

MASARYKOVA UNIVERZITA
ŽEROTÍNOVO NÁM. 9, 601 77 BRNO, <http://www.muni.cz>

„UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ MASARYKOVY UNIVERZITY Z LET 2009 – 2010 V PRAXI“

JAROSLAV NEKUDA
TOMÁŠ SIROVÁTKA

© Masarykova univerzita
2012

OBSAH

1. ÚVOD	3
2. METODOLOGICKÁ ČÁST STUDIE	4
2.1 ABSOLVENTI VYSOKÝCH ŠKOL A ČESKÝ TRH PRÁCE V LETECH 2008–2011	4
2.2 VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	5
2.3 VÝVOJ NA TRHU PRÁCE S OHLEDEM NA ROLI VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDĚLÁNÍ	9
2.4 POSTAVENÍ ABSOLVENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL NA TRHU PRÁCE	11
2.5 CÍL PRŮZKUMU A VÝZKUMNÉ OTÁZKY	13
3. EMPIRICKÁ ČÁST STUDIE	14
3.1 ZAMĚSTNANÍ ABSOLVENTI MU	17
<i>Jak získali práci, kde působí a jak tyto skutečnosti hodnotí?</i>	<i>17</i>
<i>Výdělky a jejich hodnocení</i>	<i>31</i>
<i>Jak absolventi vidí svou aktuální situaci?</i>	<i>44</i>
<i>Uspokojení absolventů dílčími prvky práce</i>	<i>47</i>
<i>Kvantitativní syntéza konceptu „uplatnění absolventů“</i>	<i>52</i>
3.2 ABSOLVENTI MU, KTEŘÍ AKTUÁLNĚ NEPRACUJÍ	57
3.3 ZÁJEM O PRÁCI V ZAHRANIČÍ	63
3.4 SPOLEČNÉ HODNOCENÍ STUDIA NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ	65
3.5 CELKOVÁ SPOKOJENOST S MU A OPAKOVANÁ VOLBA VZDĚLÁVACÍ DRÁHY	68
3.6 SPECIÁLNÍ DOVEDNOSTI ZPROSTŘEDKOVÁVANÉ VÝUKOU	71
3.7 SEBEZAŘAZENÍ ABSOLVENTŮ MU A VYHLÍDKY NA SPOLEČENSKÝ VZESTUP	76
3.8 DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA ABSOLVENTŮ MU	78
4. ZÁVĚR	81
5. SROVNÁNÍ HLAVNÍCH HODNOT VÝZKUMŮ UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ MU V PRAXI (1993 – 2010)	85

1. Úvod

V roce 2011 realizovala Masarykova univerzita v rámci projektu „Rozvoj systému sledování kvality na Masarykově univerzitě“ již poosmé průzkum uplatnění vlastních absolventů v praxi, aktuálně mezi absolventy z let 2009 – 2010. Poprvé se tak stalo v roce 1996, kdy byl realizován průzkum uplatnění absolventů z let 1993 – 1995.

Šetření byla realizována v následujících etapách:

rok realizace šetření	absolventský ročník	návratnost dotazníků
r. 1996	1993 – 1995	47,3
r. 1997	1996	64,9
r. 2001	1997 – 2000	62,8
r. 2003	2001 – 2002	44,1
r. 2005	2003 – 2004	47,4
r. 2007	2005 – 2006	42,0
r. 2009	2007 – 2008	46,6
r. 2011	2009 – 2010	36,6

Celkově bylo postupně zmapováno uplatnění absolventů MU od roku 1993 až do roku 2010, tzn. osmnáct absolventských ročníků.

Získané výsledky měly vždy poměrně dobrou vypovídací schopnost a setkávaly se s živým zájmem jak ze strany vedení Masarykovy univerzity, tak i jednotlivých fakult, odborné veřejnosti, médií i vlastních absolventů. Výsledky výzkumů také byly postupně vystavovány veřejnosti na webu MU¹.

Základ výzkumného konceptu, který byl zaveden již v roce 1996, se ukázal jako životaschopný, a tak mohl být jen s malými změnami a zlepšeními užít i v šetřeních následujících, což dává možnost zajímavých srovnání. Postupně byl také vyvinut koncept kvantifikace pojmu „uplatnění absolventů“, který umožňuje přímé mezifakultní i mezioborové komparace.

Jak uvidíme dále, je vypovídací schopnost letošního šetření o uplatnění absolventů MU z let 2009 - 2010 dobrá, a to nejen díky tomu, že se podařilo shromáždit 1 799 řádně vyplněných dotazníků a dosáhnout tak **35,1 % návratnosti** (resp. **36,6 % návratnost** z množiny, kdy žádost o vyplnění výzkumu našla svého adresáta; 199 obálek se totiž vrátilo zpět, aniž byly doručeny), ale též díky srovnání s výsledky předchozích šetření. V kombinaci s poznatkami obsahově podobných šetření u tzv. „čerstvých absolventů“ (k dispozici jsou již poznatky v časové řadě 1994 – 2011) tak existuje ojedinělá informační báze.

Dále jsou prezentována hlavní zjištění průzkumu uplatnění absolventů MU z let 2009 – 2010 a řešitelé tohoto úkolu by rádi věřili, že získané informace „dobře poslouží“ účelům, ke kterým byly pořízeny.

¹ <http://strategie.rect.muni.cz/?cs/Institucionalni-vyzkum/Sociologicke-pruzkumy>

2. Metodologická část studie

2.1 Absolventi vysokých škol a český trh práce v letech 2008–2011

V této úvodní kapitole charakterizujeme vývoj v oblasti vysokoškolského vzdělávání v České republice v mezinárodním srovnání, vývoj na českém trhu práce a jeho důsledky pro postavení absolventů vysokých škol na trhu práce.

Obecně můžeme rozlišit tyto základní faktory, jež ovlivňují postavení absolventů vysokých škol u nás na trhu práce:

- *východí situace* – jde zejména o podíl vysokoškoláků v populaci v produktivním věku (v krátkodobém a střednědobém výhledu stále přetrvává nízký podíl vysokoškoláků, což pro ně znamená jistou ‚setrvačnost konkurenční výhody‘);
- *změna trendu* – v tomto případě jde o rychle rostoucí podíl mládeže vstupující na vysoké školy i rostoucí podíl absolventů (postupná eliminace konkurenční výhody);
- *vývoj na trhu práce v dlouhodobém horizontu* – zde je významná struktura poptávky po pracovních místech a poptávka po absolventech vysokých škol (jen pomalu se prosazuje profil znalostní ekonomiky, nadále je silná orientace na ‚průmysl‘);
- *krátkodobý vývoj na trhu práce* – významný je celkový úbytek poptávky po práci (dopady krize a růst konkurence na trhu práce, což automaticky znevýhodňuje více než proporcionálně nově vstupující na trh práce, včetně absolventů škol);
- *růst konkurence na trhu* – práce znamená nejen rostoucí soutěž vysokoškoláků absolventů s vysokoškoláky již etablovanými na trhu práce (ta se ovšem projevuje nestejně podle oborů), ale začíná se více projevovat i soutěž podle kvality a renomé vysoké školy (to je v zemích s rozvinutou tržní ekonomikou běžné, v našich poměrech se to ale zatím příliš neprojevovalo).

2.2 Vysokoškolské vzdělávání

Česká republika má zatím relativně značný deficit vysokoškolsky vzdělané populace ve srovnání s jinými zeměmi Evropy či s průměrem OECD. Patří společně s Itálií, Slovenskem a Portugalskem s 15–16 % vysokoškolsky vzdělané populace (r. 2009) mezi nejvíce zaostávající evropské země, proti průměru v zemích OECD (30%) je to zhruba poloviční podíl, nemluvě o mnoha evropských zemích, které průměrné hodnoty výrazně překračují (viz tab. 1). Potenciál růstu z hlediska podílu vysokoškoláků v mladších věkových skupinách je spíše nízký: i ve skupině 25-34 let je jejich podíl stále jen 20% proti 37% v průměru v zemích OECD. Tato skutečnost vytváří pro vysokoškoláky včetně absolventů (už v důsledku přechodu k tržní, tedy meritokratické ekonomice a postupně i k ekonomice znalostí) stále dostatečný prostor k uplatnění na trhu práce.

Tabulka 1

Podíl vysokoškolsky vzdělané populace a potenciál růstu (data 2009)

Země	Podíl populace ve věku 25-64 s VŠ vzděláním v %, 2009	Rozdíl mezi populací 25-34 a populací 25-64 s VŠ vzděláním
Finsko	37	2
Norsko	37	10
Velká Británie	37	8
Estonsko	36	1
Irsko	36	12
Lucembursko	35	10
Švýcarsko	35	5
Dánsko	34	10
Belgie	33	9
Island	33	3
Nizozemí	33	7
Švédsko	33	9
Španělsko	30	9
Průměr OECD	30	7
Francie	29	14
Německo	26	-1
Řecko	24	6
Slovinsko	23	7
Polsko	21	14
Maďarsko	20	5
Rakousko	19	2
Česká republika	16	5
Slovensko	16	5
Itálie	15	6
Portugalsko	15	9

Pramen: OECD (2011), Education at a Glance 2011: OECD Indicators, OECD Publishing.
<http://dx.doi.org/10.1787/eag-2011-en>; upraveno

Větší potenciál růstu v delším časovém horizontu je možné spatřovat v podílu čerstvě absolvujících vysokou školu a počtu studentů vstupujících na vysokou školu. S růstem počtů studujících na vysokých školách (a v posledních letech s poklesem počtů věkové kohorty vstupující do dospělosti (nad 18 let), podíl absolventů vysokých škol ve věkové skupině 25-34 let výrazně narostl, a to blízko k průměru OECD: a to na podíl 38 % absolventů magisterských programů a přes 4 % absolventů bakalářských programů, tj. přes 42 % (proti průměru 38 % a 9 %), viz tab. 2.

Tabulka 2
Podíly absolventů vysokoškolských programů typu A (magisterské) a B (bakalářské) (1995 a 2009), podíl v % v populaci ve věku 25-34

země	A (1995)	A (2009)	B (1995)	B (2009)
Slovensko	15,0	61,4	0,7	0,7
Island	20,3	51,0	9,7	1,9
Polsko	34,4	50,2	<i>m</i>	<i>n</i>
Velká Británie	<i>m</i>	47,8	<i>m</i>	11,8
Dánsko	25,2	47,3	7,9	8,5
Irsko	30,5	47,1	14,9	25,6
Finsko	20,3	44,0	34,1	<i>n</i>
Nizozemí	28,5	41,8	<i>m</i>	<i>n</i>
Norsko	26,2	40,7	6,3	<i>n</i>
Japonsko	25,4	40,4	28,5	26,2
Portugalsko	14,9	40,0	6,3	0,6
Česká republika	12,6	38,4	6,4	4,1
OECD průměr	20,1	38,3	11,0	9,4
Švédsko	24,0	36,2	<i>m</i>	6,0
Itálie	19,0	32,6	<i>n</i>	0,5
Švýcarsko	9,5	30,5	12,8	18,9
Maďarsko	<i>m</i>	30,1	<i>m</i>	4,6
Rakousko	9,7	29,3	<i>m</i>	10,1
Německo	13,9	28,5	13,1	13,8
Španělsko	24,2	27,4	1,9	15,3
Slovinsko	<i>m</i>	26,8	<i>m</i>	26,5
Řecko	13,9	<i>m</i>	4,9	<i>m</i>

Pramen: OECD (2011), Education at a Glance 2011: OECD Indicators, OECD Publishing.
<http://dx.doi.org/10.1787/eag-2011-en>; upraveno

Podíl vstupujících do vysokoškolského studia už dosahuje dokonce 60 %, pokud jde o magisterské programy a 8 % pokud jde o bakalářské programy vč. vyšších odborných škol a je blízko průměru OECD (ovšem s nižším podílem vstupujících do bakalářských programů). Nárůst tohoto podílu za posledních patnáct let je téměř dvojnásobný, podíl absolventů na věkové kohortě dokonce trojnásobný proti roku 1995 (viz tab. 3).

Tabulka 3
Podíly vstupujících do terciárního vzdělávání

Země	A (1995)	A (2009)	B (1995)	B (2009)
Polsko	35,9	85,4	1,0	0,6
Portugalsko	<i>m</i>	84,3	<i>m</i>	<i>n</i>
Norsko	59,2	77,0	4,8	<i>n</i>
Island	38,0	77,0	12,3	3,5
Slovensko	28,2	68,8	0,7	1,0
Finsko	39,0	68,6	32,0	<i>a</i>
Švédsko	57,1	68,2	<i>m</i>	11,2
Nizozemí	43,6	62,8	<i>n</i>	<i>n</i>
Slovinsko	<i>m</i>	60,6	<i>m</i>	31,6
Velká Británie	47,1	60,5	28,8	30,7
OECD průměr	37,4	59,3	16,6	18,9
Česká republika	24,7	59,2	8,9	8,1
Dánsko	40,3	55,4	33,4	24,6
Rakousko	27,2	54,4	<i>m</i>	15,3
Maďarsko	63,6	52,5	1,5	13,9
Irsko	32,0	51,2	26,1	25,3
Itálie	39,2	49,7	0,7	<i>n</i>
Španělsko	46,9	46,1	14,9	23,4
Estonsko	<i>m</i>	41,8	<i>m</i>	29,9
Švýcarsko	17,0	41,3	28,6	20,8
Německo	25,8	39,7	15,2	19,0
Belgie	<i>m</i>	31,0	<i>m</i>	39,1
Řecko	14,8	<i>m</i>	4,8	<i>m</i>

Pramen: OECD (2011), Education at a Glance 2011: OECD Indicators, OECD Publishing.
<http://dx.doi.org/10.1787/eag-2011-en>; upraveno

Postupně se tak na trh práce dostávají podstatně vyšší počty mladých vysokoškoláků – absolventů, než tomu bylo v minulosti. Tento fakt – v kombinaci s pomalejším tempem modernizace české ekonomiky a s dopady krize – vytváří již dnes nový kontext pro uplatnění absolventů vysokých škol na trhu práce. Krom toho, v souvislosti s tímto vývojem se projevuje větší diferenciací v „kvalitě“ studentů jak na vstupu na vysokou školu, v průběhu studia, i na výstupu, s důsledky pro jejich zaměstnatelnost. A konečně, v situaci podfinancování vysokých škol u nás (ČR vynakládá přesto, že dosáhla průměru produkce vysokoškoláků v rámci OECD, méně než průměrné finanční zdroje na vysokoškolské studium, viz tab. 4), se projevují dlouhodobě tlaky na pokles kvality studia, patrné bezesporu v rozdílné kvalitě vysokých škol (tento fakt je důvodem pro připravovanou reformu vysokých škol, včetně jejich diferenciací). V souhrnu uvedené trendy nesou potenciál růstu nezaměstnanosti absolventů vysokých škol.

Tabulka 4
Výdaje na vysokoškolské vzdělávání jako procento HDP v r. 2008

Země	Veřejné výdaje	Soukromé výdaje	Celkem
Dánsko	1,6	0,1	1,7
Finsko	1,6	0,1	1,7
Norsko	1,6	0,1	1,7
Švédsko	1,4	0,2	1,6
Belgie	1,3	0,1	1,4
Švýcarsko	1,3	m	m
Island	1,2	0,1	1,3
Irsko	1,2	0,2	1,4
Francie	1,2	0,2	1,4
Rakousko	1,2	0,1	1,3
Estonsko	1,1	0,2	1,3
Nizozemí	1,1	0,4	1,5
Slovensko	1,0	0,2	1,1
Polsko	1,0	0,4	1,5
Španělsko	1,0	0,2	1,2
Německo	1,0	0,2	1,2
Portugalsko	0,9	0,5	1,3
Česká republika	0,9	0,2	1,2
Maďarsko	0,9	m	M
Itálie	0,8	0,2	1,0
Slovensko	0,7	0,2	0,9
Velká Británie	0,6	0,6	1,2
OECD průměr			1.5

Pramen: OECD (2011), Education at a Glance 2011: OECD Indicators, OECD Publishing.
<http://dx.doi.org/10.1787/eag-2011-en>; upraveno

2.3 Vývoj na trhu práce s ohledem na roli vysokoškolského vzdělání

Krátkodobě však postavení absolventů vysokých škol na trhu práce výrazněji ovlivňuje hospodářská krize a pokles poptávky po práci než trendy v počtu absolventů. V České republice před příchodem krize byla situace vysokoškolsky vzdělaných na trhu práce mimořádně příznivá (viz tabulka 5, II Q 2008): trojnásobně nižší míra nezaměstnanosti než byla obecná míra nezaměstnanosti. Pokud porovnáme ČR s jinými zeměmi OECD, patřila v roce 2009 míra nezaměstnanosti vysokoškoláků mezi nejnižší: společně s Rakouskem byla na úrovni 2,2%, zatímco například v Dánsku byla 3,9 %, Německu 3,5 %, Finsku 4,0 %, Francii 5,0 % (OECD Employment Outlook 2011, Annex, průměr za rok 2009).

Tabulka 5
Míry nezaměstnanosti podle vzdělání

Vzdělání	II. Q 2008	II. Q 2009	II. Q 2010	II. Q 2011
základní	18,4	23,8	25,1	24,0
střední neúplné	4,3	7,1	8,2	7,6
střední úplné	2,7	4,4	5,2	5,2
vysokoškolské	1,4	1,9	2,4	2,7
Celkem	4,2	6,3	7,1	6,7

Pramen: Český statistický úřad, data VŠPS (www.czso.cz)

Během posledních tří let se ale míra nezaměstnanosti vysokoškoláků zvýšila téměř dvojnásobně, tedy výrazněji než obecná míra nezaměstnanosti, a navíc v roce 2011 si na rozdíl od ostatních kategorií nezaměstnaných udržuje růstovou tendenci. Přesto zatím zůstává postavení vysokoškoláků na trhu práce relativně výhodné, míra jejich nezaměstnanosti nedosahuje 3 %.

To se projevuje i v jejich mzdovém ohodnocení. V roce 2009 tak byla průměrná mzda vysokoškoláka 75 % nad průměrem mzdy v ČR, skoro trojnásobkem mzdy nekvalifikovaných a o 50 % vyšší než mzda pracovníka s úplným středoškolským vzděláním (srovnej tab. 6). Takové rozdíly jsou – podobně jako rozdíly v míře nezaměstnanosti – neobvyklé. Koucký a Zelenka² (2010:4) na to poukazují, když upozorňují, že poměr mzdy vysokoškoláků k průměru je u nás ještě výraznější než ve Spojených státech (o 65 % vyšší) a výrazně vyšší než ve Švédsku (jen o 25 % vyšší). Tato konkurenční výhoda ovšem bude s růstem počtu vysokoškoláků na trhu práce postupně slábnout.

² Koucký, J., Zelenka, M.: Postavení vysokoškoláků a uplatnění absolventů vysokých škol na pracovním trhu 2010. Praha: UK-SVP, 2010.

Dostupné na: http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/download/Absolventi_VS_2010.pdf

Tabulka 6
Mzdy podle vzdělání

	Placený čas hod./měs.			Průměrná mzda CZK		
	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	173,3	174,1	172,3	26 677	29 953	22 414
Základní vzdělání	173,2	175,0	171,8	16 658	18 945	14 863
Vyučen/střední	174,1	175,4	171,6	20 006	22 040	15 872
Úplné střední	172,4	172,6	172,3	26 887	30 403	23 646
Vyšší odborné	173,1	172,6	173,5	30 863	35 873	26 732
Vysokoškolské	173,4	173,1	173,7	46 801	54 007	36 043

Pramen: ČSÚ, data 2009, <http://www.czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/engp/3109-10>

Podrobnější mezinárodní srovnání ilustruje, že Česká republika skutečně patří k zemím, kde se vysokoškolské vzdělání nejvíce projevuje ve mzdě (tab. 6a).

Tabulka 6a
Mzdy u populace 25–64 podle vzdělání (r. 2009)

země	Nižší než vyšší střední vzdělání	Terciární vzdělání	Vyšší střední a post-sekundární ne-terciární vzdělání
Maďarsko	71	211	100
Slovinsko	73	191	100
Česká republika	71	188	100
Slovensko	66	184	100
Portugalsko	68	169	100
Polsko	83	167	100
Lucembursko	65	167	100
Irsko	83	164	100
Nizozemí	81	159	100
Německo	87	157	100
Rakousko	65	155	100
Švýcarsko	74	154	100
Průměr OECD	77	153	100
Řecko	76	151	100
Itálie	79	150	100
Francie	86	147	100
Finsko	93	147	100
Španělsko	78	141	100
Estonsko	91	137	100
Belgie	91	131	100
Norsko	78	127	100
Dánsko	81	127	100
Švédsko	83	126	100

Pramen: OECD (2011), Education at a Glance 2011: OECD Indicators, OECD Publishing.
<http://dx.doi.org/10.1787/eag-2011-en>; upraveno

2.4 Postavení absolventů vysokých škol na trhu práce

Absolventi vysokých škol (jako takoví jsou definováni ti, jimž od absolvování vysoké školy ještě neuplynuly dva roky) vykazovali v letech 2008–2011 vždy míru nezaměstnanosti vyšší než je specifická míra nezaměstnanosti vysokoškoláků podle Výběrových šetření pracovních sil, a v době krize se jejich míra nezaměstnanosti zvýšila indexem 1.75. Je to však stále méně, než činí míra nezaměstnanosti pracovníků se středoškolským vzděláním či obecná míra nezaměstnanosti (srovnej tab. 7).

Tabulka 7

Míry nezaměstnanosti absolventů vysokých škol podle skupin oborů

obory	Duben 2008	Duben 2009	Duben 2010	Duben 2011
Humanitní (28)	3,1	3,3	4,7	5,2
Právnícké (5)	1,3	1,1	2,2	2,8
Ekonomické (51)	2,8	4,5	6,0	6,9
Pedagogické (13)	1,9	2,2	2,8	3,1
Technické (40)	2,3	3,1	4,6	4,9
Zemědělské (7)	3,4	4,6	7,3	7,5
Přírodovědecké (11)	3,3	4,0	6,0	6,4
Lékařské (15)	1,4	0,8	0,8	1,0
Umělecké (13)	7,0	5,9	8,4	5,1
Prostý průměr	2,6	3,0	4,3	4,3
Míra nezam. celkem	2,4	2,8	4,2	n.d.

Pramen: vlastní analýza podle databáze <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/>

Ve vývoji podle oborů vysokých škol lze sledovat, že se s výjimkou uměleckých oborů, kde byla míra nezaměstnanosti vysoká už před krizí, se zhoršila míra nezaměstnanosti ve všech oborech studia. Nejvýraznější je zhoršení u zemědělských oborů (v roce 2011 na 7,5 % míry nezaměstnanosti), ekonomických oborů (v roce 2011 na 6,9 % míry nezaměstnanosti), a přírodovědeckých oborů (v roce 2011 na 6,4 % míry nezaměstnanosti), což je vždy vyšší než obecná míra nezaměstnanosti. Výjimečně příznivé je postavení absolventů lékařských oborů a míru nezaměstnanosti blízkou míře nezaměstnanosti vysokoškoláků obecně si udržují přes její navýšení absolventi právníckých a pedagogických oborů.

Vedle toho, že nezaměstnanost absolventů škol podobně jako míra nezaměstnanosti vysokoškoláků narostla a difference mezi obory se přitom ještě zvýraznily, začala se více projevovat i difference mezi vysokými školami v rámci oborů. Zdá se, že u některých oborů začíná kvalita či renomé školy při zvýšené konkurenci na trhu práce více vstupovat do hry. K dispozici jsou data (Koucký a Zelenka, 2011:7), jež vedle běžné míry nezaměstnanosti absolventů měří tzv. standardizovanou míru nezaměstnanosti absolventů vysokých škol, tj. takovou, kde jsou brány v úvahu rozdíly v obecné míře nezaměstnanosti mezi regiony a lokalitami a běžná míra nezaměstnanosti absolventů vysokých škol je touto mírou korigována. Takže, zatímco u absolventů VŠE v Praze byla standardizovaná míra nezaměstnanosti 3,0 %, na provozně-ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně 3,2 %, na ESF MU 4,1 %, na podnikatelské fakultě VUT v Brně 6,7 %, ale na Obchodně podnikatelské fakultě Opavské univerzity dosáhla 12,3 %. Podobně na filozofické fakultě UK byla 3,4 %, na filozofické fakultě UP v Olomouci 4,9 %, na filozofické fakultě MU v Brně 5,3 %, ale na filozofické fakultě ZČ v Plzni 12,0 % a na filozofické fakultě JU v Českých Budějovicích 15,3 %.

Pokud se zaměříme na situaci absolventů jednotlivých fakult Masarykovy univerzity, uvedené tendence se potvrzují. Míra jejich nezaměstnanosti a její růst přitom zhruba odpovídá situaci

v České republice. Potvrzuje se dobré postavení absolventů lékařských a právních oborů. Naopak je – podobně jako v ČR – nepříznivý vývoj (i situace před krizí) absolventů přírodovědecké fakulty a relativně výrazně nepříznivé postavení absolventů fakulty filozofické a fakulty sportovních studií. Nezaměstnanost absolventů ekonomicko-správní fakulty narostla od roku 2008 z 1 % na 4 %. Překvapivě se zhoršila i míra nezaměstnanosti absolventů fakulty informatiky (tab. 8).

Tabulka 8 Míry nezaměstnanosti absolventů Masarykovy univerzity (běžná míra nezaměstnanosti)

fakulta	duben 2008	duben 2009	duben 2010	duben 2011
lékařská	1,5	0,6	1,2	0,8
právnícká	1,0	1,1	2,2	2,6
informatiky	1,3	2,3	4,8	3,6
sociálních studií	2,9	2,9	3,2	4,0
ekonomicko-správní	1,0	1,3	4,2	4,0
pedagogická	2,1	3,0	4,5	4,2
sportovních studií	4,3	4,6	3,8	6,1
přírodovědecká	3,6	4,5	7,6	7,2
filozofická	5,1	5,0	5,8	8,7
celkem	2,5	2,8	3,8	4,6

Pramen: vlastní analýza podle databáze <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/>

V roce 2011 u většiny fakult sledujeme nadále trend k zhoršení postavení absolventů MU na trhu práce, přestože se zastavil růst obecné nezaměstnanosti a dokonce se tento trend obrátil (roste ale mírně nezaměstnanost vysokoškoláků). Tato zjištění vybízejí k zamyšlení o významu krátkodobých i dlouhodobých trendů na trhu práce i ve vzdělávacím systému – na vysokých školách – pro postavení absolventů vysokých škol na trhu práce. Provedený průzkum absolventů MU může v tomto zamyšlení, orientaci v zjištěných trendech a jejich vysvětlení v mnoha směrech pomoci.

2.5 Cíl průzkumu a výzkumné otázky

Cílem průzkumu bylo zjistit, jaké je uplatnění absolventů Masarykovy univerzity z let 2009 – 2010 v praxi. Otázka po uplatnění absolventů vysokých škol v sobě zahrnuje dva hlavní zájmové okruhy: první z nich je prakticky významný s ohledem na formulaci strategie vysoké školy a zachycuje vazbu mezi příležitostmi pro absolventy na trhu práce a jejich využitím a také hodnocení předpokladů, jež pro absolventy vstupující do praxe vytvořilo studium vysoké školy. Druhý okruh problematiky má širší souvislosti: zjišťujeme, jaké je reálné naplňování pracovních aspirací absolventů z hlediska „kvalit“ jejich zaměstnání. Tato zjištění v obecnější rovině indikují změny na pracovním trhu z hlediska možností absolventů vysokých škol i posuny v sociální funkci vzdělání.

Pojem uplatnění absolventů vysokých škol chápeme ve více rovinách. Obecně jde o uplatnění v profesní činnosti, a to bezprostředně, či v krátkém období po dokončení studia. Takto obecně vymezené uplatnění má řadu operacionalizovaných korelátů (znaků): jsou jimi například snadnost (resp. obtížnost) získání zaměstnání po ukončení studia, výše dosahované mzdy, uplatnění získaného vzdělání, fluktuace mimo obor a také nezaměstnanost a obavy z ní. Patří k nim samozřejmě i subjektivní hodnocení možností na pracovním trhu, včetně hodnocení mezd a uspokojení dalších aspirací v oblasti profesního uplatnění vysokoškoláků.

Průzkumu uplatnění absolventů Masarykovy univerzity jsme efektivně využili k získání informací o tom, jak absolventi v praxi hodnotí kvalitu vzdělání jim poskytnutého naší univerzitou. Podobně jako v předchozích letech jsme také sledovali zájem o práci v zahraničí a jeho motivace.

Empirická část průzkumu absolventů pěti- a šestiletého (magisterského a navazujícího magisterského) prezenčního studia devíti fakult MU se opírá zejména o rozsáhlé dotazníkové šetření, které by mělo – v případě ideální návratnosti – charakter šetření „*téměř vyčerpávajícího*“; k tomu podrobněji dále.

3. Empirická část studie

Empirická část průzkumu se opírá o rozsáhlé dotazníkové šetření absolventských ročníků, tedy let 2009 a 2010 pěti- a šestiletého (magisterského) prezenčního studia devíti fakult MU (podle abecedního pořadí s nejmladší fakultou jako poslední a s uvedením dále užívaných zkratk):

1. Ekonomicko-správní fakulty	(ESF)
2. Fakulty informatiky	(FI)
3. Fakulty sociálních studií	(FSS)
4. Filozofické fakulty	(FF)
5. Lékařské fakulty	(LF)
6. Pedagogické fakulty	(PedF)
7. Právnické fakulty	(PrF)
8. Přírodovědecké fakulty	(PřirF)
9. Fakulty sportovních studií	(FSpS)

Přehled respondentů podle vystudovaných oborů je uveden v příloze č. 5.

U Fakulty sportovních studií bylo dosaženo malé návratnosti jak relativní (23,8 %), tak i absolutní, tj. 29 odpovědí. Z tohoto pohledu je třeba také pohlížet na dosahované hodnoty, které z tohoto důvodů také místy „vybočují“ z ostatních naměřených hodnot; **tyto odchylky v doprovodném textu nejsou obvykle vůbec komentovány.**

Základní soubor tvořili všichni absolventi těchto fakult se stálým bydlištěm na území České republiky, celkem se jednalo o **5 397 studií a 5 121 osob – absolventů.**

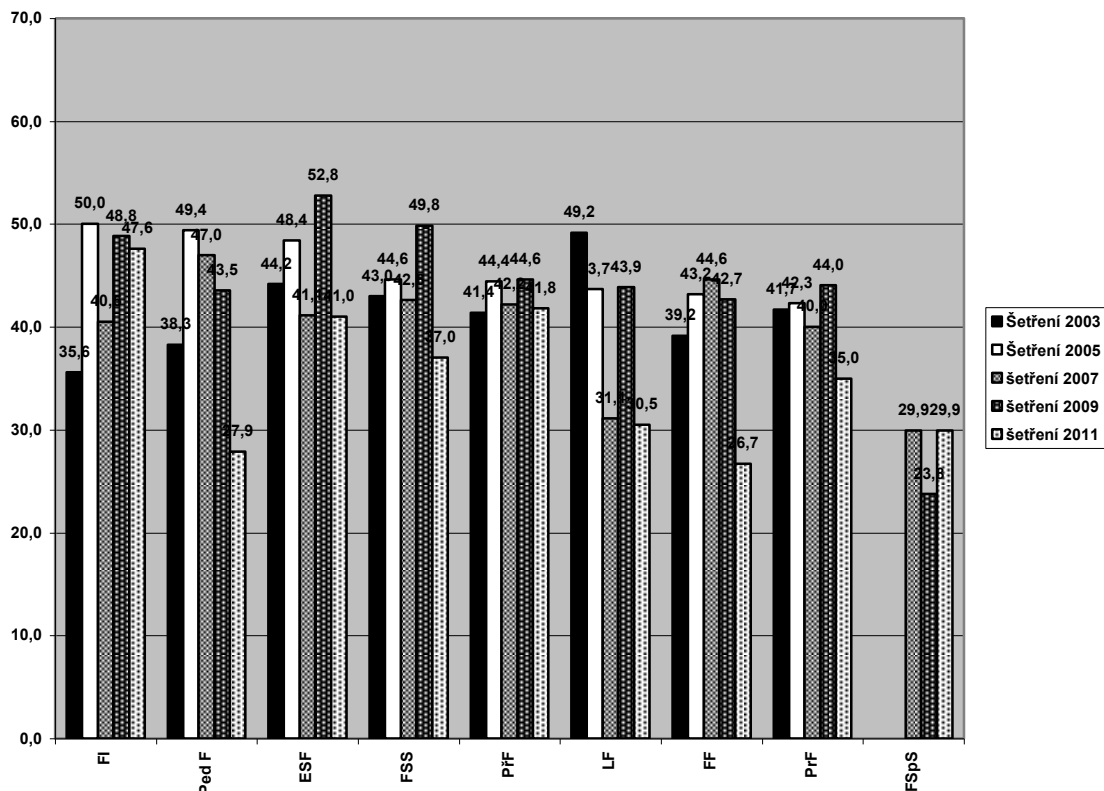
Sběr dotazníků³ byl zajištěn kombinací písemné žádosti o vyplnění dotazníků s odkazem na internetovou adresu dotazníku a přístupovým heslem a „on-line“ sběru dat na webu MU, což snížilo náklady průzkumu oproti jiným možným technikám. Celkově se nám podařilo získat **1 799 vyplněných dotazníků**, což představuje návratnost na úrovni 35,1 %. Vzhledem k tomu, že se vrátilo celkem 199 dotazníků, které nenašly svého adresáta a reálně tedy bylo obesláno méně osob, pak byla dosažena **celková návratnost na úrovni 36,6 %.**

³ Vzor dotazníku je v příloze.

Přehled o návratnosti dotazníků podle fakult podává následující srovnávací graf.

Graf 1

Návratnost dotazníků podle fakult v %

Fakulta	odesláno	odpovědi zpět	návratnost
ESF	429	176	41,0
FI	250	119	47,6
FSS	459	170	37,0
FF	1267	338	26,7
LF	682	208	30,5
PedF	773	216	27,9
PrF	800	280	35,0
PříF	600	251	41,8
FSpS	137	41	29,9
MU	5397*	1799	33,3

* zde užity údaje o studiích, nikoli studentech – osobách

S ohledem na použitou techniku hodnotíme návratnost i reprezentativnost jako **dobré**. Potvrzují to do značné míry i kontinuita a stálost hodnot v meziročním srovnání (viz část 5 této zprávy).

Jistou výhradu je ovšem třeba si podržet. V letošním roce proběhl sběr dotazníků poprvé výhradně elektronickou formou, což pravděpodobně mírně snížilo objem odpovědí. Návratnost dotazníků samozřejmě ovlivňuje také celá řada nekontrolovaných faktorů, které není možné postihnout: například časové zaneprázdnění respondentů, které by u některých typů pracovních činností mohlo být vyšší, či diferencovaný zájem o anketu, jenž by mohl být zase ovlivněn vztahem k „*alma mater*“ (a jejím hodnocením). Je pak otázkou, do jaké míry by

byly ovlivněny různé typy odpovědí (postojové proměnné či faktické údaje o zaměstnání a zkušenostech absolventů). Tato nejistota, pokud jde o reprezentativitu, přítomná u všech šetření prováděných danými postupy, je cenou, kterou je třeba zaplatit za jednoduchou a levnou techniku sběru dat. Podrobnější údaje o odchylkách mezi základním a výběrovým souborem jsou v části 3.8 – Demografická struktura.

Podle způsobu vyplňování dotazníků lze usuzovat, že většina respondentů k vyplňování dotazníků přistoupila velice zodpovědně. Jako významná se v tomto ohledu obvykle jeví absence různých „žertíků“, úplnost vyplněných dotazníků, živý zájem o to, zda a kde budou výsledky průzkumu publikovány apod.

Stejně jako v předchozím setření jsme i letos všem účastníkům výzkumu nabídli možnost, že je e-mailem upozorníme na vlastní výsledky výzkumu. Zájem projevilo celkem 46 % absolventů, kteří uvedli e-mailové adresy, na které jim má být informace doručena.

Šetření, pokud můžeme z ohlasů nejen v dotaznících usuzovat, bylo přijato velice kladně.

Vyhodnocení empirické části je rozděleno do tří hlavních oddílů:

1. Zaměstnaní absolventi MU – tato část se opírá o odpovědi zhruba 1 485⁴ osob.
2. Aktuálně nepracující absolventi MU – tato část se opírá o odpovědi zhruba 314 osob.
3. Zájem o práci v zahraničí a retrospektivní zhodnocení úrovně vysokoškolského vzdělání. Tato část se opírá o odpovědi všech respondentů (1 799 osob) spadajících jak do skupiny „zaměstnaných“, tak i „aktuálně nepracujících“.

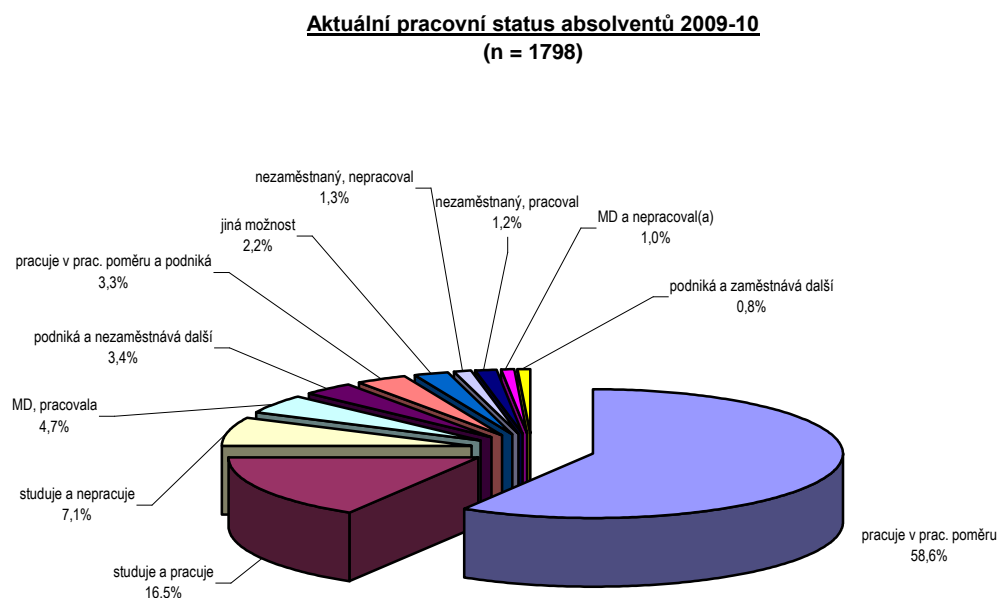
⁴ Technická poznámka. Ne všude přesně „hrají“ celkové počty absolventů, důvody jsou poměrně jasné. Někteří absolventi se pohybují na pomezí studia / práce / přivýdělků, takže je obtížné je jednoznačně zařadit mezi „pracující“ nebo „nepracující“, ne vždy také absolventi vyplnili úplně všechny identifikační otázky apod.

3.1 Zaměstnaní absolventi MU

Jak získali práci, kde působí a jak tyto skutečnosti hodnotí?

Aktuálně zaměstnaní, podnikající nebo jinak ekonomicky aktivní absolventi MU představují téměř osm desetin 82,5 % (předchozí šetření = **85,3 %**⁵) ze všech respondentů. Úvodní otázka zjišťovala aktuální životní situaci z hlediska zaměstnanosti a selektovala všechny absolventy do dvou základních skupin. Na ty, kteří jsou aktuálně zaměstnaní nebo sami podnikají, tedy pracují, a ty, kteří jsou buď nezaměstnaní anebo nepracují z jiných důvodů (mateřská dovolená, postgraduální a jiné další studium, pobyty v zahraničí apod.). Rozložení odpovědí ukazuje následující graf a tabulka hodnot.

Graf 2

⁵ Tímto způsobem (*tučná kurzíva v závorce*) jsou v dalším textu pro srovnání uváděny analogické hodnoty z předchozího šetření absolventů z let 2007 – 2008.

Tabulka hodnot

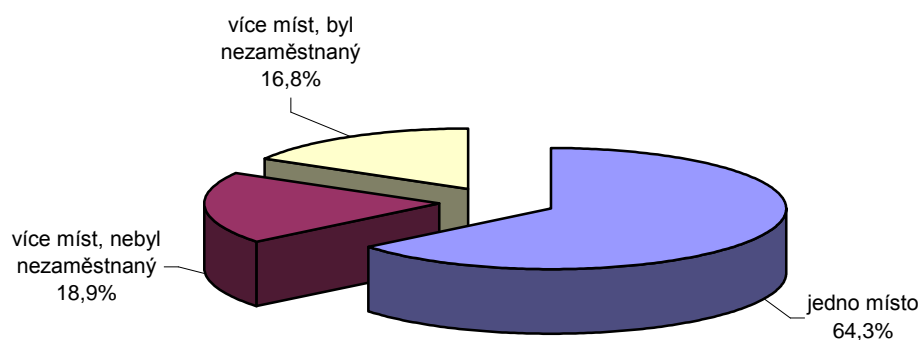
Aktuální pracovní stav	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
pracuje v pracovním poměru	73,3	66,4	53,8	47,6	63,5	66,7	68,9	41,0	53,7	58,6
studuje a pracuje	8,5	12,6	16,6	19,2	12,5	13,0	14,3	29,5	12,2	16,5
studuje a nepracuje	2,8	4,2	6,5	8,6	1,0	2,8	4,3	21,5	7,3	7,1
MD, pracovala	1,1	0,8	4,1	6,5	10,6	5,1	3,9	2,0	7,3	4,7
podniká a nezam. další osoby	2,3	7,6	4,1	5,3	2,9	3,7	0,7	0,8	12,2	3,4
pracuje v prac. poměru a podniká	5,1	5,9	4,7	2,4	3,4	3,2	3,2	1,2	2,4	3,3
jiná možnost	2,3	0,8	3,6	3,8	1,9	2,3	1,1	1,2	2,4	2,2
nezaměstnaný, nepracoval	0,6	0,8	2,4	2,7		0,9	1,1	1,2		1,3
nezaměstnaný, pracoval	1,1		1,8	2,1		1,9	1,4	0,8		1,2
MD a nepracovala	1,1		2,4	1,8	1,4		0,4	0,4	2,4	1,0
podniká a zam. další osoby	1,7	0,8			2,9	0,5	0,7	0,4		0,8
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Z tabulky je patrný poměrně nízký podíl nezaměstnaných absolventů – ze všech respondentů je 1,2 % (**0,6 %**) nezaměstnaných (tj. ti, kteří již pracovali a práci ztratili) a 1,3 % (**0,8 %**) nezaměstnaných, kteří po absolvování VŠ ještě nepracovali, absolutně se jedná o 22 a 23 osob v celém našem vzorku; naopak poměrně vysoký – téměř čtvrtinový – je podíl absolventů dále si zvyšujících kvalifikaci (ať už souběžně s tím pracují nebo nepracují) – 23,6 % (**20,6 %**).

Dvě třetiny respondentů – 64,3 % (**68,9 %**) pracují (podnikají) stále na prvním místě, na které po absolvování vysoké školy nastoupili, pětina 18,9 % (**19,5 %**) absolventů změnila pracovní místo s tím, že nebyli nezaměstnaní a 16,8 % (**11,6 %**) osob nejenže změnilo místo, ale prošlo také nezaměstnaností.

Graf 3

Průběh pracovní dráhy absolventů 2009 - 2010
(n = 1 605)

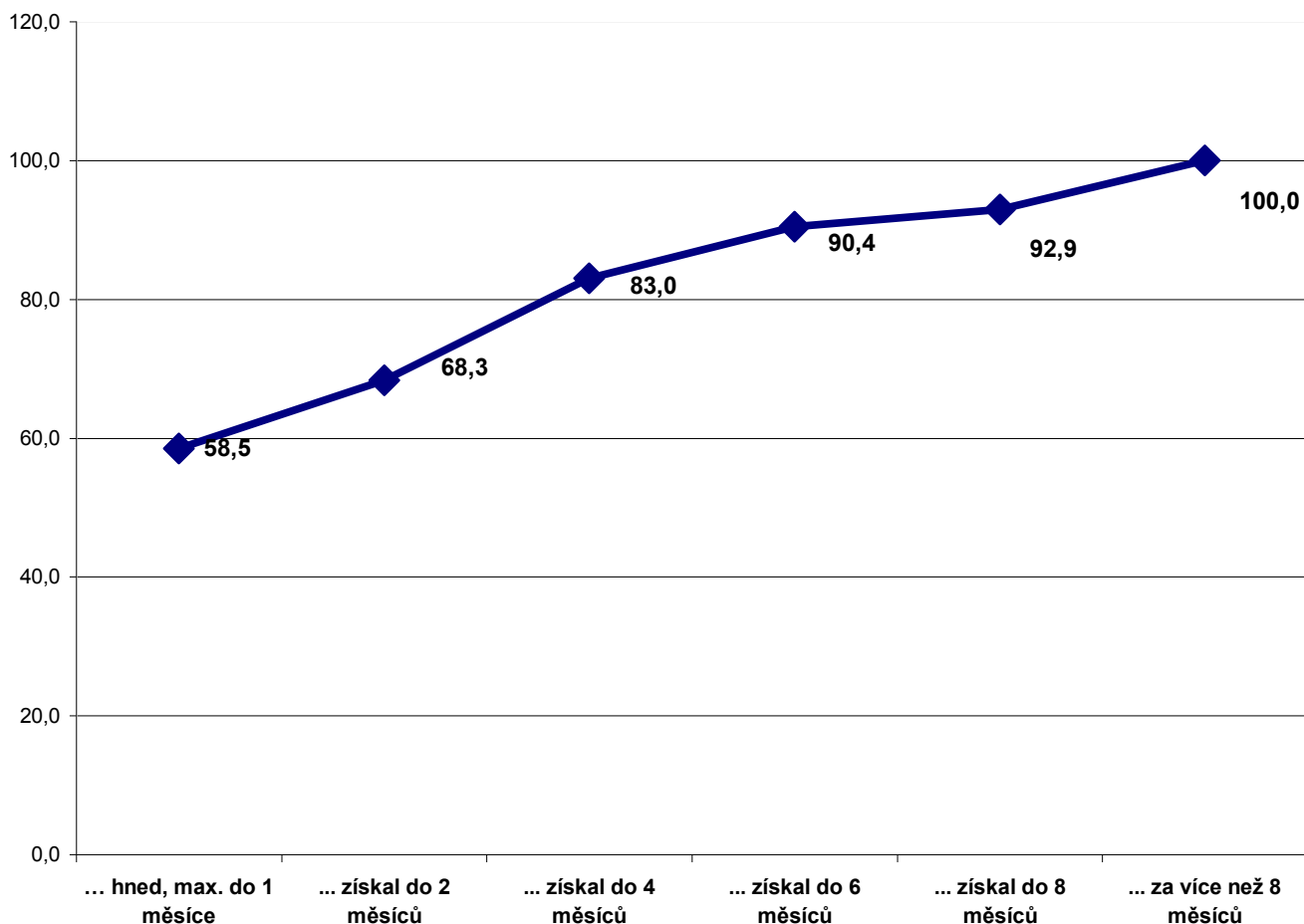

Tabulka hodnot

Průběh pracovní dráhy	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
jedno místo	67,1	72,3	49,7	60,6	77,2	58,0	66,5	66,5	52,6	64,3
více míst, nebyl(a) nezaměstnaný(á)	16,8	20,5	29,5	16,2	16,3	17,6	20,0	17,6	21,1	18,9
více míst, byl(a) nezaměstnaný(á)	16,2	7,1	20,8	23,2	6,4	24,4	13,5	16,0	26,3	16,8
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Celkem 68,3% (**81,4** %) respondentů získalo zaměstnání do 2 měsíců od absolutoria viz graf a následující tabulku. Srovnání se starším výzkumem ukazuje rychlejší proces získávání zaměstnání absolventy z let 2007 – 2008.

Graf 4

Jak dlouho hledali absolventi MU práci - kumulativní údaje
(n = 1 608)

Tabulka hodnot

Jak dlouho hledali zaměstnání?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PrírF	FSpS	MU
hned, max. do 1 měsíce	53,3	77,7	59,3	51,0	77,5	48,0	63,0	47,6	55,3	58,5
do 2 měsíců	10,8	7,1	12,7	7,3	5,0	15,7	10,7	8,5	18,4	9,9
do 4 měsíců	19,8	8,9	11,3	17,5	11,5	13,7	14,1	17,5	10,5	14,6
do 6 měsíců	9,0	3,6	8,7	7,3	2,5	9,8	6,9	10,1	13,2	7,5
do 8 měsíců	1,8	0,9	2,0	5,9		2,9	1,1	3,7		2,5
více než za 8 měsíců	5,4	1,8	6,0	10,8	3,5	9,8	4,2	12,7	2,6	7,1
mezisoučet 3 předchozích řádků	16,2	6,3	16,7	24,1	6,0	22,5	12,2	26,5	15,8	17,0
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

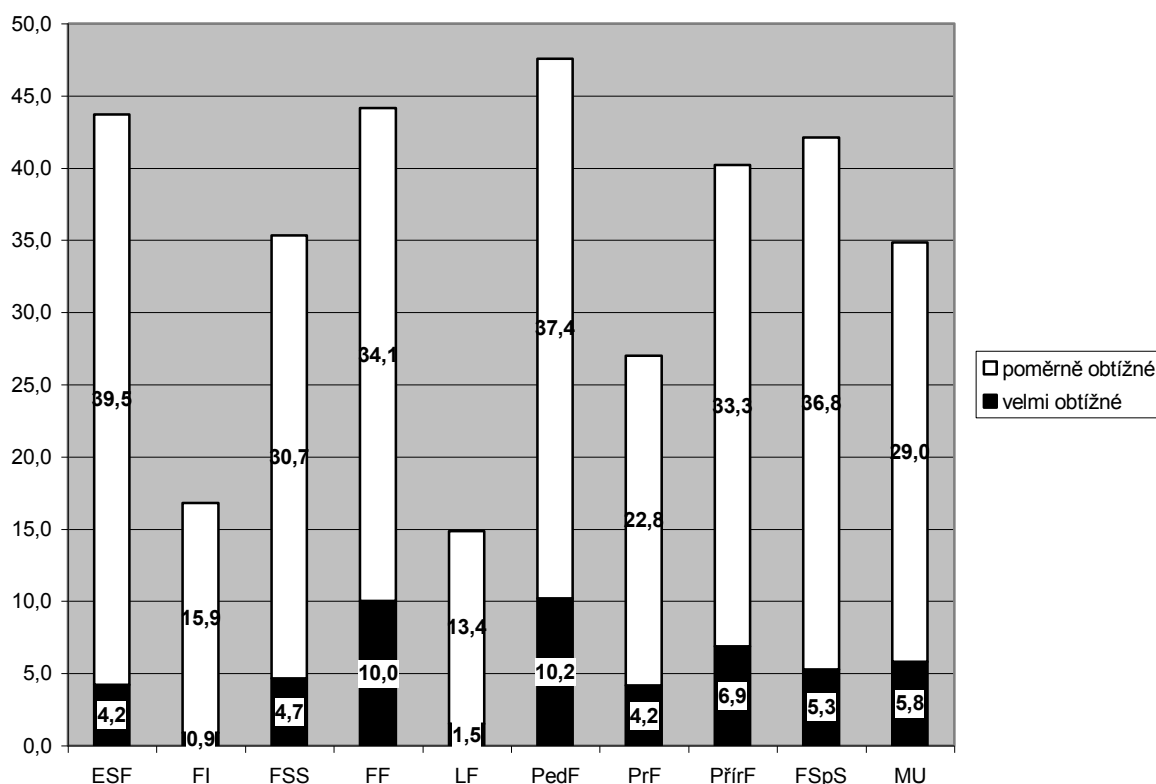
Z tabulky je patrné, že proces „získávání zaměstnání“ je poněkud pomalejší zejména pro absolventy PrírF (stejně jako v předchozím šetření) a FF.

Dále respondenti hodnotili, jak obtížné pro ně bylo získat práci a také to, co jim nejvíce pomohlo při jejím získání. Rozložení odpovědí je patrné z následujících dvou grafů a tabulky. Relativně obtížněji hledali práci absolventi PedF, FF a ESF a naopak nejsnazší bylo hledání zaměstnání pro lékaře a informatiky. Srovnání se starším výzkumem (2007-08) ukazuje, že součet nepříznivých variant vystoupil z hodnoty **23,6 %** na letošních 34,9 %, tedy zhruba o 11 %.

Obtížnější bylo také získat zaměstnání pro ženy než pro muže; součet variant „velmi obtížné“ + „poměrně obtížné“ dává u dívek 38,3 % [**26,5 %**] a u chlapců 28,4 % [**17,0 %**].

Graf 5

Bylo pro Vás obtížné získat práci po ukončení studia na MU?
(n = 1 618; z grafu jsou pro přehlednost vyloučeny zbyvajících varianty)

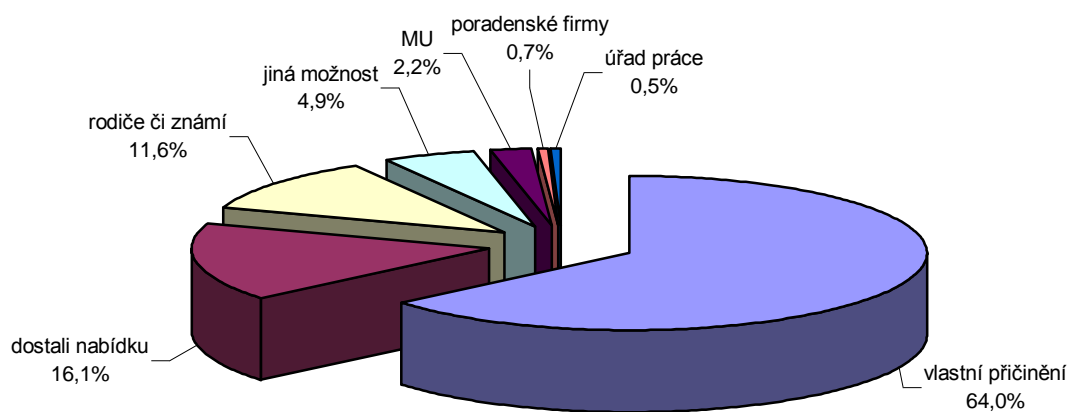
Tabulka hodnot

Bylo pro Vás obtížné získat práci ...?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
velmi obtížné	4,2	0,9	4,7	10,0	1,5	10,2	4,2	6,9	5,3	5,8
poměrně obtížné	39,5	15,9	30,7	34,1	13,4	37,4	22,8	33,3	36,8	29,0
mezisoučet předch. řádků	43,7	16,8	35,3	44,1	14,9	47,6	27,0	40,2	42,1	34,9
poměrně snadné	39,5	46,0	44,0	36,2	47,5	35,0	50,6	36,5	34,2	41,5
úplně snadné	14,4	30,1	16,0	10,3	31,7	12,6	16,0	12,7	18,4	17,0
nevím ...	2,4	7,1	4,7	9,3	5,9	4,9	6,5	10,6	5,3	6,6
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Při hledání zaměstnání spoléhalo 64,0 % (**66,3 %**) absolventů na „*vlastní síly*“, 16,1 % (**18,2 %**) dostalo nabídku, aniž museli místo hledat a 11,6 % (**10,1 %**) pomohli rodiče a známí; ostatní nabízené varianty mají jen velmi malé zastoupení; meziroční pohyby v datech jsou minimální.

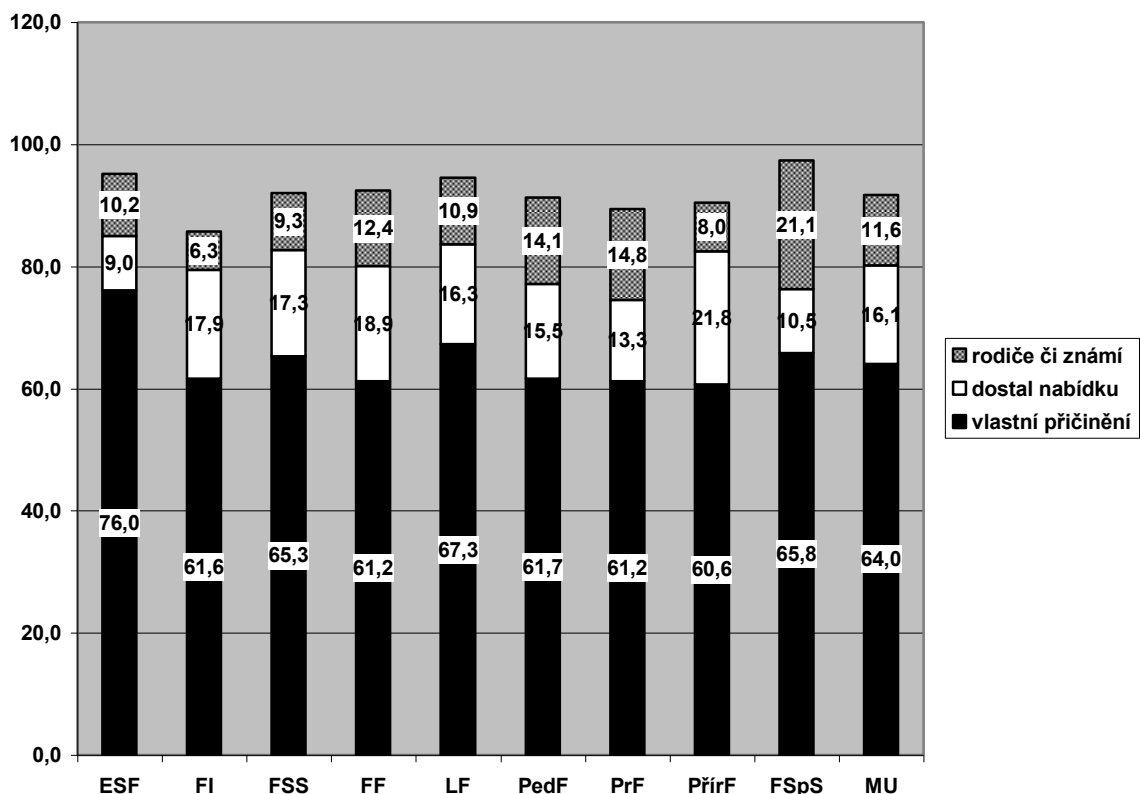
Graf 6

**Co Vám nejvíce pomohlo při získání zaměstnání?
(MU jako celek; n = 1 617)**

Graf 7

Co Vám nejvíce pomohlo při získání zaměstnání?
 (n = 1 617; z grafu jsou pro přehlednost vyloučeny zbývající varianty)

Tabulka hodnot

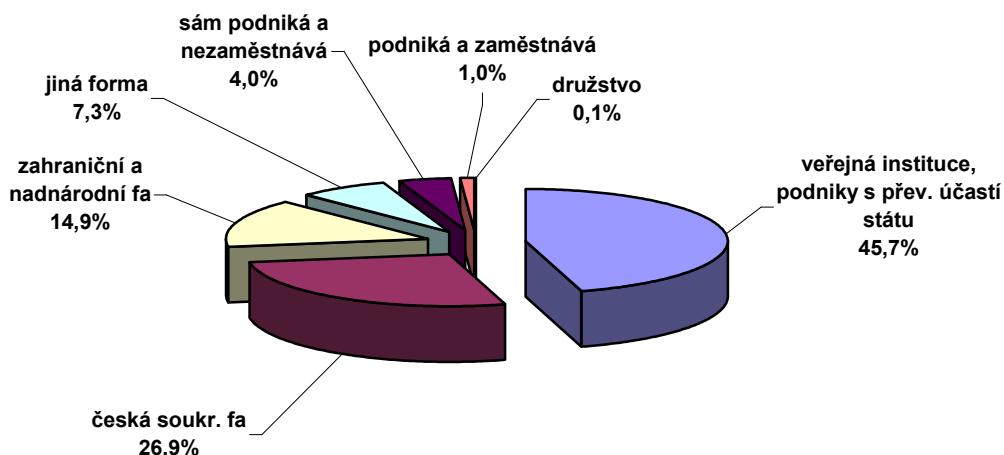
Co pomohlo k místu?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
vlastní přičinění	76,0	61,6	65,3	61,2	67,3	61,7	61,2	60,6	65,8	64,0
dostal nabídku	9,0	17,9	17,3	18,9	16,3	15,5	13,3	21,8	10,5	16,1
rodiče či známí	10,2	6,3	9,3	12,4	10,9	14,1	14,8	8,0	21,1	11,6
jiná možnost	2,4	5,4	6,0	4,8	4,0	4,4	8,0	4,3		4,9
MU	1,8	6,3	1,3	1,4	1,0	2,9	1,5	4,3		2,2
poradenské firmy	0,6	2,7	0,7	0,7	0,5			1,1	2,6	0,7
úřad práce				0,7		1,5	1,1			0,5
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Doplňující poznámky k této otázce jsou uvedeny v příloze č. 4.

Celkem 45,7 % (**49,2 %**) respondentů pracuje ve státních firmách či institucích (zejména to jsou osoby z PedF, LF a PřířF), zhruba čtvrtina pak působí v českých soukromých firmách (jsou to častěji zejména absolventi PrF a ESF), u zahraničních a nadnárodních firem pak nejčastěji pracují informatiči a ekonomové.

Graf 8

Kde aktuálně absolventi pracují?
(n = 1 607)

Tabulka hodnot

Kde nyní pracujete?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřířF	FSpS	MU
veřejná instituce, podniky s přev. účastí státu	23,4	16,1	37,2	49,3	56,4	72,5	36,6	56,4	44,7	45,7
česká soukromá firma	31,1	27,7	25,0	21,0	29,2	11,8	46,2	22,3	18,4	26,9
zahraniční a nadnárodní firma	40,7	44,6	19,6	14,7	1,5	5,4	3,1	11,7	18,4	14,9
jiná forma	0,6	0,9	14,2	6,6	6,4	7,4	12,2	6,9	5,3	7,3
podniká a nezaměstnává další osoby	1,2	9,8	3,4	8,0	3,0	2,9	1,1	2,1	13,2	4,0
podniká a zaměstnává další osoby	2,4	0,9	0,7		3,5		0,8	0,5		1,0
družstvo	0,6			0,3						0,1
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Pracující absolventi MU podle odvětvové klasifikace ekonomických činností

Hospodářské odvětví	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
Školství	6,6	7,2	13,5	31,1	3,0	76,8	2,7	28,7	42,1	22,9
Zdravotnictví		0,9	10,1	5,9	89,1	3,0	0,8	11,2	10,5	15,3
Služby podnikům	26,5	24,3	6,1	5,2	0,5	1,0	33,7	1,6		11,8
Správa	10,8	0,9	15,5	8,7	0,5	2,5	36,0	6,4		11,2
Výzkum, vývoj	2,4	26,1	7,4	3,8	0,5		0,4	22,9		6,2
Peněžnictví	14,5	3,6	3,4	1,7		2,5	0,4	5,9	2,6	3,5
Reklama	4,2	9,9	12,2	3,1	0,5	1,5		3,2		3,4
Obchod	6,0		4,1	4,5	2,0	1,5	0,8	0,5	10,5	2,7
Kulturní, zábavní činnost			2,0	10,1		2,5	0,4		5,3	2,5
Zpracovat. průmysl	6,6		2,7	0,3		1,0	0,4	2,7		1,5
Doprava	3,6	2,7	1,4	1,4		1,0	0,4		5,3	1,2
Stavebnictví	1,2	0,9		2,4	0,5	1,0	1,1	1,6		1,2
Veterinární, sociální služby	0,6		3,4	2,4		2,0	0,4			1,1
Elektřina, plyn, voda	1,8	0,9	0,7	1,0		0,5	0,8		2,6	0,7
Činnost mezinárodních org.		2,7	2,7	0,3				1,1		0,6
Nemovitosti	1,2			0,7			1,5			0,5
Pohostinství	0,6		0,7	0,3	0,5		0,4		2,6	0,4
Zemědělství	1,2			0,3			0,4	0,5		0,3
Dobývání nerostů							0,8	1,6		0,3
Jinde	12,0	19,8	14,2	16,1	3,0	3,4	18,8	12,2	18,4	12,5
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

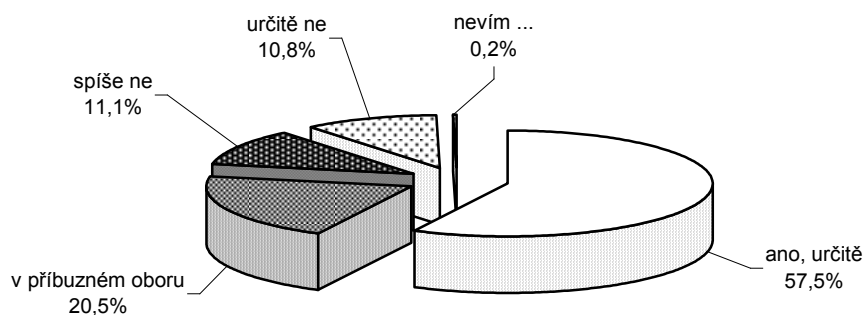
Polovina všech respondentů pracuje jen ve třech odvětvích: školství, zdravotnictví a službách pro podniky.

V přílohách č. 2 najde čtenář specifikace zastávaných pracovních pozic a v příloze č. 3 pak seznam zaměstnavatelů, vše setříděné podle fakult.

Více než polovina absolventů působí v oborech, pro které se během studia připravovali, aktuální podíl je 57,5 % (**64,2 %**). Nadprůměrně vyšší fluktuaci můžeme již také tradičně pozorovat u absolventů ESF, FSS FF a FSpS. Vzhledem k tomu, že celková „*predeterminace cílových oblastí*“ vyučovaných oborů na těchto fakultách není až tak „*přísná*“, tak jako tomu je například u LF, PrF a FI, není zřejmě třeba se nad tímto faktem hlouběji pozastavovat – viz další dva z grafů. Za celou MU působí mimo vystudovaný obor 21,8 % absolventů (**20 %**), tj. součet hodnot „spíše ne“ a „určitě ne“.

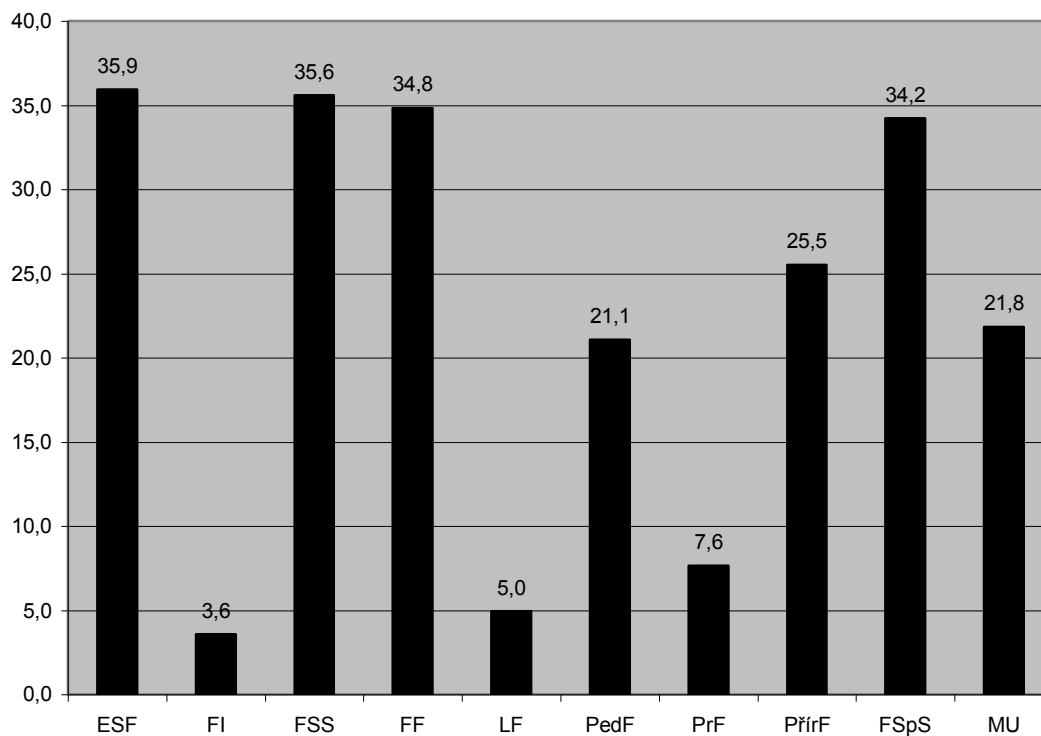
Graf 9

Pracujete v oboru, pro který jste se během studia připravovali?
(n = 1 609)

Graf 10

Podíly absolventů, kteří odpověděli, že v oboru "spíše ne" a "určitě ne" - pracují
(n = 351)

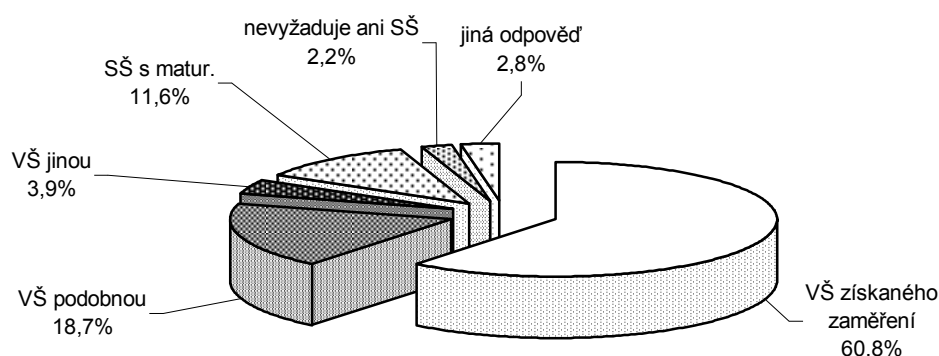

Tabulka hodnot

Pracujete v oboru, pro který jste se na VŠ připravoval(a)?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
ano, určitě	28,7	67,9	43,0	43,6	84,7	61,8	79,4	49,5	36,8	57,5
v příbuzném oboru	35,3	28,6	21,5	20,9	9,9	17,2	13,0	25,0	28,9	20,5
spíše ne	22,8	2,7	18,8	13,6	3,0	9,3	5,0	16,0	5,3	11,1
určitě ne	13,2	0,9	16,8	21,3	2,0	11,8	2,7	9,6	28,9	10,8
nevím ...				0,7	0,5					0,2
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Meziročně se jen málo změnil podíl osob pracujících na místech vyžadujících VŠ vzdělání získaného zaměření, ten aktuálně představuje 60,8 % (**64,7 %**) absolventů MU, častěji jsou na pozicích, kde není vyžadováno ani vysokoškolské vzdělání, absolventi FF, ESF (podobně jako v předchozím šetření) a FSpS. Celkově 13,8 % (**12,7 %**) respondentů pracuje na místech, která nevyžadují vysokoškolské vzdělání.

Graf 11
Vyžaduje Vaše místo vysokoškolské vzdělání?

(n = 1 606)

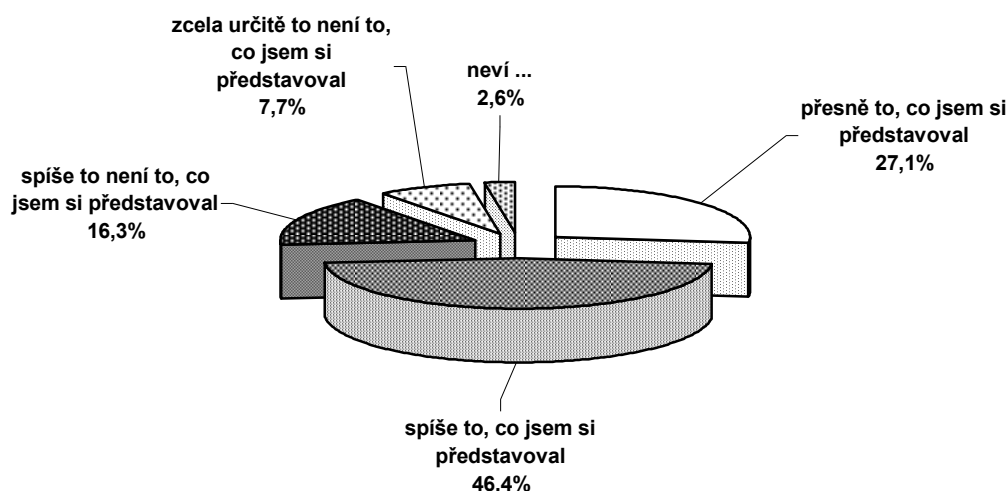

Tabulka hodnot

Vyžaduje místo VŠ?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
VŠ vystudovaného zaměření	37,7	65,2	38,3	47,9	85,6	63,5	87,0	52,7	45,9	60,8
VŠ podobnou	36,5	21,4	28,2	16,4	5,0	15,3	6,9	32,4	18,9	18,7
VŠ jinou	3,0		12,1	8,0		4,4	1,1	2,7		3,9
SŠ s matur.	17,4	5,4	14,1	21,7	6,9	13,3	3,4	7,4	10,8	11,6
nevyžaduje ani SŠ	1,8	2,7	2,0	1,7	0,5	2,5	1,1	2,7	18,9	2,2
mezisoučet dvou předch. řádků	19,2	8,0	16,1	23,4	7,4	15,8	4,6	10,1	29,7	13,8
jiná odpověď	3,6	5,4	5,4	4,2	2,0	1,0	0,4	2,1	5,4	2,8
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Zajímavé může také být rozložení odpovědí na následující, poněkud hypotetickou otázku, která zněla: „*Pokud byste měl(a) posoudit, do jaké míry odpovídá zaměstnání Vašim představám během vysoké školy o vlastní budoucnosti, jakou byste vybral(a) z následujících alternativ?*“ Realita se méně často kryje s představami u absolventů FSpS, FSS, ESF a FF – blíže viz graf na další straně. Podíl „rozčarovaných“ se mezi výzkumy změnil jen minimálně z **23,1 %** na letošních 24,0 %.

Graf 12

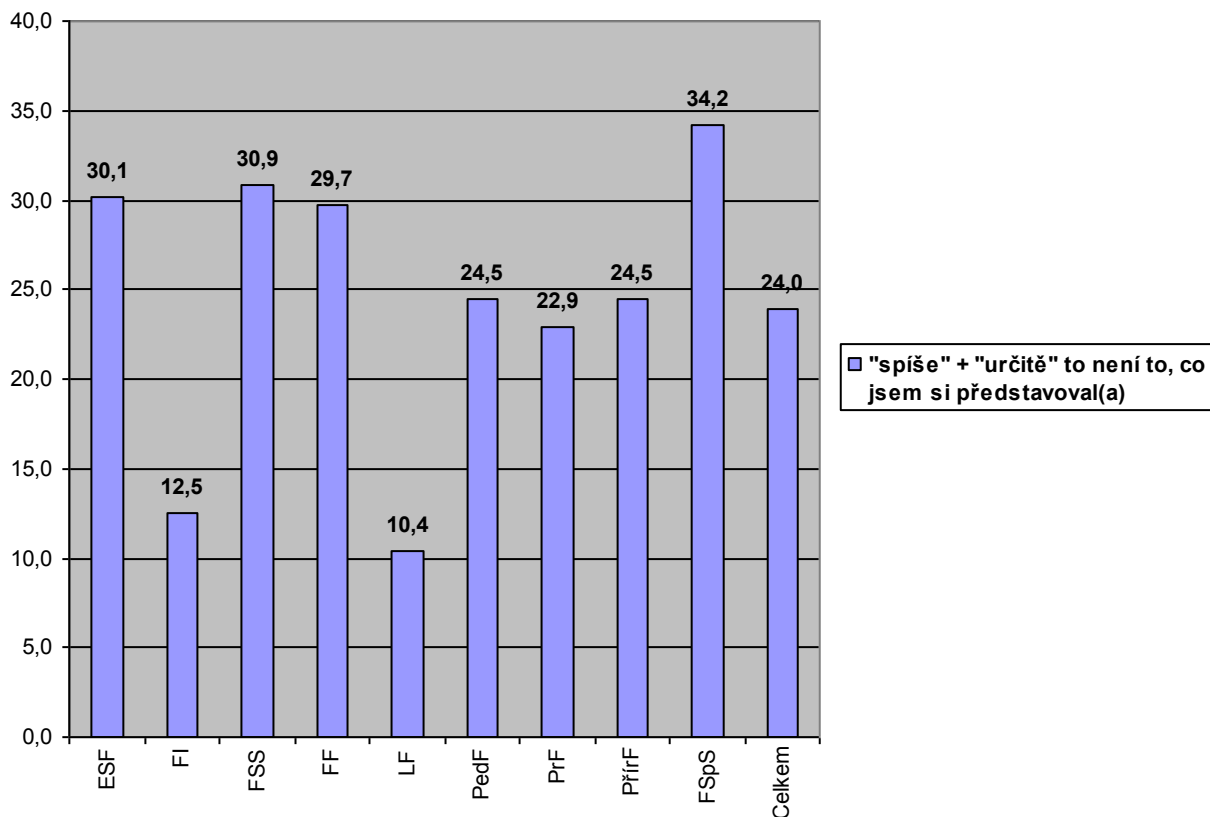
**Do jaké míry odpovídá Vaše zaměstnání Vašim představám
během vysoké školy o vlastní budoucnosti ...**
(n = 1 607)

Graf 13

(v grafu jsou pro názornost zobrazeny jen „negativní varianty“)

**Do jaké míry odpovídá Vaše zaměstnání Vaším představám
během vysoké školy o vlastní budoucnosti ... negativní odpovědi**
(n = 385)

Tabulka hodnot

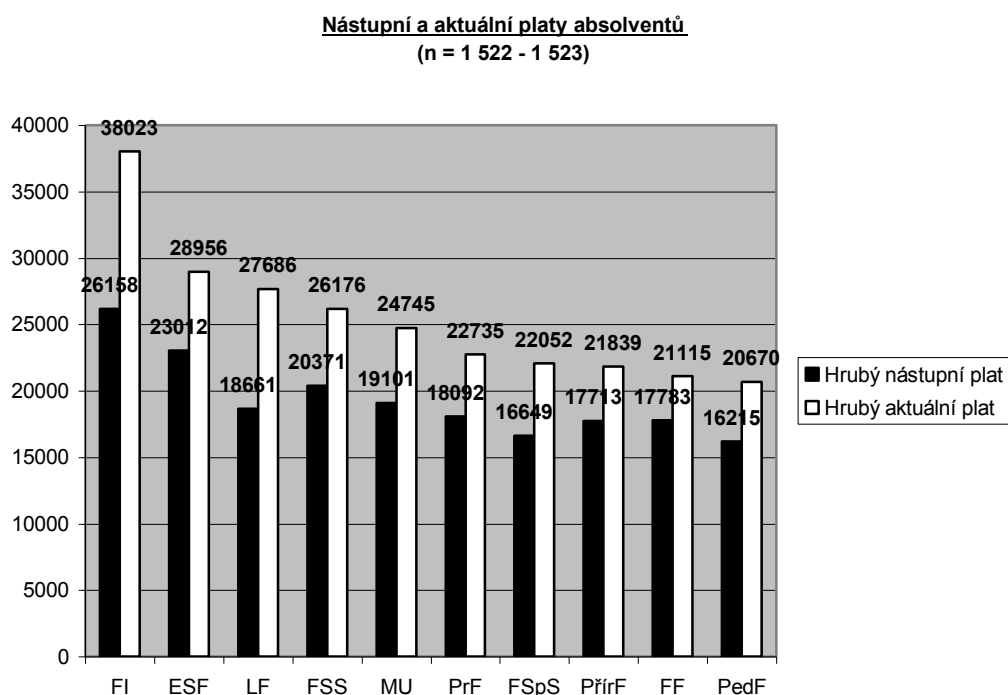
Odpovídá místo představám?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřířF	FSpS	MU
přesně to, co jsem si představoval(a)	13,3	22,3	18,1	24,1	45,5	32,4	27,1	28,2	26,3	27,1
spíše to, co jsem si představoval(a)	54,2	65,2	48,3	42,3	41,6	41,2	47,7	44,7	34,2	46,4
spíše to není to, co jsem si představoval(a)	23,5	12,5	20,8	19,6	6,9	13,7	17,9	15,4	10,5	16,3
zcela určitě to není to, co jsem si představoval(a)	6,6		10,1	10,1	3,5	10,8	5,0	9,0	23,7	7,7
mezisoučet dvou předchozích řádků	30,1	12,5	30,9	29,7	10,4	24,5	22,9	24,5	34,2	24,0
nevím ...	2,4		2,7	3,8	2,5	2,0	2,3	2,7	5,3	2,6
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Výdělky a jejich hodnocení

Zajímavou oblast představují platy, budeme se jim věnovat poněkud zevrubněji. Na celém průzkumu sympaticky působila i letos skutečnost, že respondenti téměř bez výjimky (chybí jen cca 5 % odpovědí) uváděli i údaje o výši svých nástupních nebo aktuálních příjmů. **Z metodického hlediska zmiňujeme známý fakt, že „přiznávané příjmy“ obvykle bývají ve spodní části pomyslného intervalu a reálné příjmy bývají o něco vyšší⁶.**

V následujícím grafu máme možnost vidět rozložení hodnot hrubých nástupních a hrubých aktuálních platů včetně příplatků, prémie, příjmů OSVČ atd.

Graf 14

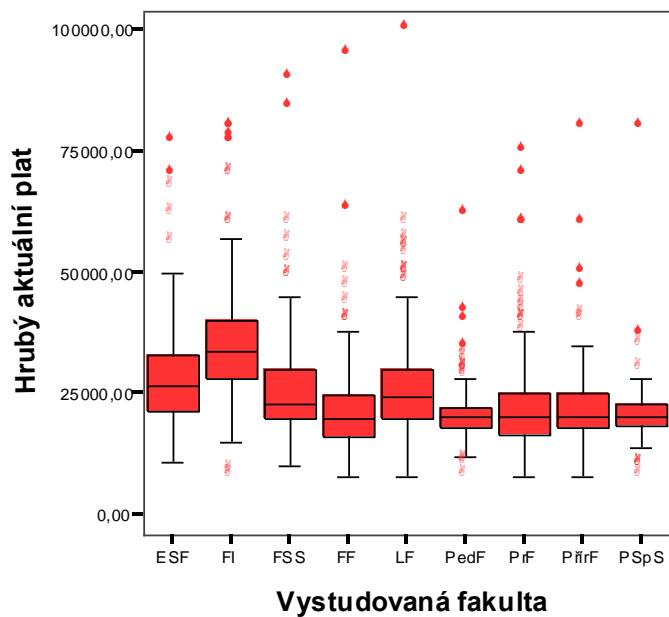
Tabulka hodnot

	Hrubý nástupní plat	Hrubý aktuální plat ↓
FI	26158	38023
ESF	23012	28956
LF	18661	27686
FSS	20371	26176
MU	19101	24745
PrF	18092	22735
FSpS	16649	22052
PřírF	17713	21839
FF	17783	21115
PedF	16215	20670

⁶ Viz např. Závěrečná zpráva z dotazníkového šetření projektu REFLEX v České republice. Dostupné na: <http://www.strediskovzdelavacipolitiky.info/download/ZavZprReflex.pdf>

Variabilita aktuálních příjmů je patrná z následující grafiky a tabulky hodnot. Nejméně diferencované jsou příjmy zejména u absolventů PedF (viz hodnoty standardní odchylky).

Graf 15

* Z grafu jsme vyloučili několik málo extrémních hodnot nad 100 tis. Kč měsíčně.

Tabulka hodnot

FAKULTA	Hrubý aktuální plat	N	Std. Deviation
FI	38023	107	21148
ESF	28956	163	12943
LF	27686	190	14021
FSS	26176	138	11664
MU	24745	1522	12748
PrF	22735	256	12354
FSpS	22052	36	11646
PřirF	21839	175	8899
FF	21115	269	8774
PedF	20670	188	5496

Pokud bychom se podívali na výšku příjmů podle pohlaví respondentů, dospěli bychom k následujícím hodnotám:

Tabulka hodnot

FAKULTA	Muži		Ženy		Rozdíl v %	
	nástupní plat	aktuální plat	nástupní plat	aktuální plat	nástupní plat	aktuální plat
ESF	25384	31684	21463	27099	- 15,4	- 14,5
FI	26682	38409	22005	34967	- 17,5	- 9,0
FSS	23288	32330	19162	23575	- 17,7	- 27,1
FF	19024	22780	17554	20789	- 7,7	- 8,7
LF	19661	31369	18362	26519	- 6,6	- 15,5
PedF	17064	22320	16041	20306	- 6,0	- 9,0
PrF	19667	25411	16783	20430	- 14,7	- 19,6
PřirF	18744	22913	17086	21173	- 8,8	- 7,6
FSpS	16636	21359	16662	22745	0,2*	6,5*
MU	21513	28718	17864	22641	- 17,0	- 21,2

* malý počet případů

Rozdíly v příjmech obou skupin se pohybují zhruba kolem 21 %, v předchozím šetření byl tento rozdíl na stejné úrovni (**21,0** %). To zhruba odpovídá celostátním údajům, v průměrných platech je v ČR tzv. „gender pay gap“ na úrovni 18 % a v mediánových mzdách je to 26 % rozdíl⁷.

⁷ Kejhová, H.: Ženy berou v Česku podle statistik až o 26 procent méně než muži. *Hospodářské noviny*. 5. 12. 2011, č. 235, s. 26.

Zajímavá také může být míra změny mezi nástupními a aktuálními platy podle roku absolvování vysoké školy a tedy i délky praxe, které jsou patrné z následující tabulky.

Tabulka hodnot

Absolventi z roku 2009				Absolventi z r. 2010			
FAKULTA	Nástupní plat	Aktuální plat	změna za 2 roky v %	FAKULTA	Nástupní plat	Aktuální plat	změna za 1 rok v %
ESF	22384	30772	137,5	ESF	23629	27682	117,2
FI	26671	41346	155,0	FI	25781	34498	133,8
FSS	20155	28243	140,1	FSS	20644	24652	119,4
FF	17058	21101	123,7	FF	18532	21315	115,0
LF	18277	27089	148,2	LF	19047	28265	148,4
PedF	16094	20777	129,1	PedF	16327	20673	126,6
PrF	18129	23993	132,3	PrF	18088	21613	119,5
PřirF	17973	23692	131,8	PřirF	17452	19921	114,1
FSpS	16500	19724	119,5	FSpS	17017	23856	140,2
MU	18943	25813	136,3	MU	19353	23946	123,7

Z prezentovaných hodnot je patrné, že nejvyšší dynamiku ve dvouletém horizontu na svých *výplatních páskách* zaznamenávají zejména inženýři – 155 % (naposled to byli také inženýři, dynamika však byla vyšší – 177 %).

Podobný, ale o něco přesnější obrázek o dynamice platů máme možnost vidět v následujícím přehledu. Absolventů jsme se za tímto účelem také ptali, *kolik měsíců pracovní praxe mají od ukončení VŠ*. Rozdíl mezi aktuálním a nástupním platem – bez ohledu na rok absolutoria – jsme pak dělili počtem měsíců pracovní praxe. V tabulce hodnot vidíme na prvním místě opět inženýry – průměrný přírůstek mzdy = 539 Kč/měsíc (naposled to bylo **720 Kč**) a naopak nejmenší dynamiku zaznamenávají absolventi FF 174 Kč/měsíc.

Vystudovaná fakulta	Průměrný měsíční nárůst platu v Kč	Počet případů
FI	539	105
LF	477	186
ESF	317	161
MU	297	1491
PedF	285	180
FSS	282	136
FSpS	259	35
PrF	246	255
PřirF	232	171
FF	174	262

Pokud celkově rekapitulujeme údaje o výdělích, můžeme konstatovat, že absolventi FI, ESF, LF a FSS mají nejvyšší **nástupní platy i aktuálními platy**. Jedná se o téměř stejný výsledek jako v předchozích šetřeních – letos do této skupiny nově přibyli lékaři. Nižší než průměrné platy berou absolventi všech zbývajících fakult.

Při posuzování výšky platů je třeba také vzít v úvahu faktickou délku pracovní doby. Viz následující tabulku zobrazující průměrné hodnoty odpovědí na otázku: „*Kolik hodin průměrně strávíte za týden ve Vašem hlavním zaměstnání? Nezapomeňte započítat i dobu práce doma, pokud si berete práci domů!*“

Nejkratší pracovní dobu mají pedagogové a filozofové (zřejmě díky tomu, že častěji působí ve školství) a naopak nejvíce času v zaměstnání stráví lékaři – v průměru 45,5 (**47,2**) hodin za týden, což při průměru 4,3 týdne v jednom měsíci představuje 196 (**203**) hodin práce za měsíc. **Celková průměrná týdenní pracovní doba absolventů představuje 40,0 (41,1) hodin**, což zhruba odpovídá zákonem stanovené pracovní době.

FAKULTA	Hod. za měs.	N
PedF	36,3	200
FF	37,6	278
FSpS	37,6	38
PřirF	37,8	186
MU	40,0	1588
FSS	40,0	146
ESF	40,5	167
FI	40,9	112
PrF	42,4	260
LF	45,5	201

Kvartilové rozložení nástupních platů je následující (1 523 případů):

- 25 % absolventů mělo nástupní plat do 15 000 (**14 500**) Kč,
- 50 % do 18 000 (**16 500**) Kč (medián),
- 75 % do 21 500 (**20 000**) Kč.

Kvartilové rozložení aktuálních platů je následující (1 522 případů):

- 25 % absolventů mělo aktuální plat do 18 000 (**17 000**) Kč,
- 50 % do 22 000 (**21 000**) Kč (medián),
- 75 % do 28 000 (**27 000**) Kč.

Tabulka: Nástupní a aktuální průměrné platy absolventů Masarykovy univerzity podle hospodářských odvětví (řazeno sestupně podle aktuálních platů).

Hospodářské odvětví	Nástupní plat	N	Aktuální plat ↓	N
	Hrubý nástupní plat	N	Hrubý aktuální plat	N
Hospodářské odvětví		N		N
Pohostinství*	11600	4	41800	5
Dobývání nerostů*	24400	5	31700	5
Výzkum, vývoj	21636	89	30145	88
Elektřina, plyn, voda	23155	11	29800	11
Zpracovat. průmysl	22316	24	28907	24
Činnost mezinárodních org. *	19375	8	28688	8
Peněžnictví	21696	54	27654	52
Reklama	20214	51	27571	52
Služby podnikům	21918	188	27109	189
Zdravotnictví	18328	231	26452	233
Jiná odvětví	20074	188	25458	189
MU	19112	1517	24746	1518
Doprava	20853	19	24637	19
Obchod	18605	42	23908	41
Nemovitosti*	20714	7	23857	7
Správa	18343	172	22862	170
Stavebnictví	21412	17	22074	19
Školství	16797	347	21058	346
Zemědělství*	19000	4	21000	4
Kulturní, zábavní činnost	15904	38	18603	38
Veterinární, sociální služby	15143	18	17992	18

* malý počet případů

Diferenciace platů absolventů podle odvětví, v nichž pracují, je velice výrazná: podhodnocen je státní sektor, zejména školství, správa (stejně jako naposled). Letos se poprvé z podprůměru „osvobodilo“ zdravotnictví.

Pro zajímavost ještě přinášíme – vzhledem k mnohdy nízkému počtu respondentů ve skupinách – **jen zcela orientační přehled o průměrných aktuálních platech** podle vystudovaných oborů zastoupených minimálně deseti respondenty. Stejně jako v obou předchozích průzkumech se na prvním místě umístili absolventi aplikované informatiky s 37 160 Kč (**44 127 resp. 37 375 Kč**).

Pořadí	Obor	Průměrný plat ↓	N
1.	Aplikovaná informatika	37160	52
2.	Informatika	36533	15
3.	Informační systémy	36000	18
4.	Podnikové hospodářství	33003	49
5.	Evropská studia	32769	13
6.	Finanční podnikání	31124	33
7.	Zubní lékařství	30514	28
8.	Mediální studia a žurnalistika	29819	21
9.	Všeobecné lékařství	29567	106
10.	Mezinárodní vztahy	29045	11
11.	Politologie	28929	12
12.	Regionální rozvoj a správa	27165	26
13.	MU	24764	1514
14.	Molekulární biologie a genetiky	24388	17
15.	Obecná biologie	24314	14
16.	Německý jazyk a literatura	24283	22
17.	Hospodářská politika	24260	15
18.	Anglický jazyk a literatura	23362	27
19.	Veřejná ekonomika	23282	26
20.	Právo	22759	253
21.	Psychologie	22742	59
22.	Ošetrovatelská péče v gerontologii	22502	19
23.	Geografická kartografie a geoinformatika	22450	10
24.	Český jazyk a literatura	22402	31
25.	Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy	22314	33
26.	Sociální politika a sociální práce	21699	33
27.	Sociologie	21330	14
28.	Učitelství matematiky pro střední školy	21310	20
29.	Regionální geografie a regionální rozvoj	21305	11
30.	Informační studia a knihovnictví	21025	12
31.	Speciální pedagogika	20452	32
32.	Zdravotní vědy	20439	19
33.	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	20393	36
34.	Učitelství zeměpisu pro základní školy	19847	17
35.	Management v kultuře	19833	12
36.	Sociální pedagogika a poradenství	19738	13
37.	Dějiny umění	18979	10
38.	Historie	17437	26

Výše **aktuálních platů** se odvíjí zejména od následujících faktorů:

- pohlaví (srovnání viz výše)
- typ vystudované fakulty (srovnání viz výše)
- hospodářské odvětví, kam absolvent nastupuje (srovnání viz výše);
- typ podniku (organizace), kam absolvent nastupuje

Kde nyní pracujete?	Aktuální platy	N
podniká a zaměstnává další osoby	42385	13
zahraniční a nadnárodní firma	33553	236
sám podniká a nezaměstnává další osoby	25638	56
česká soukr. firma	23175	422
veřejná instituce, podniky s přev. účastí státu	22913	695
jiná forma	20691	97
družstvo	14000	2
Celkem	24750	1521

- postavení v zaměstnání

Postavení v zaměstnání	Aktuální platy	N
ředitel, majitel, spolumajitel	34786	28
nejnižší linie řízení	27901	195
první linie řízení	26786	42
druhá linie řízení	25515	109
nemá podřízené pracovníky	23824	1144
Celkem	24753	1518

- typ požadavků na zastávané místo (*vliv je spíše opačný, než by bylo žádoucí*)

Vyžaduje místo VŠ?	Aktuální platy	N
jiná odpověď	29526	41
VŠ jinou	26548	60
nevyžaduje ani SŠ	25375	29
VŠ podobnou	24864	289
VŠ získaného zaměření	24839	928
SŠ s matur.	22258	174
Celkem	24753	1521

- práce v oboru (*vliv je spíše opačný, než by byl žádoucí*)

Pracuje v oboru?	Aktuální platy	N
spíše ne	26312	167
ano, určitě	24829	880
v příbuzném oboru	24558	315
určitě ne	23051	158
nevím ...	20450	2
Celkem	24746	1522

velikost bydliště

Velikost bydliště	Aktuální platy	N
Praha	31826	94
nad 100 tis.	25612	597
20 - 100 tis.	24467	295
5 - 20 tis.	23010	220
500 - 5 tis.	22581	243
do 500 obyv.	22221	68
Celkem	24760	1517

 bydliště

Aktuálně bydliště ...	Aktuální platy	N
zahraničí	48051	52
Praha	30651	163
Plzeňský	26325	12
Středočeský	25353	30
Moravskoslezský	23918	109
Olomoucký	23894	35
Brno	23712	602
Ústecký	23416	19
Zlínský	23344	87
Karlovarský	22817	6
Liberecký	22300	20
Jihočeský	21977	24
Vysočina	21922	79
Jihomoravský	21460	189
Pardubický	21122	50
Královéhradecký	20954	41
Celkem	24755	1518

Výdělky a studijní prospěch

Studijní prospěch měřený jako průměr známek během celého studia **má – z globálního pohledu – jen velmi malý vliv na výšku nástupních i aktuálních platů, ale částečně opačný, než by bylo žádoucí; lepší známky jsou spojeny s nižšími platy.**

Studijní průměr	Nástupní plat	Aktuální plat
do 1,5 včetně	19640	25108
od 1,51 do 2,00	18809	24190
od 2,01 do 2,50	19687	26062
horší než 2,51	20746	27337
Celkem	19375	25114

Tento nežádoucí vztah na úrovni MU jako celku ovlivňuje mechanismus, podle něhož je „přísnější známkování“ uplatňováno právě na fakultách s nejvyššími průměrnými výdělky, tj. zejména na FI a ESF (stejně jako v předchozím výzkumu); viz následující přehled o průměrném prospěchu podle fakult.

Fakulta	Průměrné známky*	N
PedF	1,64*	161
FF	1,65	247
LF	1,67	167
FSS	1,70	125
FSpS	1,73	29
PřirF	1,76	211
PrF	1,93	234
ESF	2,02	146
FI	2,05	104
MU	1,79	1424

* hodnoty jsou vypočítány jako průměrné hodnoty podle následujícího klíče: prospěch do 1,50 = 1,25, 1,51 – 2,00 = 1,75, 2,01 – 2,50 = 2,25 a 2,51 + = 2,75.

Pokud však jev analyzujeme na úrovni fakult, pak vidíme, že:

- u nástupních platů je šest fakult, kde jsou nejlepší studijní průměry „odměněny“ lepšími nástupními platy (naposled to byly jen tři fakulty – ESF, FI a PrF) a
- u aktuálních platů to je pět fakult, kde funguje stejný mechanismus – viz následující přehledy.

Fakulta	Studijní průměr / nástupní platy			
	do 1,5 včetně	od 1,51 do 2,00	od 2,01 do 2,50	horší než 2,51
ESF	22480	22946	23685	23107
FI	32358	28640	23858	25500
FSS	19729	20959	23258	50000
FF	18641	17708	17587	18340
LF	20282	17561	17925	14633
PedF	16458	16349	16025	16000
PrF	21753	17147	17135	17950
PřirF	17883	18266	17168	18663
FSpS	20250	15469	15540	16248
MU	19640	18809	19687	20746

Fakulta	Studijní průměr / aktuální platy			
	do 1,5 včetně	od 1,51 do 2,00	od 2,01 do 2,50	horší než 2,51
ESF	30529	29624	28551	30135
FI	59205	36669	34944	40000
FSS	23830	27907	33433	32000
FF	21452	20750	19339	22400
LF	28524	28461	26505	26967
PedF	20699	20505	19532	34500
PrF	25115	21593	22973	21940
PřirF	23127	21517	21279	21035
FSpS	24775	19119	31300	N/A
MU	25108	24190	26062	27337

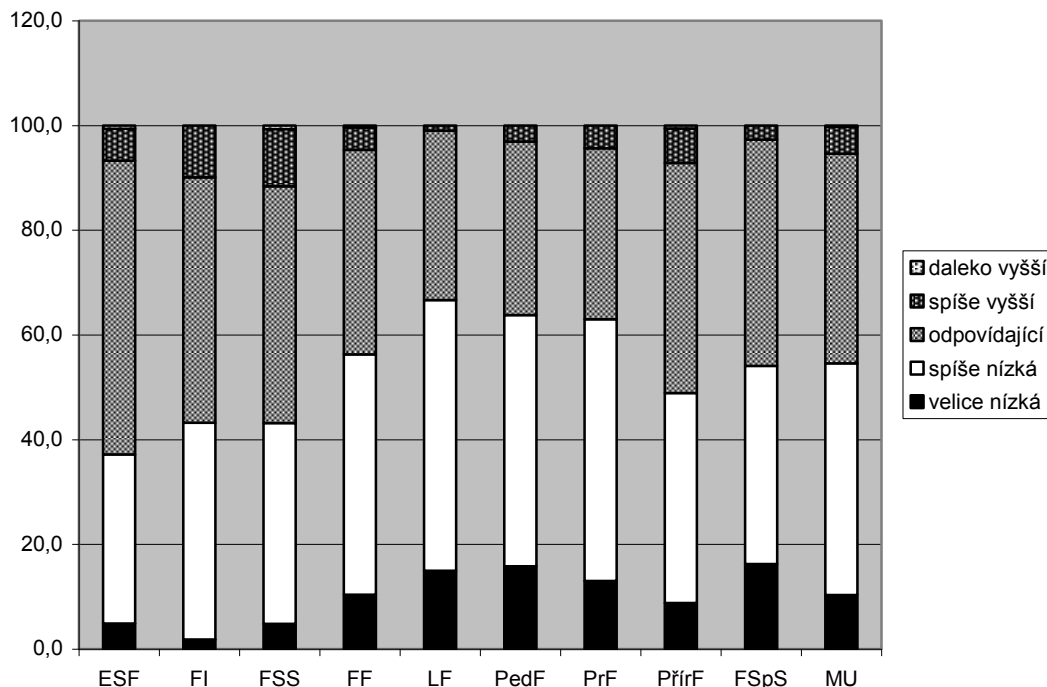
Do vztahu nástupních platů a studijního průměru vstupuje však celá řada dalších vlivů, jako jsou například lepší studijní výsledky žen (1,7) oproti mužům (1,9) s tím, že ženy zase „naopak“ dostávají nižší nástupní platy. Absolventi s lepšími studijními výsledky **častěji zůstávají na vysoké škole** v doktorském studiu (nebo se jinak dál vzdělávají), **přičemž současně i pracují** (ve skupině se studijním průměrem do 1,5 je takových osob 24,2 % zatímco ve skupinách s průměrem od 2,01 – a horším jich je jen 13,1 – 14,9 %). Při tomto souběhu studia a výdělečné činnosti však dosahují mírně podprůměrných nástupních platů (18 900).

A už jen volně můžeme spekulovat o tom, že studenti s horším prospěchem souběžně se studiem pracovali a tím si třeba vylepšovali startovní pozice apod.

Zajímavou informaci také poskytuje individuální reflexe dosahovaných aktuálních výdělků. Celkově vyznívá subjektivní hodnocení mezd u více než jedné poloviny absolventů 54,6 % (**58,2 %**) negativně, ale mezi fakultami jsou poměrně velké rozdíly; nejvíce nespokojení jsou mladí lékaři, učitelé (stejně jako v minulém i předminulém šetření) a právníci; zejména prvně dvě jmenované jsou spojeny s neziskovým sektorem, což je stále výrazný handicap.

Graf 16

Domníváte se, že mzda (plat), kterou za svoji práci nyní dostáváte, je ve vztahu k Vámi vykonávané a odváděné práci ...
(n = 1 570)

Tabulka hodnot

Jak je hodnocena aktuální mzda?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
velice nízká	4,9	1,8	4,8	10,4	14,9	15,8	13,0	8,8	16,2	10,3
spíše nízká	32,3	41,4	38,4	45,9	51,7	48,0	50,0	40,1	37,8	44,3
mezisoučet předchozích řádků	37,2	43,2	43,2	56,3	66,7	63,8	63,0	48,9	54,1	54,6
odpovídající	56,1	46,8	45,2	39,1	32,3	33,2	32,7	44,0	43,2	40,0
spíše vyšší	6,1	9,9	11,0	4,3	1,0	3,1	4,3	6,6	2,7	5,2
daleko vyšší	0,6		0,7	0,4				0,5		0,3
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Dále jsme také sledovali **existenci vedlejších pracovních poměrů** absolventů. Vedlejší pracovní poměr má 22,0 % (**20,4 %**) respondentů a průměrný měsíční přívýdělek obnáší 7 460 (**7 277**) Kč. Doba strávená v průměru ve vedlejším pracovním poměru představuje zhruba 10 (**9**) hodin za týden (tedy podobně jako v předcházejícím výzkumu).

Vedlejší pracovní poměry mají nejčastěji formu dohod o provedení práce / pracovní činnosti (63,5 %), OSVČ (19,3 %), příp. zaměstnaneckého poměru (17,3 %).

Podíly osob s vedleším pracovním poměrem jsou patrné z následujícího přehledu.

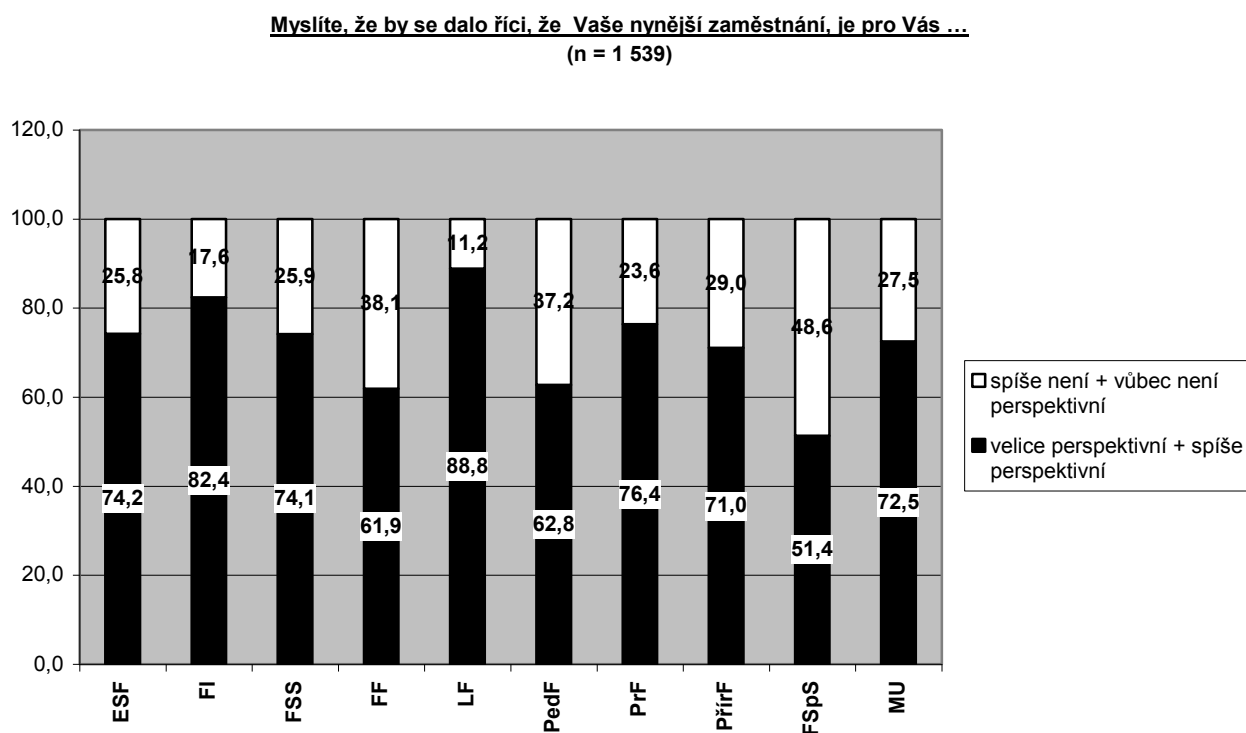
Fakulta	má VPP v %
FSpS	31,6
FSS	26,8
FF	26,7
LF	25,2
FI	25,0
PřirF	23,9
PedF	21,6
PrF	14,5
ESF	11,4

Jak absolventi vidí svou aktuální situaci?

Zajímali jsme se také o to, do jaké míry hodnotí respondenti své zaměstnání jako perspektivní. Viz graf (pro vyšší názornost slučuje kladné a záporné varianty a varianta „nevím“ byla vyloučena).

Hrubým metrem vzato vidí své aktuální zaměstnání jako málo perspektivní každý čtvrtý (**čtvrtý**) absolvent. Horší je v tomto ohledu situace u absolventů FSpS, FF a PedF, podobně jako v předchozím výzkumu. Letošní hodnoty „perspektivnosti“ dosahují 72,5 %, v předešlém výzkumu to bylo **72,4** %, prakticky jsou tedy stejné.

Graf 17

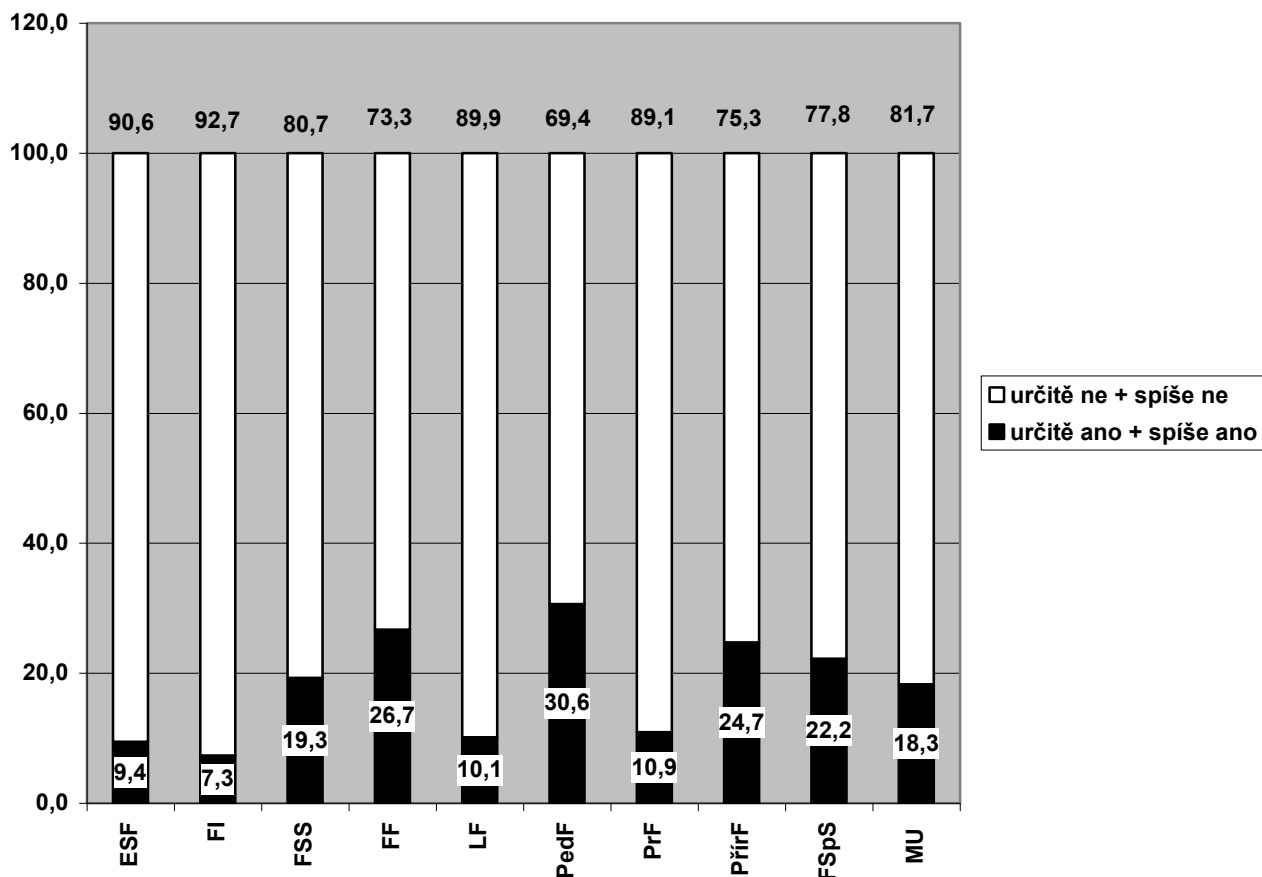
Tabulka hodnot

Perspektivnost zaměstnání	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřířF	FSpS	MU
velice perspektivní	19,0	23,1	13,3	15,1	27,4	11,7	20,5	17,6	18,9	18,3
spíše perspektivní	55,2	59,3	60,8	46,8	61,4	51,0	55,9	53,4	32,4	54,2
mezisoučet předchozích řádků	74,2	82,4	74,1	61,9	88,8	62,8	76,4	71,0	51,4	72,5
spíše není perspektivní	22,7	15,7	20,3	32,1	8,1	29,6	20,1	21,6	37,8	22,4
vůbec není perspektivní	3,1	1,9	5,6	6,0	3,0	7,7	3,5	7,4	10,8	5,1
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Další z otázek sledovala míru obav respondentů ze ztráty pracovního místa. Částečně vyšší obavy ze ztráty pracovního místa projevují zejména absolventi PedF, stejně jako v předcházejícím výzkumu. V grafu jsou opět pro přehlednost sloučeny kladné a záporné varianty, letošní hodnoty dosáhly 18,3 %, v minulém šetření to bylo **13,4** %.

Graf 18
Máte obavy, že byste v dohledné době mohli ztratit místo?

(n = 1 505)

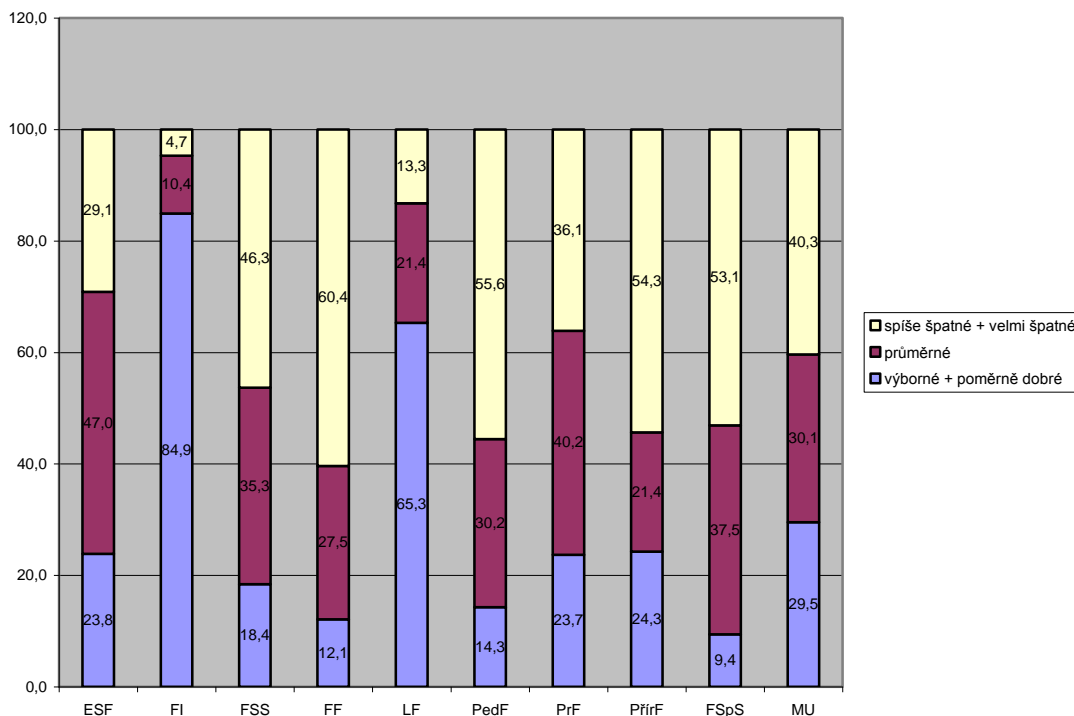
Tabulka hodnot

Obavy ze ztráty místa	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
určitě ano	2,5	0,9	4,3	9,5	2,7	14,5	2,4	9,6	8,3	6,2
spíše ano	6,9	6,4	15,0	17,2	7,4	16,1	8,5	15,2	13,9	12,0
mezisoučet předchozích řádků	9,4	7,3	19,3	26,7	10,1	30,6	10,9	24,7	22,2	18,3
spíše ne	61,0	52,3	55,0	56,5	53,7	56,5	65,6	56,7	50,0	57,5
určitě ne	29,6	40,4	25,7	16,8	36,2	12,9	23,5	18,5	27,8	24,2
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vyhledky „čerstvých“ absolventů v oboru posuzované našimi „pracujícími“ respondenty jsou následující: v grafu byla vyloučena varianta „nevím“ a kladné a záporné varianty jsou sloučeny, viz také tabulku hodnot pod grafem.

Graf 19

Jak byste nyní ohodnotil(a) vyhlídky „čerstvých“ - tedy letošních - absolventů MU na uplatnění v oboru, který jste vystudoval(a)? Jako ...
(n = 1 497)

Tabulka hodnot

Vyhledky čerstvých absolventů	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřířF	FSpS	MU
výborné	2,0	22,6	0,7	0,8	15,3		1,6	2,9		4,6
poměrně dobré	21,9	62,3	17,6	11,3	50,0	14,3	22,1	21,4	9,4	24,9
průměrné	47,0	10,4	35,3	27,5	21,4	30,2	40,2	21,4	37,5	30,1
spíše špatné	24,5	2,8	36,8	32,8	9,2	37,6	28,9	35,3	37,5	27,5
velmi špatné	4,6	1,9	9,6	27,5	4,1	18,0	7,2	19,1	15,6	12,9
mezisoučet 2 předchozích řádků	29,1	4,7	46,3	60,4	13,3	55,6	36,1	54,3	53,1	40,3
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

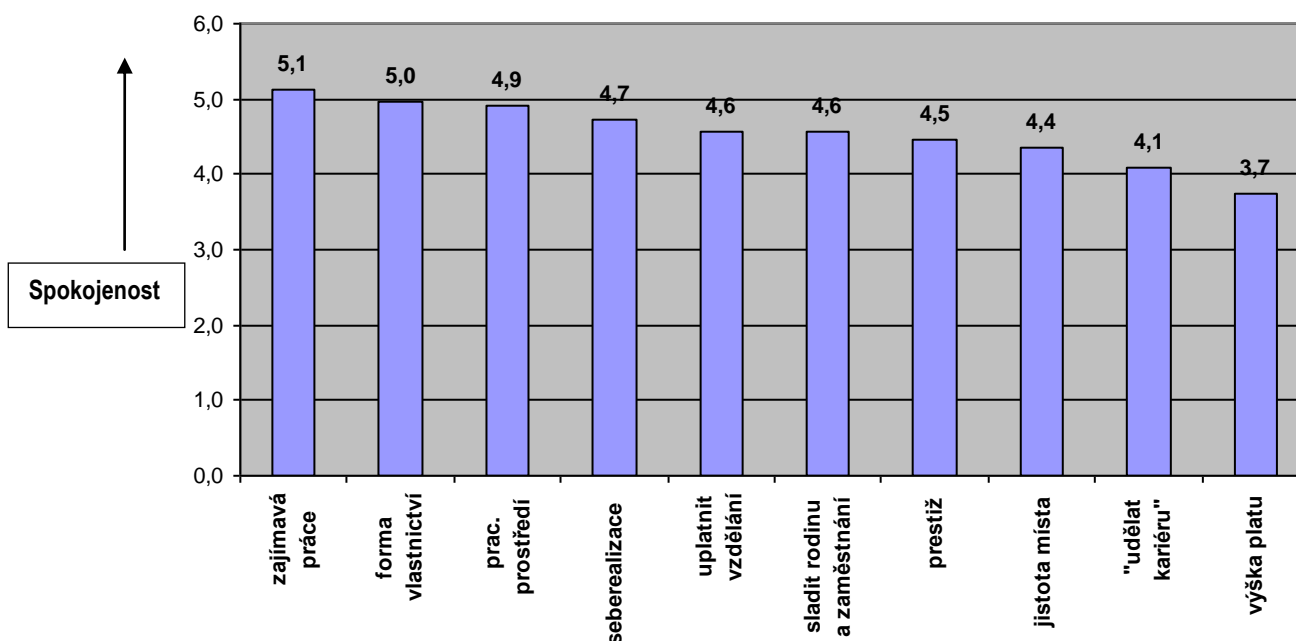
Z tabulky je patrné, že součet „kladných“ hodnot (tedy součet variant hodnotících vyhlídky „čerstvých“ absolventů MU jako „výborné“ a „poměrně dobré“) dává na první místa FI, LF (stejně jako v posledním výzkumu), ESF a PrF; zbývající skupiny jsou skeptičtější. Srovnání se starším výzkumem ukazuje pokles optimistických variant ze **33,5 %** na letošních 29,5 % a naopak zvýšení pesimistických variant z **34,1 %** na letošních 40,3 %.

Uspokojení absolventů dílčími prvky práce

Za důležité považujeme hodnocení deseti faktorů, které představují standardní komponenty spokojenosti v práci. Respondenti hodnotili na sedmibodové škále, jak je tyto faktory v nynějším zaměstnání fakticky uspokojují. Hodnota 1 = nejnižší uspokojení, 4 = průměr, 7 = nejvyšší uspokojení. Souhrnný přehled o stupni uspokojení dává následující graf.

Graf 20

Uspokojení absolventů MU pracovními faktory
(n = 1 593 - 1 598)

Uspokojení podle faktorů	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU	MU 07-08	změna
zajímavá práce	5,0	5,3	5,3	5,0	5,4	5,0	5,1	5,1	5,4	5,1	5,2	-0,1
forma vlastnictví	5,3	5,6	5,1	4,7	4,7	4,8	5,2	4,7	4,7	5,0	4,5	0,5
prac. prostředí	5,1	5,4	4,9	4,7	4,7	4,6	5,1	4,9	4,9	4,9	4,9	0,0
seberealizace	4,7	5,0	4,9	4,6	4,9	4,5	4,7	4,7	5,1	4,7	4,8	-0,1
uplatnit vzdělání	4,1	4,8	4,4	4,3	4,8	4,5	5,0	4,5	4,9	4,6	4,5	0,1
sladit rod. a zaměstnání	4,6	5,0	4,8	4,5	3,8	4,6	4,6	4,6	5,3	4,6	4,4	0,2
prestiž	4,7	4,8	4,5	4,3	5,0	3,5	4,9	4,3	3,5	4,5	4,3	0,2
jistota místa	4,6	5,1	4,4	3,9	5,0	3,8	4,6	4,0	4,4	4,4	4,7	-0,3
"udělat kariéru"	4,2	4,3	4,2	3,8	4,4	3,6	4,3	4,1	3,7	4,1	4,0	0,1
výška platu	4,1	4,4	4,2	3,5	3,6	3,5	3,5	3,8	3,6	3,7	3,6	0,1

Víme-li, že teoretický průměr leží u hodnoty 4,0, pak tabulku i graf čteme lehce. Respondenti vykonávají „nadprůměrně“ zajímavou práci (5,1), oceňují vlastnickou formu zaměstnavatele (5,0), líbí se jim pracovní prostředí (4,9), „realizují se“ (4,7) atd. Na opačném konci pomyslné škály spokojenosti s faktory leží spokojenost s platem 3,7. Meziroční srovnání ukazuje poměrně malé kolísání naměřených hodnot.

Následující tabulky zobrazující **faktory uspokojení v práci** jsou seřazené podle fakult. U faktoru „uplatnit vzdělání“ vidíme, že nejvyšší spokojenost z „uplatňování vzdělání“ vyjadřují mladí právníci, sportovci, lékaři a informatici (podobné pořadí jako v předchozím výzkumu) a naopak relativně nejmenší uspokojení u tohoto faktoru je identifikováno u filozofů a ekonomů (stejně jako naposled). Analogicky pak čteme údaje i u ostatních faktorů.

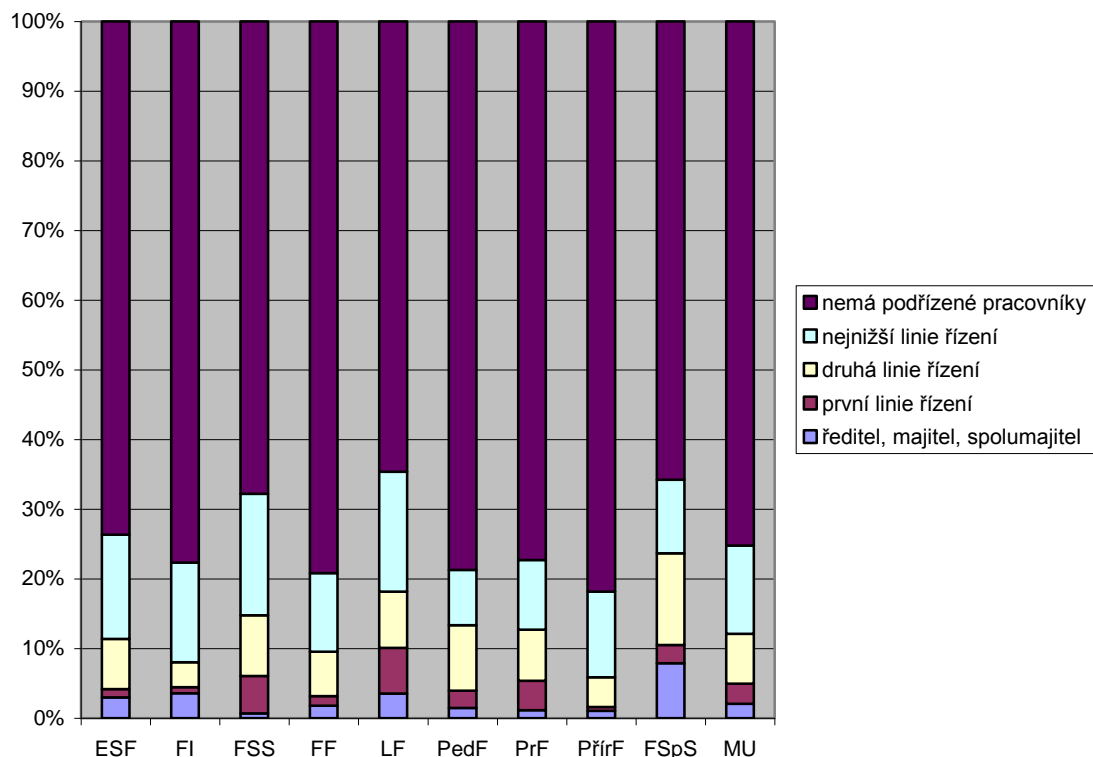
Teoretický průměr uspokojení tvoří hodnota 4,00 a hodnoty je třeba posuzovat nejen jako relativní pozice fakult, ale též s přihlédnutím k dosaženým absolutním hodnotám: jen celkem 15 % (**15 %**) hodnot měření leží v podprůměrném pásmu, nejčastěji to je u faktoru **výška platu**.

Fak.	uplatnit vzdělání	Fak.	výška platu	Fak.	"udělat kariéru"	Fak.	prestiž	Fak.	prac. prostředí
PrF	5,0	FI	4,4	LF	4,4	LF	5,0	FI	5,4
FSp S	4,9	FSS	4,2	FI	4,3	PrF	4,9	PrF	5,1
LF	4,8	ESF	4,1	PrF	4,3	FI	4,8	ESF	5,1
FI	4,8	PřirF	3,8	FSS	4,2	ESF	4,7	PřirF	4,9
MU	4,6	MU	3,7	ESF	4,2	FSS	4,5	FSS	4,9
PřirF	4,5	LF	3,6	PřirF	4,1	MU	4,5	MU	4,9
PedF	4,5	FSp S	3,6	MU	4,1	PřirF	4,3	FSp S	4,9
FSS	4,4	FF	3,5	FF	3,8	FF	4,3	FF	4,7
FF	4,3	PrF	3,5	FSp S	3,7	PedF	3,5	LF	4,7
ESF	4,1	PedF	3,5	PedF	3,6	FSp S	3,5	PedF	4,6
Fak.	forma vlastnictví	Fak.	zajímavá práce	Fak.	seberealizace	Fak.	jistota místa	Fak.	sladit rod. a zaměst.
FI	5,6	LF	5,4	FSp S	5,1	FI	5,1	FSp S	5,3
ESF	5,3	FSp S	5,4	FI	5,0	LF	5,0	FI	5,0
PrF	5,2	FSS	5,3	FSS	4,9	PrF	4,6	FSS	4,8
FSS	5,1	FI	5,3	LF	4,9	ESF	4,6	PedF	4,6
MU	5,0	MU	5,1	PrF	4,7	FSS	4,4	ESF	4,6
PedF	4,8	PrF	5,1	MU	4,7	MU	4,4	PřirF	4,6
FF	4,7	PřirF	5,1	PřirF	4,7	FSp S	4,4	PrF	4,6
PřirF	4,7	FF	5,0	ESF	4,7	PřirF	4,0	MU	4,6
FSp S	4,7	PedF	5,0	FF	4,6	FF	3,9	FF	4,5
LF	4,7	ESF	5,0	PedF	4,5	PedF	3,8	LF	3,8

Další z otázek sledovala pozici respondentů v podnikové (institucionální) hierarchii; srovnání s údaji ze staršího výzkumu ukazuje jen velmi malé kolísání hodnot.

Graf 21

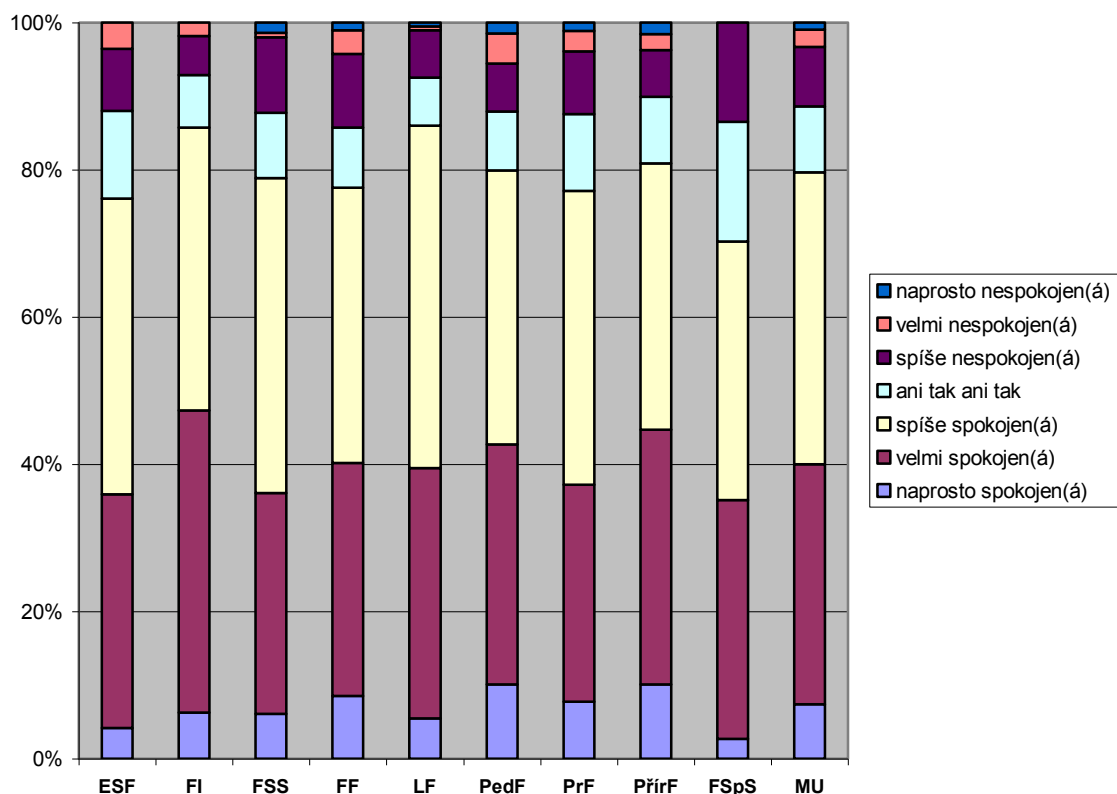
Postavení absolventů v zaměstnání
(n = 1 596)

Tabulka hodnot

Postavení v zaměstnání	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
ředitel, majitel, spolumajitel	3,0	3,6	0,7	1,8	3,5	1,5	1,2	1,1	7,9	2,1
první linie řízení	1,2	0,9	5,4	1,4	6,6	2,5	4,2	0,5	2,6	2,9
druhá linie řízení	7,2	3,6	8,7	6,4	8,1	9,4	7,3	4,3	13,2	7,1
nejnižší linie řízení	15,0	14,3	17,4	11,3	17,2	7,9	10,0	12,3	10,5	12,7
nemá podřízené pracovníky	73,7	77,7	67,8	79,2	64,6	78,7	77,3	81,8	65,8	75,3
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Část, která se zabývala zaměstnanými absolventy, jsme ukončili „*syntetickou*“ otázkou, která zněla: *Jak jste celkově spokojen(a) se svým současným zaměstnáním?* Otázka nabízela sedm variant odpovědí – od „*naprosto spokojen(a)*“ po „*naprosto nespokojen(a)*“. V grafu vidíme, že kladné hodnoty (tj. součty hodnot tří kladných variant „spokojeností“) oscilují kolem hranice 80 %, nejspokojenější jsou informatici a lékaři, relativně méně spokojeni jsou sportovci, právníci a ekonomové. Meziroční srovnání ukazuje jen velice malý pohyb v hodnotách, kladné hodnoty klesly z loňských **80,7 %** na **79,6 %**, tedy zhruba jen o jedno procento.

Graf 22
Celková spokojenost s aktuálním zaměstnáním
(n = 1 599)

Tabulka hodnot

Spokojenost se zaměstnáním	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřířF	FSpS	MU
naprosto spokojen(á)	4,2	6,3	6,1	8,5	5,5	10,1	7,8	10,1	2,7	7,4
velmi spokojen(á)	31,7	41,1	29,9	31,7	34,0	32,7	29,5	34,6	32,4	32,6
spíše spokojen(á)	40,1	38,4	42,9	37,4	46,5	37,2	39,9	36,2	35,1	39,6
mezisoučet předch. řádků	76,0	85,7	78,9	77,6	86,0	79,9	77,1	80,9	70,3	79,6
ani tak ani tak	12,0	7,1	8,8	8,2	6,5	8,0	10,5	9,0	16,2	9,0
spíše nespokojen(á)	8,4	5,4	10,2	10,0	6,5	6,5	8,5	6,4	13,5	8,1
velmi nespokojen(á)	3,6	1,8	0,7	3,2	0,5	4,0	2,7	2,1		2,4
naprosto nespokojen(á)			1,4	1,1	0,5	1,5	1,2	1,6		0,9
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Standardizované pořadí celkové spokojenosti se zaměstnáním sestavené na základě Z-score vypadá následovně: nejvíce spokojeni jsou informatici, lékaři a přírodovědci, relativně nejméně spokojeni jsou absolventi FSpS. Je třeba poznamenat, že **rozdíly v naměřených hodnotách mezi fakultami jsou poměrně malé.**

FAKULTA	Zscore: Spok. se zaměstnáním
FI	-0,16
LF	-0,09
PřirF	-0,07
PedF	-0,02
FF	0,04
FSS	0,05
PrF	0,06
ESF	0,09
FSpS	0,14

Celková spokojenost se zaměstnáním koreluje s proměnnými ze skupiny dílčích spokojeností s prací takto (koef. Spearman), první čtyři proměnné mají stejné pořadí jako v předešlém výzkumu:

Faktory	Spokojenost se zaměstnáním
seberealizace	-0,543
zajímavá práce	-0,538
prac. prostředí	-0,485
"udělat kariéru"	-0,454
výška platu	-0,408
prestiž	-0,362
uplatnit vzdělání	-0,328
jistota místa	-0,229
forma vlastnictví	-0,185
sladit rodinu a zaměstnání	-0,170

Kvantitativní syntéza konceptu „uplatnění absolventů“

Dále užitý koncept kvantifikace pojmu „*uplatnění absolventů*“ vychází z jednoduché premisy:

absolvent celkově spokojený se svým aktuálním zaměstnáním = dobře uplatněný absolvent

Nutno hned zpočátku říci, že toto tvrzení představuje jen východisko dalšího postupu, nikoli „*absolutní*“ premisu ve smyslu „základního kamene“. Na počátku bylo třeba najít určitý „*opěrný bod*“, ze kterého bychom vyšli. Vzali jsme všechny „*relevantní proměnné*“ a provedli korelační analýzu právě s naší základní proměnnou – **celkovou spokojeností s aktuálním zaměstnáním**. Z další analýzy byly vyloučeny ty proměnné, u kterých byl koeficient korelace s celkovou spokojeností v zaměstnání příliš nízký (pod 0,250), a ty, které se dublují (to se týká zejména údajů o platech – spokojenost s platem, nástupní plat, aktuální plat, hodinová mzda apod.).

Vážený index pracovního uplatnění pravděpodobně lépe vyjadřuje difference mezi fakultami, neboť je konstruován s přihlédnutím k váze jednotlivých faktorů uplatnění. Tato váha byla stanovena na základě koeficientu pořadové korelace příslušného faktoru s proměnnou „**celková spokojenost s aktuálním zaměstnáním**“, který má váhu 1,000, ostatní faktory mají pak váhu nižší, právě v závislosti na hodnotě koeficientu Spearman.

Extrahováno a do analýzy zahrnuto bylo následujících deset faktorů, kterým byly přiřazeny dále uvedené váhy. Pro zajímavost uvádíme, že byla identifikována v zásadě téměř identická sestava faktorů. Je až pozoruhodné, že za posledních zhruba deset let absolventi přisuzují stále podobný význam jednotlivým faktorům spojovaným s uspokojením z práce.

Tabulka hodnot

FAKTORY	Koeficienty vážení
celková spokojenost se zaměstnáním	1,000
perspektivnost zaměstnání	0,567
seberealizace	0,543
zajímavá práce	0,538
místo odpovídající představám	0,500
pracovní prostředí	0,485
možnost "udělat kariéru"	0,454
výška platu	0,408
prestiž	0,362
uplatnění vzdělání	0,328

Standardizované odchylky (Z-score) hodnocení deseti faktorů: nevážený a vážený index pracovního uplatnění.

Poznámka: kladná znaménka znamenají lepší umístění a hodnocení fakulty a naopak záporná znaménka znamenají horší pozici⁸. Uváděné hodnoty jsou průměrné hodnoty tzv. Z-score podle jednotlivých fakult.

V první tabulce shora vidíme pořadí **s užitím nevážených faktorů**. Nejlépe se umístila LF a naopak nejhůře PedF.

Ve druhé tabulce prezentujeme pořadí **s užitím vážených faktorů**. Celkové pořadí zůstalo i ve druhém případě zachováno.

Fakulta	spokojenost se zaměstnáním	perspektivnost zaměstnání	seberealizace	zajímavá práce	odpovídá místo předstávám?	prac. prostředí	"učet kariéru"	výška platu	prestíž	uplatnit vzdělání	Celkem
LF	0,41	0,36	0,10	0,23	0,43	-0,15	0,18	-0,10	0,36	0,16	1,97
FI	-0,37	0,23	0,18	0,10	0,17	0,35	0,14	0,45	0,22	0,16	1,64
PrF	-0,02	0,10	0,00	-0,02	0,04	0,14	0,10	-0,18	0,25	0,28	0,68
FSS	0,05	-0,05	0,14	0,15	-0,22	0,03	0,07	0,32	0,02	-0,13	0,39
ESF	-0,05	0,06	-0,04	-0,14	-0,22	0,12	0,07	0,26	0,14	-0,28	-0,10
PřirF	-0,07	-0,06	0,00	-0,06	-0,01	0,04	0,01	0,08	-0,09	-0,02	-0,19
FF	0,01	-0,19	-0,12	-0,08	-0,13	-0,12	-0,14	-0,16	-0,09	-0,18	-1,21
FSpS	-0,31	-0,34	0,23	0,20	-0,33	0,00	-0,21	-0,13	-0,61	0,21	-1,29
PedF	-0,08	-0,25	-0,14	-0,11	0,02	-0,21	-0,27	-0,19	-0,61	-0,05	-1,88
Fakulta	spokojenost se zaměstnáním	perspektivnost zaměstnání	seberealizace	zajímavá práce	Odpovídá místo předstávám?	prac. prostředí	"učet kariéru"	výška platu	prestíž	uplatnit vzdělání	Celkem
Koeficient	1,00	0,57	0,54	0,54	0,50	0,49	0,45	0,41	0,36	0,33	
LF	0,41	0,20	0,05	0,12	0,21	-0,07	0,08	-0,04	0,13	0,05	1,15
FI	-0,37	0,13	0,10	0,06	0,08	0,17	0,06	0,18	0,08	0,05	0,55
PrF	-0,02	0,06	0,00	-0,01	0,02	0,07	0,05	-0,07	0,09	0,09	0,26
FSS	0,05	-0,03	0,08	0,08	-0,11	0,01	0,03	0,13	0,01	-0,04	0,22
ESF	-0,05	0,03	-0,02	-0,07	-0,11	0,06	0,03	0,10	0,05	-0,09	-0,08
PřirF	-0,07	-0,03	0,00	-0,03	0,00	0,02	0,00	0,03	-0,03	-0,01	-0,13
FF	0,01	-0,11	-0,07	-0,04	-0,07	-0,06	-0,06	-0,07	-0,03	-0,06	-0,55
FSpS	-0,31	-0,19	0,13	0,11	-0,16	0,00	-0,10	-0,05	-0,22	0,07	-0,73
PedF	-0,08	-0,14	-0,07	-0,06	0,01	-0,10	-0,12	-0,08	-0,22	-0,02	-0,88

⁸ Za účelem jednotnosti celé procedury byly hodnoty na škálách pomocí procedury „recode“ orientovány „jedním směrem“.

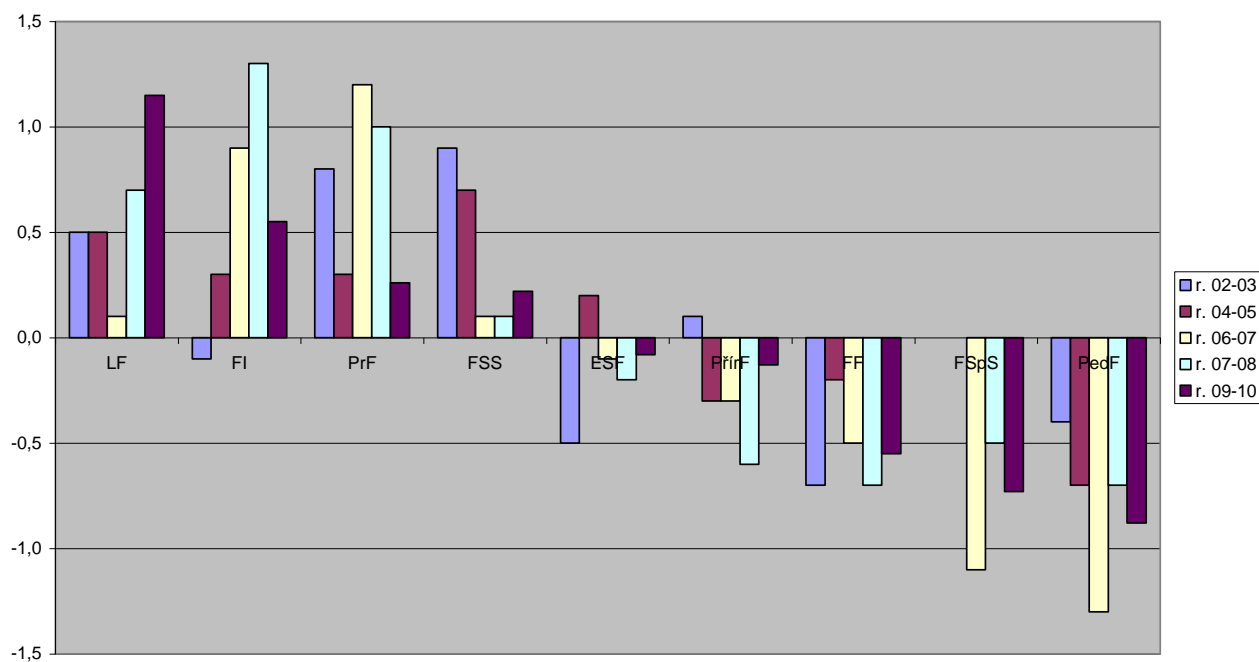
Srovnání „vážených“ žebříčků **za posledních pět šetření**. S jedinou malou odchylkou vidíme, že v horní polovině tabulky se umísťují prakticky identické skupiny absolventů.

Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta
2009/10		2007/08		2005/06		2003/04		2001/02	
1.	LF	1.	FI	1.	PrF	1.	FSS	1.	FSS
2.	FI	2.	PrF	2.	FI	2.	LF	2.	PrF
3.	PrF	3.	LF	3.	LF	3.	PrF	3.	LF
4.	FSS	4.	FSS	4.	FSS	4.	FI	4.	PřirF
5.	ESF	5.	ESF	5.	ESF	5.	ESF	5.	FI
6.	PřirF	6.	FSpS	6.	PřirF	6.	MF*	6.	MF*
7.	FF	7.	PřirF	7.	FF	7.	FF	7.	PedF
8.	FSpS	8.	FF	8.	FSpS	8.	PřirF	8.	ESF
9.	PedF	9.	PedF	9.	PedF	9.	PedF	9.	FF

*MF = mezifakultní studium, v posledních třech výzkumech nebyla tato kategorie použita.

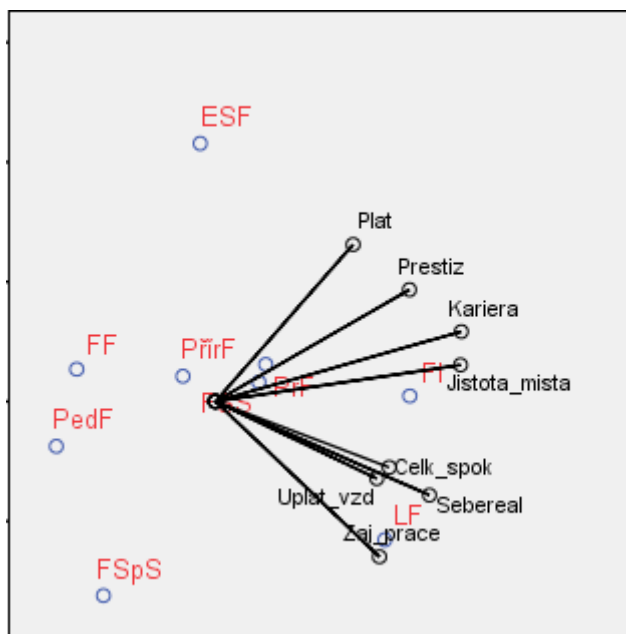
Graf 23

Uplatnění absolventů MU podle fakult a šetření r. 2002 - 2010
(standardizované, vážené hodnoty)

Ve „vícezměrném prostoru“ si můžeme kvantitativní pohled na celkové uplatnění absolventů znázornit takto:

Graf 24

Jednotlivé osy směřují od vzájemného průsečíku (průměr měřených hodnot) k nejvyššímu uspokojení tím kterým faktorem. Čím blíže objekty (fakulty) vzájemně leží, tím jsou si v hodnocení podobnější (viz např. trojici PedF, FF a částečně i PpřrF) a naopak. Můžeme identifikovat zejména dva základní směry dané vzájemnou korelací faktorů. Směrem napravo nahoru je to trojice (plat, prestiž, kariéra, příp. i jistota místa), směrem vpravo dolů to jsou čtyři faktory (celková spokojenost, uplatnění vzdělání, seberealizace a zajímavá práce). Výhodně postavené jsou tak **LF**, **FI** a **PrF**, příp. **FSS** (blízko průměru). Ne zcela ideálně je posazená čtveřice **PedF – FF – PpřrF – FSpS**; **ESF** značně vybočuje (saturace u platu a prestiže, ale méně zajímavá práce atd.).

Na podobném principu jako u indexu pracovního uplatnění shora, jsme propočítali i analogické hodnoty podle vystudovaných oborů. Do přehledu jsou zařazeny jen ty obory, které byly reprezentovány minimálně deseti respondenty. I proto je třeba tento „žebříček“ brát jen jako **naprosto orientační**. Může však dobře posloužit jako demonstrace toho, **jak se index pracovního uplatnění podle fakult utváří jako průměr poměrně heterogenních hodnot indexů jednotlivých studijních oborů**. Šedým pozadím jsou pro ilustraci označeny obory vyučované na LF, která se v celkovém žebříčku fakult umístila na prvním místě. Stejně jako v předchozím průzkumu obsadila **první místo stomatologie**.

Pořadí	Obor	Index uplatnění	N
1.	Stomatologie	4,56	11
2.	Zubní lékařství	4,16	27
3.	Molekulární biologie a genetika	3,16	16
4.	Všeobecné lékařství	2,87	101
5.	Informatika	2,34	15
6.	Mezinárodní vztahy	2,27	10
7.	Aplikovaná informatika	2,23	50
8.	Sociologie	1,61	11
9.	Evropská studia	1,37	11
10.	Psychologie	1,34	53
11.	Mediální studia a žurnalistika	1,11	19
12.	Německý jazyk a literatura	1,02	20
13.	Finanční podnikání	0,87	29
14.	Právo	0,75	227
15.	Politologie	0,53	10
16.	Informační systémy	0,31	17
17.	Podnikové hospodářství	0,26	45
18.	Sociální pedagogika a poradenství	0,20	11
19.	Obecná biologie	-0,36	18
20.	Sociální politika a sociální práce	-0,37	26
21.	Regionální geografie a regionální rozvoj	-0,54	10
22.	Hospodářská politika	-0,56	12
23.	Regionální rozvoj a správa	-0,57	24
24.	Historie	-0,60	22
25.	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	-0,61	35
26.	Ošetrovatelská péče v gerontologii	-0,67	18
27.	Speciální pedagogika	-1,13	31
28.	Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy	-1,24	27
29.	Veřejná ekonomika	-1,44	25
30.	Český jazyk a literatura	-1,54	29
31.	Zdravotní vědy	-2,04	17
32.	Anglický jazyk a literatura	-2,51	26
33.	Dějiny umění	-2,74	10
34.	Učitelství matematiky pro střední školy	-3,14	20
35.	Učitelství zeměpisu pro základní školy	-4,81	16

3.2 Absolventi MU, kteří aktuálně nepracují

Představu o respondentech, kteří aktuálně nepracují, podávají následující tabulky. Protože se jedná o poměrně malé počty, jsou v následujících třech tabulkách uvedeny i absolutní počty osob v jednotlivých kategoriích. Celkově se v této části opíráme o odpovědi skupiny 314 osob tj. 17,5 % (**14,7 %**), ze všech získaných odpovědí.

Aktuální stav nepracujících absolventů	Abs. počet	%
nezaměstnaný, pracoval	22	7,0
nezaměstnaný, nepracoval	23	7,3
MD, pracovala	84	26,8
MD a nepracovala	18	5,7
studuje a nepracuje	127	40,4
jiná možnost	40	12,7
Celkem	314	100,0

Celková aktuální nezaměstnanost absolventů MU z let 2009 – 2010 představuje podle získaných odpovědí 45 osob ze souboru 1 799 respondentů, tj. 2,5 % (1,4 %).

Běžná míra nezaměstnanosti založená na „tvrdých datech“ byla v dubnu 2010 za celou MU 3,5 % podle přehledu na následující straně.

Nezaměstnaní absolventi také uváděli dobu nezaměstnanosti v měsících. Byly zaznamenány následující hodnoty:

Průměrná hodnota = 10 měsíců (**9**)
 Modus = 3 měsíc (**1**)
 Medián = 8 měsíců (**5**)

Uplatnění absolventů vysokých škol v ČR na pracovním trhu

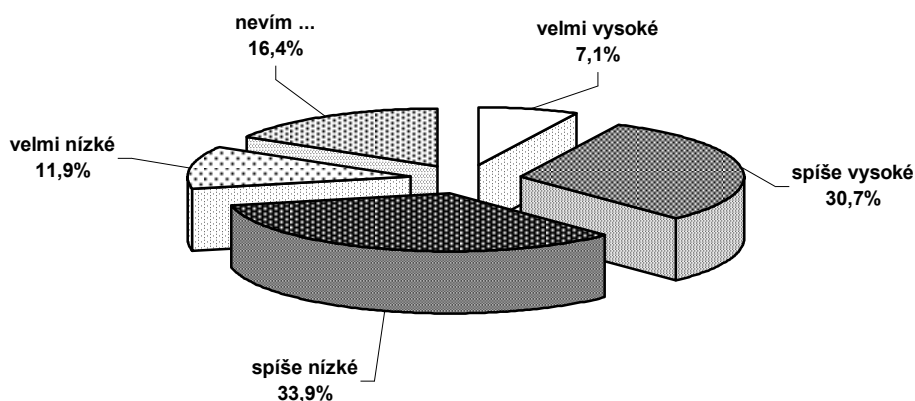
Absolventi a nezaměstnaní absolventi 2010 podle vysokých škol a fakult

Název školy/fakulty	Absolventi			Míra nezaměstnanosti				
	celkem	dále studující	nezaměstnaní	běžná	standardizovaná	pořadí	dlouhodob.	standard.
Vysoké školy celkem	76 282	46,3 %	1 714	4,2 %	4,4 %		4,1 %	
Veřejné vysoké školy celkem	66 036	47,3 %	1 517	4,4 %	4,5 %		4,1 %	
UK Praha	7 531	36,5 %	64	1,3 %	1,9 %	34	2,6 %	
1. lékařská fakulta	531	16,9 %	2	0,5 %	0,8 %	19	2,3 %	
3. lékařská fakulta	294	17,3 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	1,7 %	
2. lékařská fakulta	227	16,7 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	2,0 %	
Lékařská fakulta v Plzni	246	2,8 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	2,0 %	
Lékařská fakulta v Hradci Králové	221	4,5 %	3	1,4 %	1,5 %	28	3,8 %	
Farmaceutická fakulta vHK	290	19,0 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	0,6 %	
Filozofická fakulta	1 098	39,1 %	15	2,2 %	3,4 %	65	3,4 %	
Právnícká fakulta	592	9,8 %	5	0,9 %	1,0 %	22	2,0 %	
Fakulta sociálních věd	628	56,4 %	6	2,2 %	2,0 %	38	2,8 %	
Katolická teologická fakulta	139	47,5 %	1	1,4 %	3,1 %	63	1,1 %	
Evangelická teologická fakulta	72	38,9 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	1,8 %	
Husitská teologická fakulta	147	53,1 %	5	7,2 %	13,2 %	169	9,7 %	
Přírodovědecká fakulta	924	60,4 %	15	4,1 %	6,2 %	122	4,4 %	
Matematicko-fyzikální fakulta	474	65,2 %	2	1,2 %	1,9 %	35	1,5 %	
Pedagogická fakulta	803	30,1 %	5	0,9 %	1,0 %	23	2,1 %	
Fakulta tělesné výchovy a sportu	513	40,5 %	4	1,3 %	1,7 %	33	2,7 %	
JU České Budějovice	2 446	36,3 %	78	5,0 %	6,5 %	126	6,0 %	
Zdravotně sociální fakulta	606	31,7 %	8	1,9 %	2,7 %	47	2,3 %	
Filozofická fakulta	132	62,1 %	6	12,0 %	15,4 %	177	23,7 %	
Zemědělská fakulta	301	41,2 %	18	10,2 %	13,3 %	170	8,9 %	
Teologická fakulta	236	34,3 %	10	6,5 %	8,4 %	152	7,6 %	
Biologická fakulta	167	71,3 %	5	10,4 %	13,4 %	172	6,0 %	
Pedagogická fakulta	609	19,5 %	24	4,9 %	6,3 %	123	5,7 %	
Ekonomická fakulta	390	43,8 %	7	3,2 %	4,3 %	89	3,2 %	
UJEP Ústí n. L.	1 650	38,8 %	56	5,6 %	5,1 %	107	4,0 %	
Filozofická fakulta	70	67,1 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	1,0 %	
Fakulta výrobních techn. a man.	59	42,4 %	1	2,9 %	1,9 %	36	1,1 %	
Pedagogická fakulta	632	14,9 %	17	3,2 %	2,9 %	56	2,8 %	
Přírodovědecká fakulta	76	65,8 %	3	11,5 %	8,6 %	155	17,9 %	
Fakulta sociálně ekonomická	572	48,3 %	21	7,1 %	5,8 %	116	4,3 %	
Fakulta životního prostředí	182	67,6 %	8	13,6 %	9,9 %	160	6,9 %	
Fakulta umění a designu	59	44,1 %	5	15,2 %	26,4 %	185	12,9 %	
MU Brno	7 181	48,0 %	130	3,5 %	3,4 %	68	3,3 %	
Lékařská fakulta	620	21,9 %	5	1,0 %	1,0 %	21	1,3 %	
Filozofická fakulta	1 493	60,1 %	31	5,2 %	5,3 %	111	5,6 %	
Právnícká fakulta	714	17,2 %	16	2,7 %	2,7 %	49	2,6 %	
Fakulta sociálních studií	768	59,5 %	5	1,6 %	1,6 %	30	3,6 %	
Přírodovědecká fakulta	825	68,4 %	19	7,3 %	7,0 %	134	5,8 %	
Fakulta informatiky	313	61,0 %	5	4,1 %	4,6 %	94	3,4 %	
Pedagogická fakulta	1 576	43,3 %	28	3,1 %	2,9 %	53	2,7 %	
Fakulta sportovních studií	294	50,3 %	7	4,8 %	4,6 %	95	5,0 %	
Ekonomicko-správní fakulta	578	43,3 %	14	4,3 %	4,1 %	83	2,3 %	
UP Olomouc	3 948	36,5 %	103	4,1 %	3,6 %	73	3,3 %	
Lékařská fakulta	257	3,9 %	1	0,4 %	0,2 %	16	1,2 %	
Filozofická fakulta	1 006	49,9 %	27	5,4 %	4,9 %	100	4,3 %	
Právnícká fakulta	260	17,3 %	10	4,7 %	4,0 %	79	2,5 %	
Cytilometdělská teologická fakulta	282	25,9 %	12	5,7 %	5,0 %	104	3,1 %	
Přírodovědecká fakulta	620	70,5 %	20	10,9 %	9,3 %	159	6,5 %	
Pedagogická fakulta	973	18,2 %	26	3,3 %	2,9 %	54	2,8 %	
Fakulta tělesné kultury	383	33,9 %	7	2,8 %	2,4 %	45	3,2 %	
VFU Brno	426	29,3 %	17	5,6 %	5,2 %	108	4,5 %	
Fakulta veterinárního lékařství	129	14,0 %	8	7,2 %	7,1 %	135	8,0 %	
Fakulta veter. hygieny a ekologie	201	48,3 %	9	8,7 %	7,5 %	142	4,7 %	
Farmaceutická fakulta	96	10,4 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	0,2 %	
OU v Ostravě	2 267	35,8 %	81	5,6 %	4,5 %	93	3,9 %	
Zdravotně sociální fakulta	242	31,0 %	7	4,2 %	3,4 %	67	3,1 %	
Filozofická fakulta	590	43,7 %	34	10,2 %	8,1 %	148	5,6 %	
Přírodovědecká fakulta	450	53,1 %	18	8,5 %	6,8 %	130	8,4 %	
Pedagogická fakulta	895	23,4 %	13	1,9 %	1,4 %	27	1,7 %	
Fakulta umění	90	33,3 %	8	13,3 %	13,7 %	175		
Univerzita Hradec Králové	1 643	30,2 %	46	4,0 %	4,6 %	96	3,8 %	
Pedagogická fakulta	1 111	24,0 %	31	3,7 %	4,1 %	82	3,4 %	
Fakulta informatiky a managementu	431	40,6 %	13	5,1 %	6,2 %	121	5,2 %	
Filozofická fakulta	101	53,5 %	2	4,3 %	4,9 %	101		
SU Opava	1 339	52,1 %	58	9,0 %	7,4 %	140	6,1 %	
Filozoficko-přírodovědecká fakulta	338	41,7 %	16	8,1 %	6,5 %	125	6,6 %	
Fakulta veřejných politik (ISU)	347	41,2 %	7	3,4 %	2,8 %	52		
Obchodně podnikatelská fakulta	636	63,1 %	35	14,9 %	12,3 %	167	6,5 %	
ČVUT Praha	4 584	55,8 %	53	2,6 %	3,5 %	71	3,7 %	
Fakulta stavební	1 610	60,3 %	15	2,3 %	3,4 %	69	3,1 %	
Fakulta strojní	600	46,8 %	10	3,1 %	4,0 %	80	5,0 %	
Fakulta elektrotechnická	1 286	54,2 %	19	3,2 %	4,1 %	85	3,8 %	
Fakulta dopravní	352	54,3 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	4,9 %	
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská	204	69,1 %	4	6,3 %	4,1 %	81	5,0 %	
Fakulta architektury	311	55,6 %	3	2,2 %	4,6 %	97	2,5 %	
Fakulta biomedicínského inženýrství	134	65,7 %	2	4,3 %	7,2 %	137	2,6 %	
VŠCHT Praha	866	64,1 %	8	2,6 %	3,1 %	60	3,0 %	
Fakulta chemické technologie	284	68,7 %	3	3,4 %	5,6 %	114	4,2 %	
Fakulta technologie ochrany prostředí	123	42,3 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	2,6 %	
Fakulta potrav. a biochem. techn.	302	67,2 %	3	3,0 %	2,8 %	51	2,8 %	
Fakulta chemicko-inženýrská	140	68,6 %	2	4,5 %	4,1 %	84	2,7 %	
ZČU Plzeň	3 752	41,7 %	88	4,0 %	5,0 %	103	5,4 %	
Fakulta strojní	292	55,8 %	4	3,1 %	3,0 %	59	3,7 %	
Fakulta elektrotechnická	533	56,5 %	13	5,6 %	6,9 %	132	5,5 %	
Fakulta zdravotnických studií	136	20,6 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15		
Fakulta právnícká	488	10,0 %	6	1,4 %	2,4 %	43	3,0 %	
Fakulta filozofická	694	52,9 %	32	9,8 %	12,0 %	165	11,5 %	
Fakulta pedagogická	686	29,4 %	20	4,1 %	4,9 %	102	5,6 %	
Fakulta ekonomická	557	43,3 %	9	2,8 %	3,7 %	76	4,5 %	
Fakulta aplikovaných věd	315	58,7 %	4	3,1 %	3,1 %	62	2,6 %	
TU Liberec	1 565	47,7 %	38	4,6 %	4,3 %	88	4,4 %	
Fakulta strojní	163	49,1 %	2	2,4 %	3,8 %	77	2,7 %	
Fak. mechatron. a meziobor. inž. st.	175	65,1 %	5	8,2 %	7,8 %	145	3,9 %	
Hospodářská fakulta	434	54,6 %	12	6,1 %	5,9 %	117	3,7 %	
Fakulta textilní	279	50,2 %	13	9,4 %	7,8 %	146	9,9 %	
Fakulta pedagogická	435	28,5 %	6	1,9 %	1,4 %	26	2,7 %	
Fakulta umění a architektury	61	70,5 %	0	0,0 %	0,0 %	1-15	4,1 %	
Univerzita Pardubice	1 959	52,9 %	65	7,0 %	7,3 %	139	4,6 %	
Fakulta restaurační	14	42,9 %	2	25,0 %	22,3 %	183	19,1 %	
Fakulta filozofická	397	60,2 %	14	8,9 %	8,0 %	147	6,5 %	
Fakulta chemicko-technologická	356	52,8 %	12	7,1 %	6,9 %	133	4,0 %	
Fakulta ekonomicko-správní	572	53,7 %	16	6,0 %	6,8 %	129	4,8 %	
Dopravní fakulta Jana Pernera	421	50,1 %	15	7,1 %	7,8 %	144	3,7 %	
Fakulta zdravotnických studií	101	23,8 %	1	1,3 %	1,1 %	25	1,2 %	
Fakulta elektrotechniky a informatiky	98	63,3 %	5	13,9 %	14,3 %	176		
VUT v Brně	4 888	59,8 %	108	5,5 %	5,1 %	106	4,3 %	
Fakulta stavební	1 067	68,4 %	11	3,3 %	2,9 %	55	2,5 %	
Fakulta strojního inženýrství	1 080	59,3 %	21	4,8 %	4,2 %	87	4,3 %	
Fakulta elektrotechn. a kom. techn.	991	60,8 %	16	4,1 %	3,7 %	75	5,2 %	
Fakulta informačních technologií	454	67,6 %	5	3,4 %	3,3 %	64		
Fakulta chemická	270	67,0 %	8	9,0 %	7,4 %	141	5,7 %	
Fakulta architektury	160	56,9 %	9	13,0 %	13,5 %	173	6,6 %	
Fakulta výtvarných umění	72	41,7 %	6	14,3 %	13,3 %	171	14,1 %	
Fakulta podnikatelská	791	43,0 %	32	7,1 %	6,7 %	128	5,2 %	
VŠB – TU Ostrava	4 931	57,3 %	154	7,3 %	5,9 %	118	4,6 %	
Fakulta stavební	376	55,9 %	5	3,0 %	2,4 %	42	2,6 %	
Fakulta bezpečnostního inženýrství	304	58,2 %	6	4,7 %	3,6 %	72	2,3 %	
Fakulta strojní	582	56,9 %	20	8,0 %	6,2 %	120	3,8 %	
Fakulta elektrotechniky a informatiky	632	62,8 %	9	3,8 %	3,7 %	74	3,4 %	
Hornicko-geologická fakulta	843	53,9 %	30	7,7 %	6,2 %	119	5,0 %	
Fakulta metalurgie a materiál. inž.	458	46,5 %	17	6,9 %	5,6 %	115	5,4 %	
Ekonomická fakulta	1 735	60,2 %	66	9,6 %	7,6 %	143	5,4 %	
UTB ve Zlíně	3 098	49,9 %	87	5,6 %				

„Aktuálně nepracující“ také hodnotili své budoucí vyhlídky na získání pracovního místa. Konkrétní otázka zněla: „Pokud byste měl(a) posoudit své nynější šance na získání pracovního místa (v dohledné době ev. po skončení MD, ukončení dalšího studia), pak byste své šance hodnotil(a) spíše jako ...“. Přehled o názorech aktuálně nepracujících absolventů opět dává další z grafů a tabulka hodnot. Součet kladných hodnot letos poklesl na 37,8 % z hodnot předcházejícího výzkumu 2007-08 – **48,8 %**.

Graf 25

Šance aktuálně nepracujících na získání pracovního místa
(n = 336)

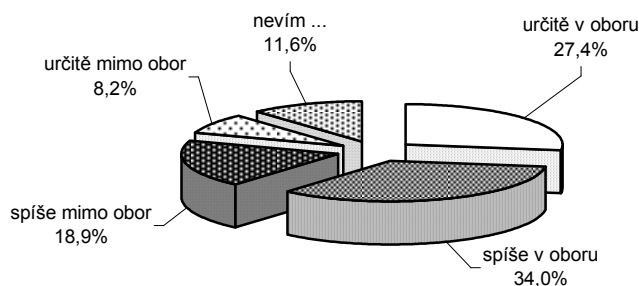

Tabulka hodnot

Šance na prac. místo	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
velmi vysoké	4,8	30,0	10,5	1,1	27,6	6,7	2,7	5,2		7,1
spíše vysoké	47,6	60,0	42,1	25,0	31,0	20,0	43,2	19,5	50,0	30,7
spíše nízké	33,3	10,0	15,8	45,5	10,3	46,7	27,0	40,3	33,3	33,9
velmi nízké			13,2	13,6	13,8	10,0	16,2	13,0		11,9
mezisoučet 2 předchozích řádků	33,3	10,0	28,9	59,1	24,1	56,7	43,2	53,2	33,3	45,8
nevím ...	14,3		18,4	14,8	17,2	16,7	10,8	22,1	16,7	16,4
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
abs. poč. odpovědí	21	10	38	88	29	30	37	77	6	336

Dále se „nepracující“ vyjadřovali k otázce, zda budou hledat pracovní místo „v oboru“ nebo „mimo obor“, který vystudovali, viz následující tabulku:

Graf 26

Budete hledat práci v oboru, na který jste se na VŠ připravoval(a)?
(n = 318)

Tabulka hodnot

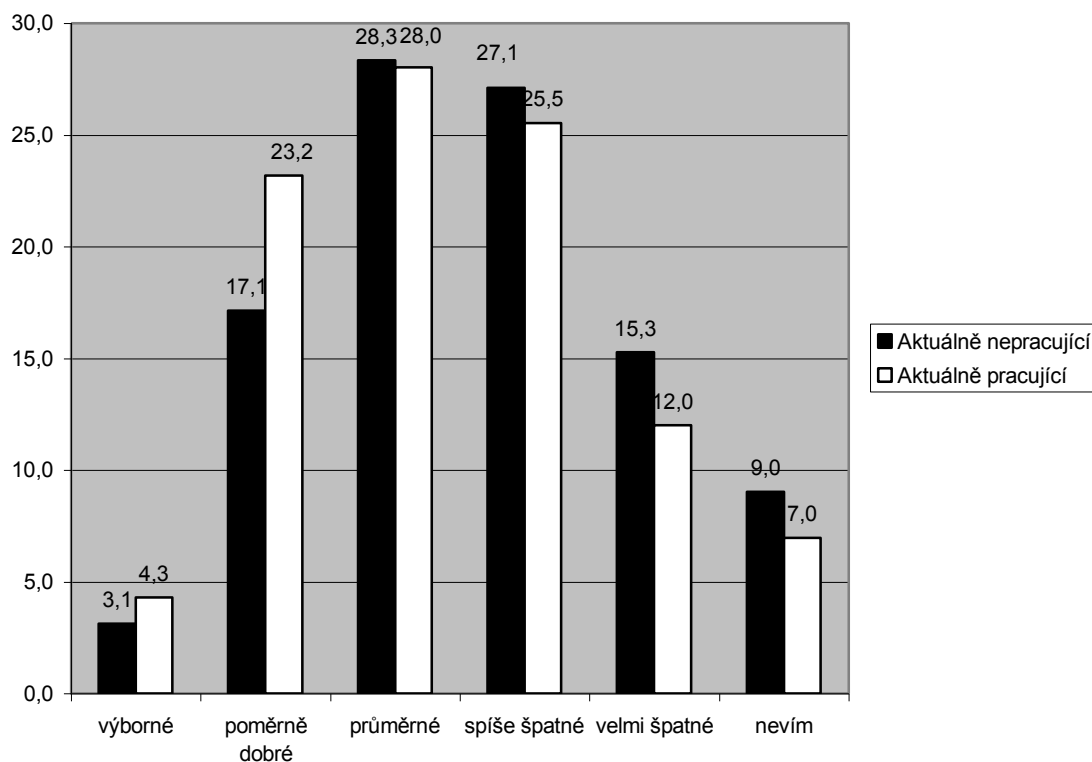
Hledá místo v oboru?	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
určitě v oboru	26,3	44,4	28,6	12,9	59,3	24,1	42,4	24,0	33,3	27,4
spíše v oboru	36,8	44,4	25,7	35,3	11,1	34,5	27,3	44,0	50,0	34,0
spíše mimo obor	5,3	11,1	14,3	32,9	11,1	24,1	9,1	14,7	16,7	18,9
určitě mimo obor	11		14	11		10,3	3,0	8,0		8,2
mezisoučet 2 předchozích řádků	15,8	11,1	28,6	43,5	11,1	34,5	12,1	22,7	16,7	27,0
nevím ...	21,1		17,1	8,2	18,5	6,9	18,2	9,3		11,6
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
abs. počet odpovědí	19	9	35	85	27	29	33	75	6	318

Zhruba každý čtvrtý absolvent z aktuálně „nepracujících“ – 27,4 % (**18,8 %**) hodlá hledat místo vně vystudovaného oboru.

Podobně jako „zaměstnaní“, tak i „nezaměstnaní“ hodnotili šance „čerstvých“ absolventů na uplatnění v oboru. Viz graf, kde jsou jejich výpovědi srovnány s výpověďmi aktuálně pracujících absolventů a tabulku hodnot.

Graf 27

Hodnocení vyhlídek čerstvých absolventů na uplatnění
"pracujícími" a "nepracujícími" absolventy

Tabulka hodnot

Vyhledky čerstvých absolventů	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
výborné		22,2			21,4	3,4		1,3		3,1
poměrně dobré	15,8	66,7	22,2	9,4	32,1	3,4	24,2	16,0		17,1
průměrné	26,3	11,1	33,3	20,0	21,4	51,7	39,4	25,3	42,9	28,3
spíše špatné	42,1		19,4	38,8	10,7	31,0	18,2	28,0		27,1
velmi špatné	5,3		13,9	27,1	3,6	6,9	6,1	16,0	42,9	15,3
mezisoučet 2 předchozích řádků	47,4	0,0	33,3	65,9	14,3	37,9	24,2	44,0	42,9	42,4
nevím	10,5		11,1	4,7	10,7	3,4	12,1	13,3	14,3	9,0
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
abs. počet odpovědí	19	9	36	85	28	29	33	75	7	321

Z tabulky můžeme vyčíst, že optimistické a pesimistické předpovědi jsou zhruba v poměru 1:2; ve starším výzkumu byl poměr zhruba 1 : 1.

Ze skupiny ekonomicky neaktivních osob je 48 respondentů aktuálně vedeno na úřadech práce a dalších 44 bylo vedeno, ale v současné době již vedeno není, podle následujícího přehledu.

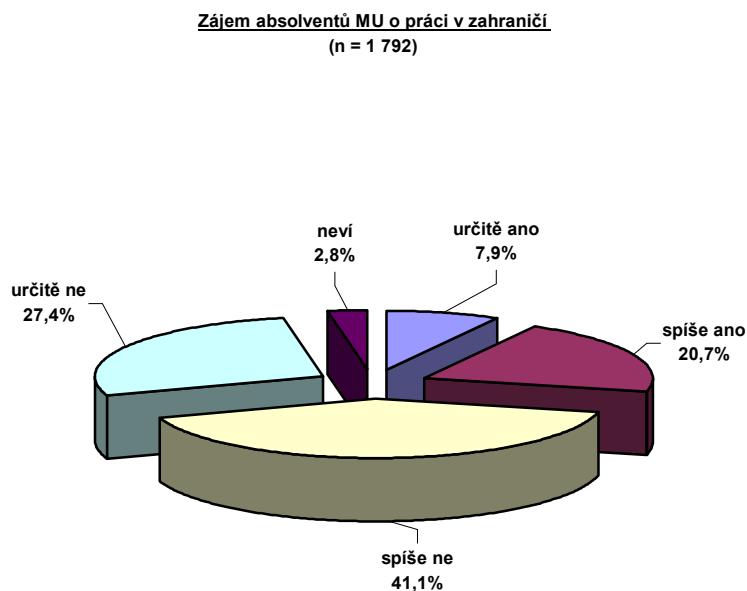
Evidence na úřadech práce	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
ano	3	0	7	18	0	6	6	8	0	48
byl a není	2	1	1	14	6	5	5	8	2	44
nebyl a není	8	8	19	45	17	14	22	52	6	191
jiná odpověď	5	0	5	7	3	2	1	5	0	28
Celkem	18	9	32	84	26	27	34	73	8	311

3.3 Zájem o práci v zahraničí

Po vzoru minulých šetření byly i do aktuálního výzkumu zařazeny dvě otázky mapující zájem a motivaci absolventů o práci v zahraničí. **Na tyto otázky odpovídali všichni respondenti.**

O práci v zahraničí má zájem 28,6 % absolventů (**27,3 %**) (součet variant „určitě ano“ a „spíše ano“) podle následujícího grafu.

Graf 28

Tabulka hodnot

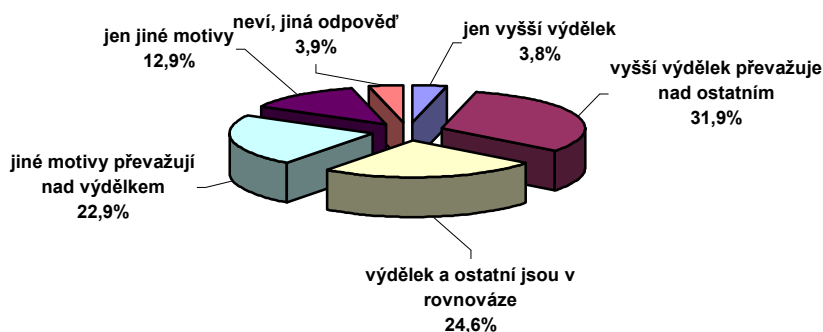
Zájem o práci v zahraničí	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
určitě ano	9,7	12,6	13,5	6,2	5,8	4,2	3,2	10,8	22,0	7,9
spíše ano	19,3	30,3	24,7	24	17	16	20	20	5	20,7
mezisoučet předchozích řádků	29,0	42,9	38,2	30,2	22,3	20,3	23,6	31,2	26,8	28,6
spíše ne	48,9	36,1	36,5	40,8	42,7	34,0	42,9	42,4	53,7	41,1
určitě ne	22,2	16,8	20,6	26,3	33,0	42,0	30,0	23,6	19,5	27,4
neví	9,7	12,6	13,5	6,2	5,8	4,2	3,2	10,8	22,0	7,9
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tak jako i v předcházejících čtyřech šetřeních jeví nejmenší zájem mladí učitelé.

Dále nás zajímala také motivace zájmu o zahraniční práci. Byla nabízena škála odpovědí od „čistých peněz“ až po „čistě jiné než finanční důvody“. „Peníze“ převažují zhruba u jedné třetiny respondentů – 35,7 % (**36,3 %**). Rozložení hodnot je opět patrné z následujícího grafu.

Graf 29

Motivace zájmu o práci v zahraničí
(n = 558)

Tabulka hodnot

Motivace k práci v zahraničí	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
jen vyšší výdělek	1,9			3,6	13,5	5,9	3,8	2,5	8,3	3,8
vyšší výdělek převaž. nad ostatním	28,8	28,3	27,5	40,5	38,5	33,3	30,4	21,5	50,0	31,9
výdělek a ostatní jsou v rovnováze	30,8	33,96	23,19	21,6	19,2	17,6	29,1	24,1	16,7	24,6
jiné motivy převažují nad výdělkem	26,92	28,3	24,64	17,1	19,2	21,6	20,3	31,6	8,3	22,9
jen jiné motivy	11,5	9,4	17,4	14,4	9,6	9,8	12,7	15,2	8,3	12,9
neví, jiná odpověď			7,2	2,7		11,8	3,8	5,1	8,3	3,9
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

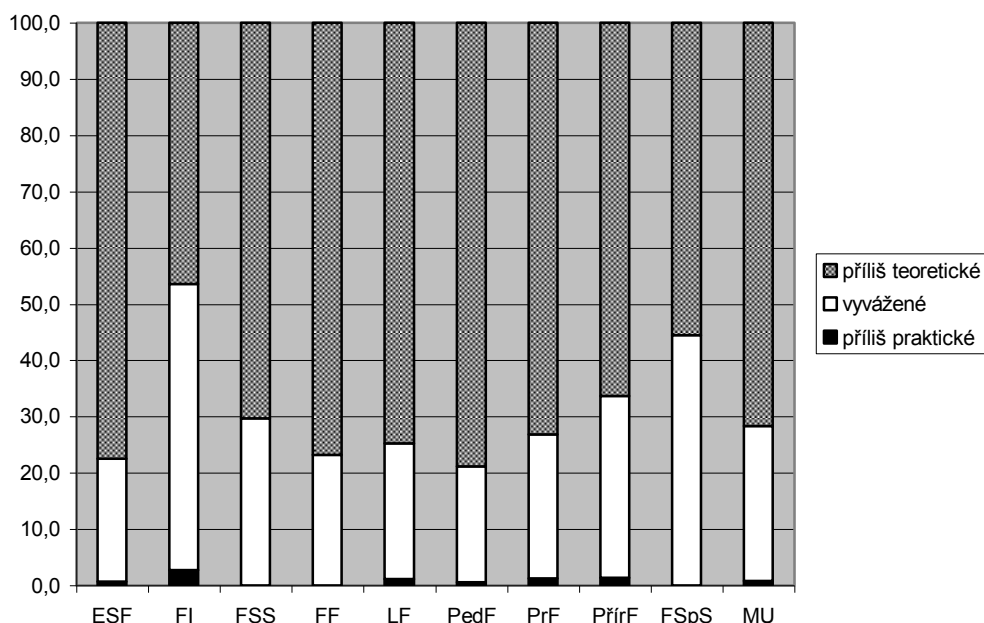
⁹ Byly nabízeny například tyto motivy: touha po poznání, dobrodružství, rozvíjení jazykových dovedností, získání zahraničních zkušeností apod.

3.4 Společné hodnocení studia na Masarykově univerzitě

Závěrečnou část dotazníku tvořily otázky pro všechny absolventy Masarykovy univerzity. Tato část si kladla za cíl získat zpětnovazební informace jak pro zkvalitnění vlastního obsahu studia, tak i pro potřeby strategického řízení MU z úrovně celku, tak i jednotlivých fakult. První otázka zjišťovala, zda absolventům vyhovuje – z hlediska jejich uplatnění – poměr teoretické a praktické složky vysokoškolského studia. Souhrnnou představu o odpovědích dává následující tabulka a graf (v grafu jsou opět pro vyšší přehlednost vyloučeny kategorie „nevím“ a „jiná odpověď“). Intenzivní vychýlení odpovědí směrem k vysoké „teoretičnosti“ studia může být samozřejmě dáno prozatímním nedoceněním („neuvědoměním si“) přínosu teoretické přípravy na vysoké škole. V aktuálním výzkumu je podíl varianty „příliš teoretické“ historicky nejnižší – 62,5 % (výzkum 2008–09 = **65,9 %**, výzkum 05/06 = **67,5 %**, 2003/04 = **70,4 %**, 2001/02 = **70,3 %**, 97/00 = **70,2 %**). Příznivější podíl variant můžeme vidět zejména u FI a naopak, studium jako „příliš teoretické“ je reflektováno zejména na PedF, ESF a PrF.

Graf 30

Domníváte se, že suma znalostí a dovedností, kterou jste si během vysokoškolského studia osvojili, byla z hlediska vašeho nynějšího pracovního uplatnění ...
(n = 1 790)

Tabulka hodnot

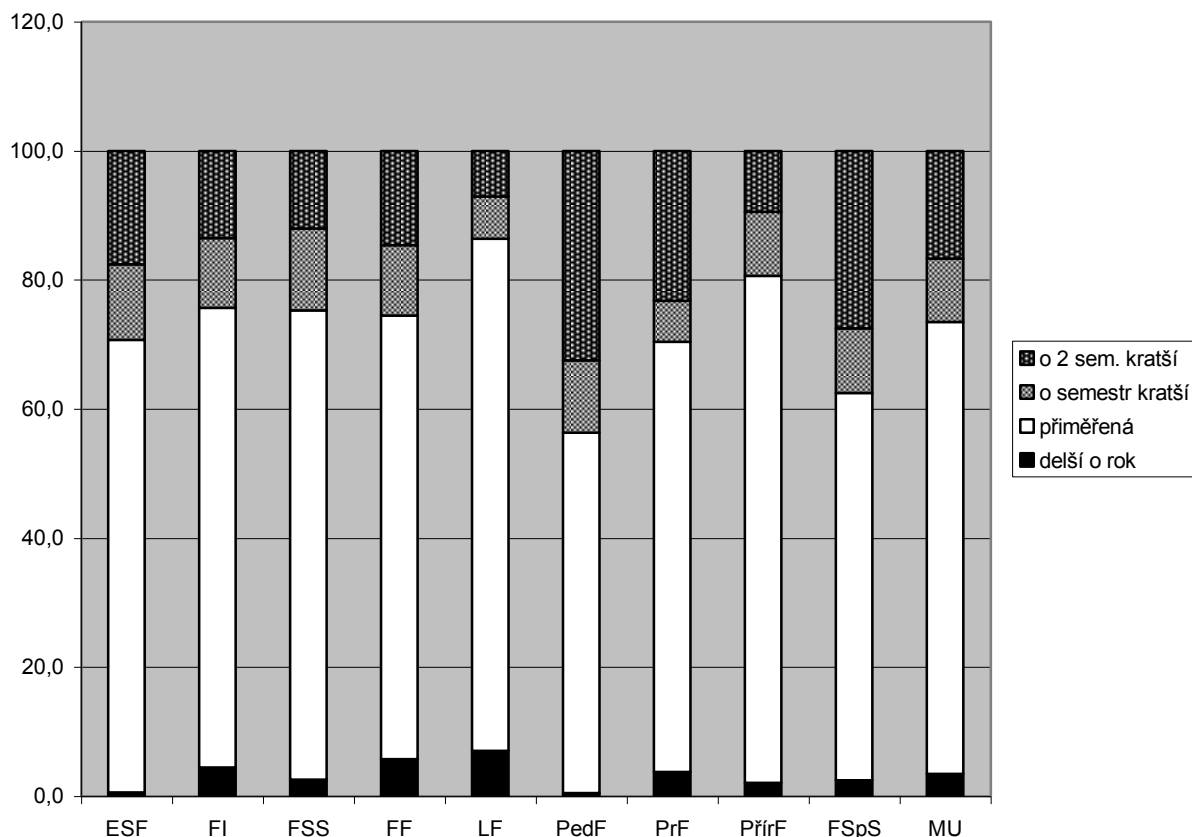
Orientace studia	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřířF	FSpS	MU
příliš praktické	0,6	2,5			1,0	0,5	1,1	1,2		0,7
vyvážené	19,4	47,1	25,4	19,3	21,3	18,3	23,0	27,5	39,0	24,0
příliš teoretické	68,6	42,9	60,4	63,8	65,7	70,0	65,8	56,6	48,8	62,5
nevím	9,7	4,2	7,7	11,0	6,3	6,6	4,0	10,8	12,2	7,9
jiná odpověď	1,7	3,4	6,5	5,9	5,8	4,7	6,1	4,0		4,9
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

V příloze č. 1 jsou uvedeny komentáře absolventů k této otázce.

Další otázkou, která nepřímo měří „náročnost studia“, jsme se ptali na optimální délku studia. Viz tabulku a graf.

Graf 31

Bylo by reálné si získané znalosti osvojit i za kratší dobu?
(n = 1 699)

Tabulka hodnot:

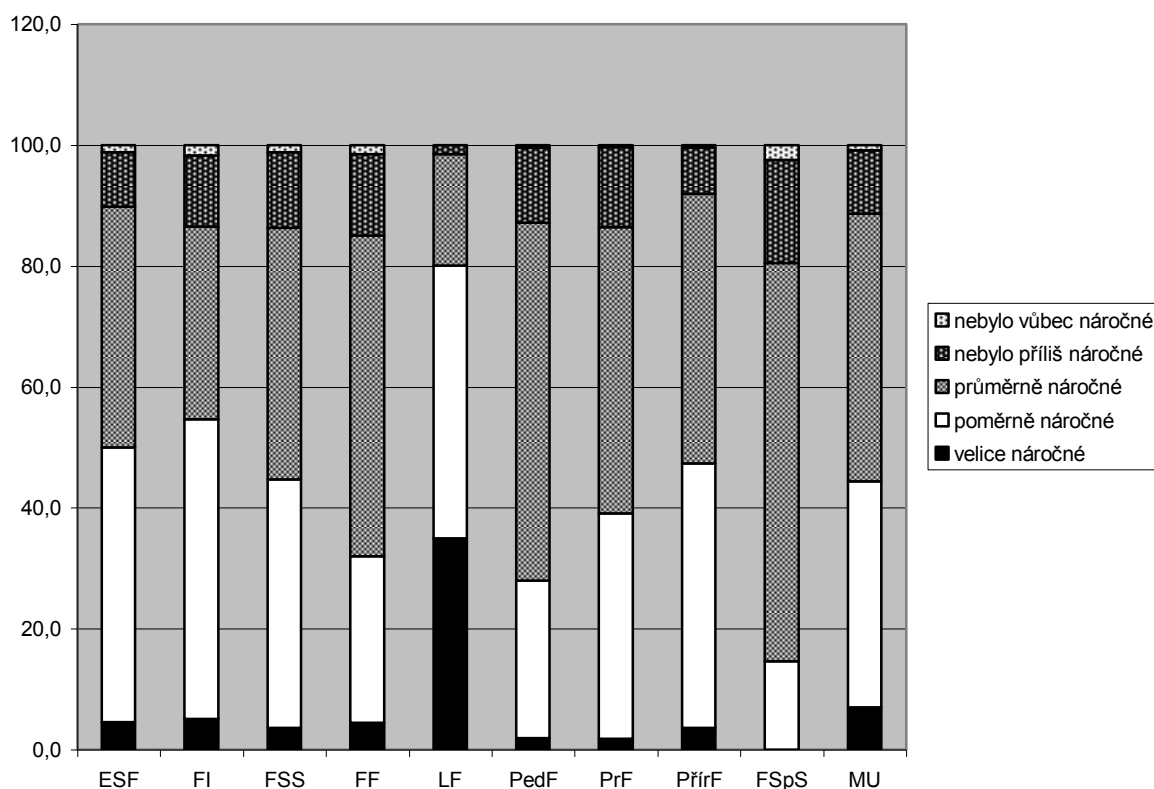
Délka studia	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
delší o rok	0,6	4,5	2,5	5,7	7,1	0,5	3,7	2,1	2,5	3,5
přiměřená	70,2	71,2	72,8	68,8	79,3	55,8	66,7	78,6	60,0	70,0
o semestr kratší	11,7	10,8	12,7	10,8	6,6	11,2	6,4	9,9	10,0	9,8
o 2 sem. kratší	17,5	13,5	12,0	14,6	7,1	32,5	23,2	9,5	27,5	16,7
mezisoučet předch. dvou řádků	29,2	24,3	24,7	25,5	13,6	43,7	29,6	19,3	37,5	26,5
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Z tabulky je patrné, že studium by bylo možné podle respondentů absolvovat za kratší dobu zejména na PedF a FSpS, stejně jako v předcházejícím výzkumu. Z opačného pohledu je tedy čas pro studium nejlépe využít na LF a PřírF.

Do stejné oblasti patřila také otázka sledující míru úsilí, které museli absolventi MU k absolvování vysokoškolského studia vynaložit. Letos dosáhl součet variant *velice + poměrně náročné* hodnoty 44,4 %, tj. prakticky stejně jako v minulém výzkumu – **44,1 %**.

Graf 32

Domníváte se, že absolvování vysokoškolského studia na MU bylo z hlediska úsilí, které jste museli během studia vynaložit...
(n = 1 784)

Tabulka hodnot

Obtížnost studia	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
velice náročné	4,5	5,0	3,6	4,5	35,0	1,9	1,8	3,6		7,0
nebylo příliš náročné	9,1	11,8	12,5	13,4	1,5	12,3	13,3	7,6	17,1	10,5
průměrně náročné	39,8	31,9	41,7	53,1	18,4	59,2	47,3	44,6	65,9	44,2
poměrně náročné	45,5	49,6	41,1	27,5	45,1	26,1	37,3	43,8	14,6	37,4
nebylo vůbec náročné	1,1	1,7	1,2	1,5		0,5	0,4	0,4	2,4	0,8
Součet předchozích řádků	50,0	54,6	44,6	31,9	80,1	28,0	39,1	47,4	14,6	44,4
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

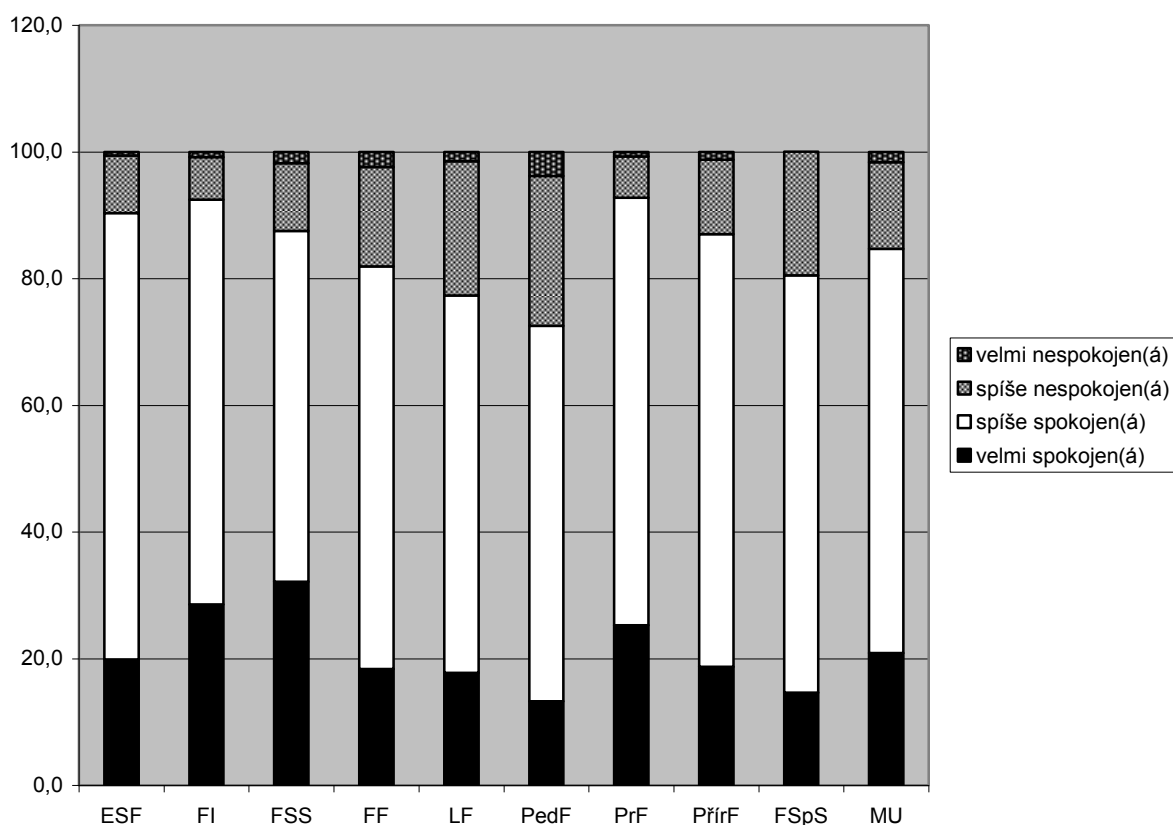
Tradičně nejnáročnější je studium na LF a dále pak na FI a ESF; méně náročné se studium jeví zejména absolventům FSpS, PedF a FF (stejná trojice jako v posledním výzkumu).

3.5 Celková spokojenost s MU a opakovaná volba vzdělávací dráhy

Dále jsme sledovali **jak jsou absolventi MU celkově spokojeni s tím, co jim „škola do života dala“**. Rozložení hodnot je opět patrné z následujícího grafu a tabulky hodnot. Hodnota kladných variant odpovědí se prakticky nezměnila, letos dosáhla 84,7 % a v minulém výzkumu **85,0 %** (hodnoty s vyloučením variant „nevím“). Letos však byl o něco lepší poměr variant velmi spokojen = 20,9 %, ve starším výzkum je analogická hodnota rovna **18,4 %**.

Graf 33

Jak jste s tím, co Vám Vaše vysoká škola (alma mater) poskytla, spokojen(a)?
(n = 1 773)

Tabulka hodnot

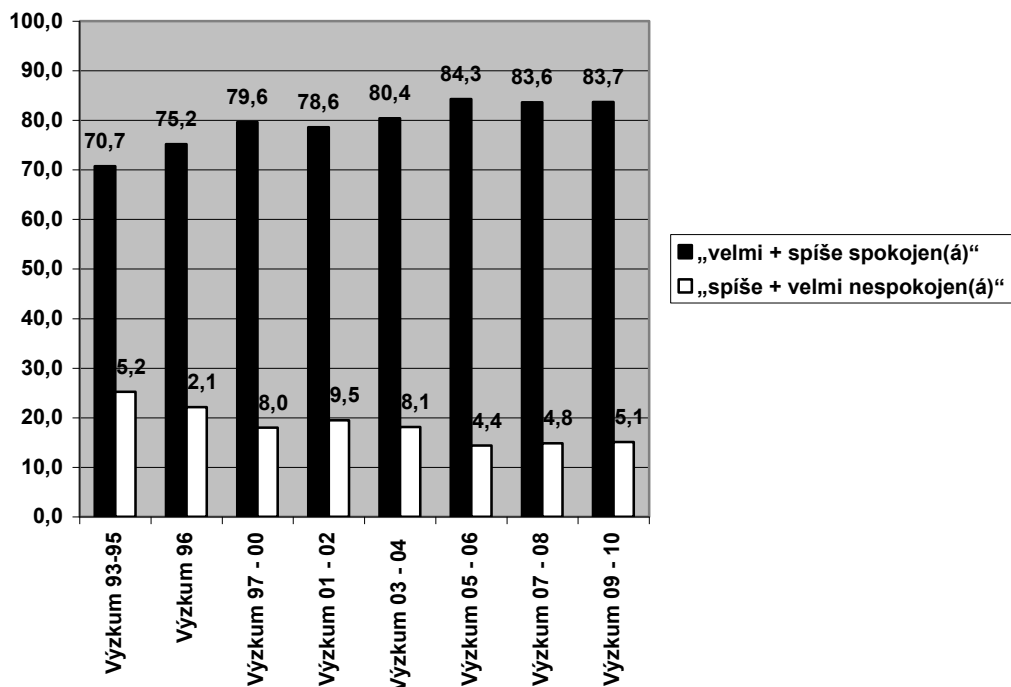
Spokojenost s MU	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
velmi spokojen(á)	19,9	28,6	32,1	18,4	17,7	13,3	25,3	18,7	14,6	20,9
spíše spokojen(á)	70,5	63,9	55,4	63,6	59,6	59,2	67,5	68,3	65,9	63,8
součet předch. řádků	90,3	92,4	87,5	81,9	77,3	72,5	92,8	87,0	80,5	84,7
spíše nespokojen(á)	9,1	6,7	10,7	15,7	21,2	23,7	6,5	11,8	19,5	13,6
velmi nespokojen(á)	0,6	0,8	1,8	2,4	1,5	3,8	0,7	1,2		1,6
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Nejvíce byli spokojení absolventi PrF, FI a ESF, na druhém konci pomyslného žebříčku stojí PedF, LF a FSpS.

„Historické“ srovnání údajů o celkové spokojenosti se studiem na MU ukazuje příznivý trend a prakticky neměnnou úroveň za poslední tři výzkumy.

Graf 34

Vývoj spokojenosti absolventů s tím, co jim MU "dala do života"
(1993 - 2010)

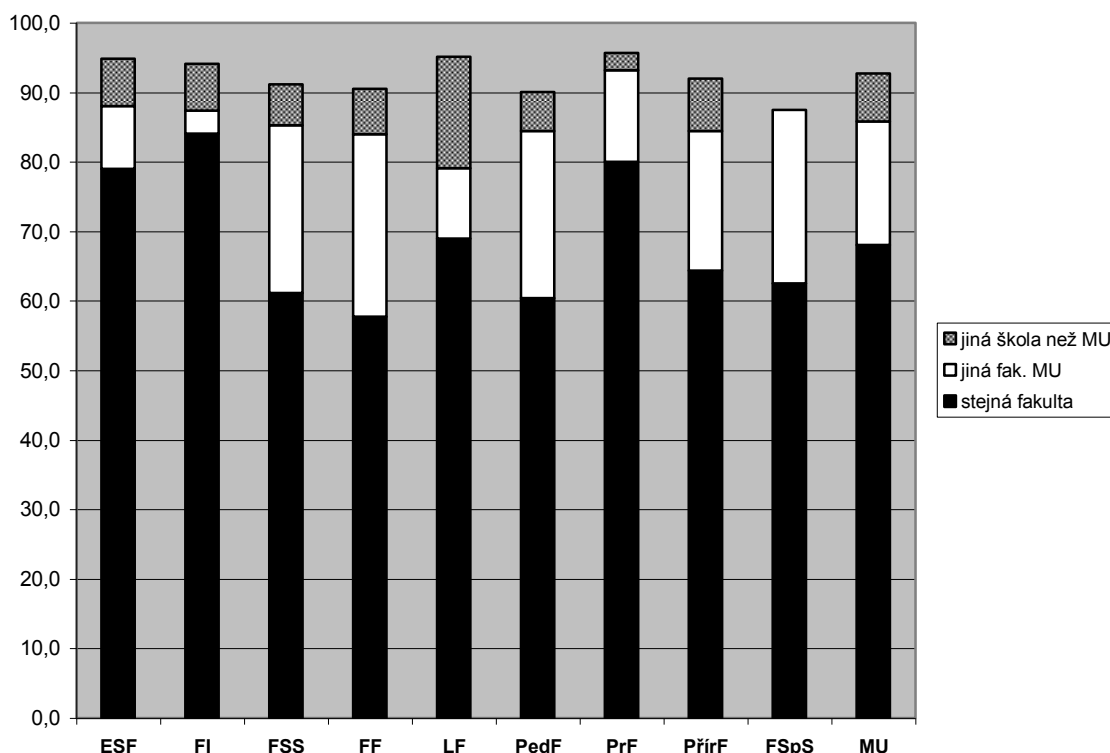

*sloučené varianty, varianta „nevím, jiná odpověď“ není zobrazována.

Zajímalo nás také, do jaké míry by absolventi MU „po zkušenostech, které získali s vysokou školou a v prvních letech praktického života“, opakovali svoji vzdělávací dráhu. Volby absolventů opět znázorňuje následující graf a tabulka – zobrazeny jsou jen hlavní varianty:

Graf 35

Pokud byste mohl(a) znovu opakovat volbu své vzdělávací dráhy,
zvolil(a) byste pro své studium ...
 (n = 1 791)

Tabulka hodnot

Volba dráhy	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřírF	FSpS	MU
stejná fakulta	79,0	84,0	61,2	57,7	68,9	60,4	80,0	64,4	62,5	68,0
jiná fak. MU	9,1	3,4	24,1	26,3	10,2	24,1	13,2	20,0	25,0	17,8
součet předch. řádků	88,1	87,4	85,3	84,0	79,1	84,4	93,2	84,4	87,5	85,8
jiná škola než MU	6,8	6,7	5,9	6,5	16,0	5,7	2,5	7,6		6,9
jiné než VŠ	1,1		0,6	2,7		1,4		2,0	5,0	1,2
praxe po SŠ				1,5		1,9	0,4	0,8	2,5	0,7
jiná odpověď	4,0	5,9	8,2	5,3	4,9	6,6	3,9	5,2	5,0	5,4
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vidíme, že své mateřské fakultě by byli „nejvěrnějšími“ informatici, právníci a ekonomové (podobně jako v předchozích šetřeních) a naopak „nejvíce nevěrní“ by byli absolventi FF, PedF a FSS. Dlužno dodat, že do tohoto hodnocení se pravděpodobně více než „čirý citový vztah k alma mater“ promítá komplex faktorů mající podobu rovnice „dal – získal“, kde na straně „dal“ se může jednat o vynaložené úsilí k absolvování školy a „získal“ pak to nejdůležitější z uplatnění.

Informace o tom, že MU jako celek by byla „znovu zvolena“ celkem 85,8 % (**87,3 %**) svých absolventů a vlastně jen 6,9 % (**7,6 %**) z absolventů by volilo jinou VŠ než MU, *jistě také patří do světa příznivých zpráv.*

3.6 Speciální dovednosti zprostředkovávané výukou

Na základě obsahové analýzy „otevřených odpovědí“ z předchozích průzkumů absolventů MU jsme extrahovali celkem dvanáct nejvýznamnějších problémových oblastí, na které si absolventi stěžovali jako na oblasti, ve kterých se jim – s různou mírou intenzity – nedostalo adekvátních znalostí a dovedností, byly to:

- Odborné praktické zkušenosti a dovednosti
- Odborné teoretické znalosti
- Počítačová gramotnost
- Schopnost sebezprezentace
- Organizační schopnosti a dovednosti
- Kreativita
- Koncepční a analytické myšlení
- Schopnost orientovat se a osvojovat si nové poznatky
- Schopnost týmové práce
- Tolerance, uznání odlišných názorů
- Komunikační dovednosti
- Schopnost argumentovat a kriticky myslet

V letošním výzkumu jsme sjednotili způsob hodnocení těchto faktorů s průzkumy „čerstvých absolventů“, abychom získali možnost měřit posuny v jejich postojích způsobené získáváním pracovních a životních zkušeností. Absolventi tedy hodnotili, jak je univerzita připravila v uvedených oblastech kompetencí a současně také u každé kompetence uváděli, jaký význam má ten který faktor pro jejich uplatnění.

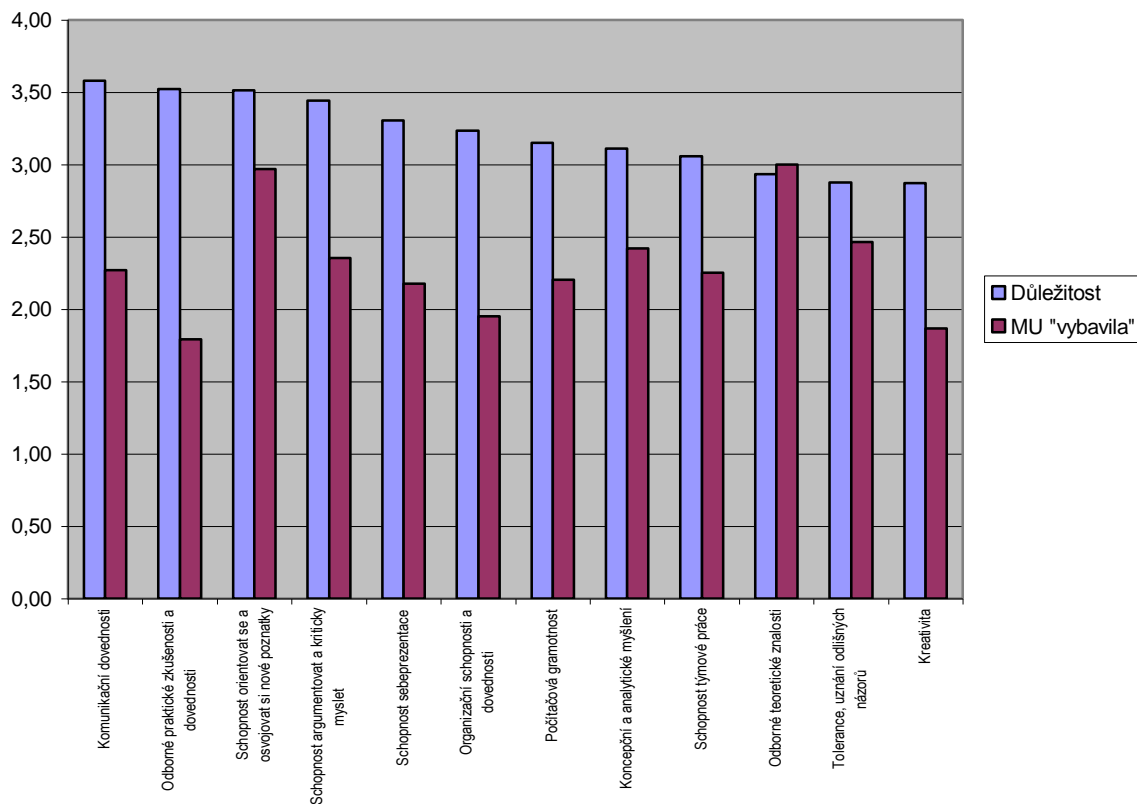
Důležitost toho kterého faktoru pro budoucí uplatnění absolventi hodnotili na pětibodové škále, kde hodnota 1 = velmi důležitý a hodnota 5 = naprosto nedůležitý, současně pak hodnotili, do jaké míry je MU danou kompetencí vybavila, opět na stupnici 1 = výborně až 5 = nedostatečně. V následující tabulce vidíme „žebříček“ kompetencí seřazený podle důležitosti sestupně. Za nejdůležitější tedy studenti považují vybavenost komunikačními dovednostmi (hodnota 1,42), současně však konstatují, že je v této oblasti MU vybavila na „lepší trojku“ (2,73).

Kompetence	Důležitost (1 = důležitý 5 = nedůležitý)	MU "vybavila" (1 = výborně 5 = nedostatečně)	Rozdíl
Komunikační dovednosti	1,42	2,73	-1,31
Odborné praktické zkušenosti a dovednosti	1,48	3,21	-1,73
Schopnost orientovat se a osvojovat si nové poznatky	1,49	2,03	-0,54
Schopnost argumentovat a kriticky myslet	1,56	2,65	-1,09
Schopnost sebezprezentace	1,69	2,82	-1,13
Organizační schopnosti a dovednosti	1,77	3,05	-1,28
Počítačová gramotnost	1,85	2,80	-0,95
Koncepční a analytické myšlení	1,89	2,58	-0,69
Schopnost týmové práce	1,94	2,75	-0,80
Odborné teoretické znalosti	2,07	2,00	0,07
Tolerance, uznání odlišných názorů	2,13	2,53	-0,41
Kreativita	2,13	3,13	-1,01

V následujícím grafu jsme pro větší názornost použili „obrácené hodnoty“. Vyšší sloupce = vyšší důležitost i lepší vybavenost kompetencemi.

Graf 36

Hodnocení významu a vybavenosti kompetencemi
 ("obrácené hodnoty" - vyšší hodnoty = důležitější i lepší vybavenost, n = 1629 - 1764)

Největší rozdíl v hodnocení můžeme vidět u proměnné *Odborné praktické zkušenosti a dovednosti*, druhá v pořadí významu pro uplatnění s rozdílem hodnot mezi „významem“ a „vybavením“ na úrovni **1,73**.

Tabulka hodnot

Důležitost kompetencí pro uplatnění	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
Odborné praktické zkušenosti a dovednosti	1,5	1,8	1,5	1,5	1,4	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5
Odborné teoretické znalosti	2,5	2,6	2,4	2,2	1,4	1,9	1,9	2,1	1,9	2,1
Počítačová gramotnost	1,4	1,6	1,7	1,8	2,5	2,0	2,0	1,6	2,0	1,8
Schopnost sebe prezentace	1,5	2,0	1,5	1,6	2,0	1,6	1,8	1,7	1,8	1,7
Organizační schopnosti a dovednosti	1,6	2,1	1,5	1,7	2,0	1,5	2,0	1,8	1,6	1,8
Kreativita	2,3	2,2	2,0	2,0	2,6	1,6	2,4	2,2	1,8	2,1
Koncepční a analytické myšlení	1,7	1,7	1,7	2,0	2,1	2,1	1,8	1,8	2,3	1,9
Schopnost orientovat se a osvojovat si poznatky	1,4	1,6	1,3	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	1,8	1,5
Schopnost týmové práce	1,8	1,8	1,7	1,9	1,8	1,9	2,4	2,0	2,0	1,9
Tolerance, uznání odlišných názorů	2,2	2,4	1,9	2,0	2,0	1,8	2,5	2,3	2,0	2,1
Komunikační dovednosti	1,4	1,9	1,3	1,4	1,4	1,2	1,4	1,6	1,3	1,4
Schopnost argumentovat a kriticky myslet	1,5	1,9	1,5	1,6	1,7	1,5	1,3	1,6	1,7	1,6
Vybavení kompetencemi	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
Odborné praktické zkušenosti a dovednosti	3,4	2,8	3,3	3,3	3,3	3,2	3,4	3,0	2,6	3,2
Odborné teoretické znalosti	2,0	1,9	1,9	2,1	2,0	2,1	1,9	1,9	2,4	2,0
Počítačová gramotnost	2,4	1,6	3,0	3,3	3,2	3,0	2,6	2,5	3,2	2,8
Schopnost sebe prezentace	2,3	3,3	2,6	2,9	3,1	2,7	3,0	2,7	2,5	2,8
Organizační schopnosti a dovednosti	2,7	3,4	2,8	3,0	3,3	2,9	3,3	3,1	2,6	3,0
Kreativita	3,1	3,0	2,7	3,2	3,5	3,0	3,3	3,1	2,9	3,1
Koncepční a analytické myšlení	2,3	2,0	2,1	2,7	3,1	2,9	2,7	2,4	2,9	2,6
Schopnost orientovat se a osvojovat si poznatky	1,8	1,9	1,6	2,0	2,3	2,2	2,2	2,0	2,5	2,0
Schopnost týmové práce	2,3	2,9	2,7	3,0	2,8	2,5	2,9	2,8	2,5	2,7
Tolerance, uznání odlišných názorů	2,6	3,0	2,0	2,4	2,7	2,4	2,7	2,6	2,6	2,5
Komunikační dovednosti	2,6	3,4	2,5	2,7	2,9	2,4	2,9	2,8	2,4	2,7
Schopnost argumentovat a kriticky myslet	2,6	2,9	2,1	2,5	3,1	2,8	2,6	2,7	2,7	2,6
Rozdíly hodnot	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
Odborné praktické zkušenosti a dovednosti	-1,8	-1,0	-1,8	-1,7	-1,9	-1,9	-2,0	-1,5	-1,1	-1,7
Odborné teoretické znalosti	0,5	0,7	0,5	0,1	-0,5	-0,2	-0,1	0,1	-0,5	0,1
Počítačová gramotnost	-1,0	0,0	-1,3	-1,4	-0,7	-1,1	-0,6	-0,9	-1,2	-0,9
Schopnost sebe prezentace	-0,8	-1,3	-1,1	-1,3	-1,1	-1,2	-1,3	-1,0	-0,8	-1,1
Organizační schopnosti a dovednosti	-1,1	-1,2	-1,3	-1,4	-1,3	-1,4	-1,3	-1,3	-1,0	-1,3
Kreativita	-0,8	-0,9	-0,7	-1,2	-1,0	-1,4	-0,9	-0,9	-1,1	-1,0
Koncepční a analytické myšlení	-0,6	-0,3	-0,3	-0,7	-0,9	-0,9	-1,0	-0,6	-0,6	-0,7
Schopnost orientovat se a osvojovat si poznatky	-0,4	-0,3	-0,3	-0,5	-0,9	-0,6	-0,7	-0,4	-0,7	-0,5
Schopnost týmové práce	-0,5	-1,1	-1,0	-1,0	-1,0	-0,6	-0,5	-0,8	-0,5	-0,8
Tolerance, uznání odlišných názorů	-0,4	-0,6	-0,1	-0,4	-0,7	-0,6	-0,2	-0,4	-0,6	-0,4
Komunikační dovednosti	-1,2	-1,5	-1,2	-1,3	-1,5	-1,2	-1,4	-1,2	-1,1	-1,3
Schopnost argumentovat a kriticky myslet	-1,2	-1,1	-0,6	-0,9	-1,3	-1,3	-1,3	-1,1	-1,0	-1,1

Srovnání hodnocení významu faktorů a „vybavení faktory“ mezi absolventy „v praxi“ 2009–10 a „čerstvými“ absolventy 2011.

Kompetence – důležitost pro uplatnění	Abs. 09 – 10 v praxi		Čerství abs. 2011		Rozdíly	Rozdíly
	Důležitost	Vybavení	Důležitost	Vybavení		
Komunikační dovednosti	1,4	2,7	1,6	2,7	-0,2	0,0
Odborné praktické zkušenosti a dovednosti	1,5	3,2	1,5	3,2	0,0	0,0
Schopnost orientovat se a osvojovat si poznatky	1,5	2,0	1,6	2,1	-0,1	-0,1
Schopnost argumentovat a kriticky myslet	1,6	2,7	1,7	2,6	-0,1	0,0
Schopnost sebe prezentace	1,7	2,8	1,7	2,8	0,0	0,0
Organizační schopnosti a dovednosti	1,8	3,1	1,8	3,0	0,0	0,0
Počítačová gramotnost	1,9	2,8	2,0	2,9	-0,1	-0,1
Koncepční a analytické myšlení	1,9	2,6	1,9	2,5	0,0	0,1
Schopnost týmové práce	1,9	2,8	2,0	2,7	-0,1	0,0
Odborné teoretické znalosti	2,1	2,0	2,1	2,0	0,0	0,0
Tolerance, uznání odlišných názorů	2,1	2,5	2,2	2,6	-0,1	-0,1
Kreativita	2,1	3,1	2,2	3,2	-0,1	-0,1

Srovnání ukazuje mimořádně vzácnou shodu v hodnocení obou sérií faktorů oběma skupinami respondentů, jediný rozdíl, který je vyšší než jedna desetina „známky“, vidíme u faktoru „komunikační dovednosti“ a interpretovat ho by bylo možné tak, že absolventi „v praxi“ si postupně uvědomují jeho větší význam. Malý rozdíl v ohodnocování sady faktorů také může plynout z prostého faktu, že většina „čerstvých“ absolventů má za sebou poměrně intenzivní pracovní zkušenost, v pátém ročníku totiž „pravidelně“ nebo „poměrně často“ pracuje 56 % z nich.

Pořadí fakult podle toho, jak byli absolventi MU vybaveni do života jednotlivými „dovednostmi“. Na prvním místě vždy nejlepší hodnocení, deváté místo je pak místem s nejhodnějším hodnocením.

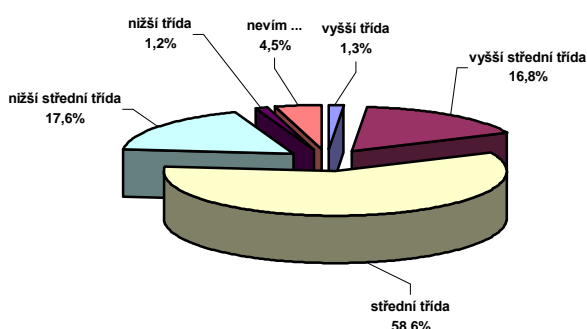
Odborné prakt. zkušenosti		Odborné teoret. znalosti		PC gramotnost		Sebereprezentace	
FSpS	2,6	FI	1,9	FI	1,6	ESF	2,3
FI	2,8	FSS	1,9	ESF	2,4	FSpS	2,5
PřirF	3,0	PřirF	1,9	PřirF	2,5	FSS	2,6
PedF	3,2	PrF	1,9	PrF	2,6	PřirF	2,7
MU	3,2	LF	2,0	MU	2,8	PedF	2,7
FF	3,3	ESF	2,0	FSS	3,0	MU	2,8
LF	3,3	MU	2,0	PedF	3,0	FF	2,9
FSS	3,3	FF	2,1	FSpS	3,2	PrF	3,0
ESF	3,4	PedF	2,1	LF	3,2	LF	3,1
PrF	3,4	FSpS	2,4	FF	3,3	FI	3,3
Organizační schopnosti a dovednosti		Kreativita		Koncepční a analytické myšlení		Schopnost orientovat se a osvojovat si nové poznatky	
FSpS	2,6	FSS	2,7	FI	2,0	FSS	1,6
ESF	2,7	FSpS	2,9	FSS	2,1	ESF	1,8
FSS	2,8	PedF	3,0	ESF	2,3	FI	1,9
PedF	2,9	FI	3,0	PřirF	2,4	PřirF	2,0
MU	3,0	ESF	3,1	MU	2,6	FF	2,0
FF	3,0	MU	3,1	PrF	2,7	MU	2,0
PřirF	3,1	PřirF	3,1	FF	2,7	PrF	2,2
PrF	3,3	FF	3,2	PedF	2,9	PedF	2,2
LF	3,3	PrF	3,3	FSpS	2,9	LF	2,3
FI	3,4	LF	3,5	LF	3,1	FSpS	2,5
Schopnost týmové práce		Tolerance, uznání odlišných názorů		Komunikační dovednosti		Schopnost argumentovat a kriticky myslet	
ESF	2,3	FSS	2,0	FSpS	2,4	FSS	2,1
PedF	2,5	FF	2,4	PedF	2,4	FF	2,5
FSpS	2,5	PedF	2,4	FSS	2,5	PrF	2,6
FSS	2,7	MU	2,5	ESF	2,6	ESF	2,6
MU	2,7	ESF	2,6	FF	2,7	MU	2,6
LF	2,8	FSpS	2,6	MU	2,7	FSpS	2,7
PřirF	2,8	PřirF	2,6	PřirF	2,8	PřirF	2,7
PrF	2,9	PrF	2,7	PrF	2,9	PedF	2,8
FI	2,9	LF	2,7	LF	2,9	FI	2,9
FF	3,0	FI	3,0	FI	3,4	LF	3,1

3.7 Sebezařazení absolventů MU a vyhlídky na společenský vzestup

Po vzoru dotazování z předchozích let jsme i tentokrát zařadili otázku, do které společenské třídy by se respondenti zařadili. Vidíme, že naprosto dominuje příklon ke „střední třídě“, viz následující graf. K vyšším třídám se častěji řadí zejména lékaři (podobně jako v předchozím šetření) a právníci, k nižším třídám se pak častěji řadí zejména filozofové a pedagogové. Pokud bychom provedli srovnání se starším výzkumem, vidíme jen malé kolísání hodnot se zachováním aktuálních proporcí, jak je patrné z tabulky níže.

Graf 37

Společenské sebezařazení absolventů MU
(n = 1 791)

Tabulka hodnot

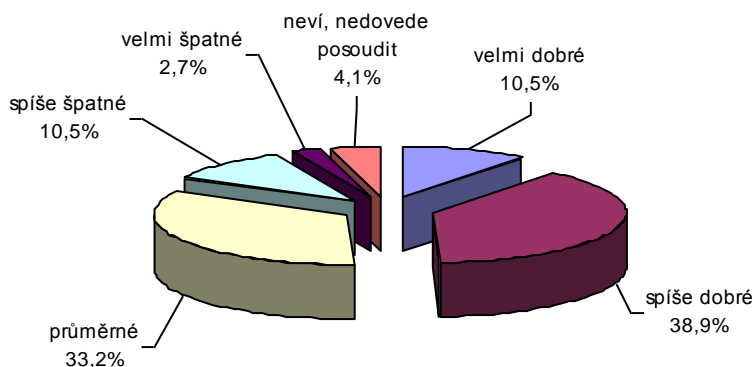
Sebezařazení	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
vyšší třída	0,6		1,2	0,9	7,2	0,5	0,4	0,4		1,3
vyšší střední třída	19,9	15,3	14,1	10,1	30,9	11,3	22,9	12,4	17,1	16,8
mezisoučet předchoz. řádků	20,5	15,3	15,3	11,0	38,2	11,8	23,2	12,8	17,1	18,1
střední třída	64,8	65,3	63,5	55,5	49,8	63,7	53,9	58,8	65,9	58,6
nižší střední třída	11,4	11,0	13,5	26,7	8,2	19,8	19,6	20,4	12,2	17,6
nižší třída	1,1		1,8	2,4		1,9	1,1	0,4		1,2
mezisoučet předchoz. řádků	12,5	11,0	15,3	29,1	8,2	21,7	20,7	20,8	12,2	18,8
nevím ...	2,3	8,5	5,9	4,5	3,9	2,8	2,1	7,6	4,9	4,5
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Sebezařazení – srovnání výzkumů	Výzkum 09-10	Výzkum 07-08	rozdíl
vyšší třída	1,3	0,9	0,4
vyšší střední třída	16,8	17,1	-0,3
střední třída	58,6	60,1	-1,5
nižší střední třída	17,6	15,6	2,0
nižší třída	1,2	0,7	0,5
nevím ...	4,5	5,5	-1,0
Celkem	100	100	*

Další otázka sledovala názory absolventů na jejich vyhlídky na společenský vzestup v následujících pěti letech. Srovnání hodnot za aktuální a starší výzkum ukazuje jen minimální změny hodnot, viz srovnávací tabulku níže.

Graf 38

Vyhledky na společenský vzestup v dalších pěti letech
(n = 1 793)

Tabulka hodnot

Vyhledky na vzestup	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
velmi dobré	19,3	20,3	7,1	4,7	16,4	3,3	15,0	6,8	7,3	10,5
spíše dobré	46,0	55,1	45,9	28,7	46,4	23,1	49,6	32,7	24,4	38,9
mezisoučet předchoz. řádků	65,3	75,4	52,9	33,4	62,8	26,4	64,6	39,4	31,7	49,4
průměrné	28,4	20,3	32,9	42,0	27,1	41,0	24,3	37,5	46,3	33,2
spíše špatné	5,1	2,5	10,6	14,2	5,3	18,4	6,4	15,1	12,2	10,5
velmi špatné	0,6		0,6	3,8	1,9	7,5	1,1	3,2	4,9	2,7
mezisoučet předchoz. řádků	5,7	2,5	11,2	18,0	7,2	25,9	7,5	18,3	17,1	13,2
neví, nedovede posoudit	0,6	1,7	2,9	6,5	2,9	6,6	3,6	4,8	4,9	4,1
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100,0

Dobré vyhlídky před sebou vidí zejména informatici, ekonomové, právníci a lékaři (podobně jako v předchozím šetření), výrazně hůře vidí budoucnost pedagogové (stejně jako v předchozím šetření). Celkově však převažuje spíše optimistický pohled do budoucnosti.

Vyhledky na spol. vzestup – srovnání výzkumů	Výzkum 09-10	Výzkum 07-08	rozdíl
velmi dobré	10,5	10,2	0,3
spíše dobré	38,9	39,3	-0,4
průměrné	33,2	34,2	-0,9
spíše špatné	10,5	9,6	0,9
velmi špatné	2,7	1,9	0,7
neví, nedovede posoudit	4,1	4,8	-0,7

3.8 Demografická struktura absolventů MU

V souboru respondentů bylo celkem 65,5 % žen a 34,5 % mužů, analogický poměr v základním souboru je 67,9 % : 32,1 %, v základním souboru je tedy o 2,4 % více žen než ve vlastním šetření. Odchytky podle fakult jsou malé a statisticky nevýznamné.

Fakulta	Hladina výz. st. odchytky	Šetření		Základní soubor		Odchytky
		muž	žena	muž	žena	ZS - šetření
ESF	odchytky nevýz.	39,8	60,2	41,5	58,5	-1,7
FI	odchytky nevýz.	89,1	10,9	91,2	8,8	-2,1
FSS	odchytky nevýz.	30,6	69,4	30,3	69,7	0,3
FF	odchytky nevýz.	17,2	82,8	18,4	81,6	-1,2
LF	odchytky nevýz.	22,7	77,3	24,5	75,5	-1,8
PedF	odchytky nevýz.	17,0	83,0	14,0	86,0	3,0
PrF	odchytky nevýz.	45,7	54,3	48,3	51,8	-2,6
PřirF	odchytky nevýz.	41,2	58,8	37,5	62,5	3,7
FSpS	odchytky nevýz.	46,3	53,7	51,8	48,2	-5,5
MU	5 %	34,5	65,5	32,1	67,9	2,4

Na Moravě a ve Slezsku aktuálně bydlí 73,5 % (**74,0 %**) respondentů, v Čechách 22,5 % (**24,9 %**) a zbývající 4,0 % (**2,5 %**) jsou v zahraničí. Přestože jsme rozesílali dotazníky jen na adresy v ČR, dostali jsme 4,0 % odpovědí od absolventů působících v zahraničí; dotazník obvykle rodiče absolventů poslali do zahraničí nebo absolventy informovali o webové verzi dotazníku e-mailem apod. Reálný podíl absolventů působících v zahraničí proto bude jistě o něco vyšší. I v tomto srovnání můžeme vidět vysokou stálost naměřených hodnot.

Bydliště	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
Brno	47,7	59,7	35,3	44,2	30,9	35,2	31,8	48,2	43,9	40,7
Praha	12,5	5,9	14,7	9,8	4,3	3,3	19,6	5,2	4,9	9,6
Jihomoravský	9,7	10,1	11,8	12,2	13,5	27,2	8,6	13,9	12,2	13,4
Olomoucký	5,1		1,8	2,4	3,4	1,9	1,1	2,8		2,3
Moravskoslezský	5,7	2,5	4,7	5,6	13,0	4,2	8,2	6,0	2,4	6,4
Vysočina	2,3	3,4	2,9	4,7	7,2	8,9	3,9	6,8	2,4	5,1
Zlínský	4,0	3,4	4,7	4,7	12,6	7,0	5,4	2,4	7,3	5,6
Středočeský	1,7	1,7	2,9	2,7	0,5	2,3	1,4	1,6		1,8
Jihočeský	0,6	0,8	2,4	1,8	1,4	0,5	2,9	0,8		1,4
Plzeňský		0,8	1,8	1,2	1,4		1,4	0,8		0,9
Karlovarský			0,6	0,3			1,4			0,3
Ústecký	0,6		2,9	1,5	1,4	0,9	1,4	0,4		1,2
Liberecký	0,6		0,6	1,5	1,4	0,9	2,1	1,6		1,2
Královéhradecký	2,8	1,7	1,8	2,4	2,9	0,9	5,0	2,0	4,9	2,6
Pardubický	1,7	0,8	2,9	2,7	3,4	5,2	3,2	4,4	7,3	3,3
Zahraníčí	5,1	9,2	8,2	2,4	2,4	1,4	2,5	3,2	14,6	4,0
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Velikostní struktura bydlišť je patrná z následující tabulky:

Velikost bydliště	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
Praha	5,1	4,2	12,9	5,3	2,4	0,9	12,5	2,4	4,9	5,8
nad 100 tis.	47,7	52,1	42,4	40,9	33,8	31,0	35,4	42,2	46,3	39,9
20 - 100 tis.	17,6	18,5	19,4	18,4	28,5	14,6	20,0	15,1	17,1	18,9
5 - 20 tis.	12,5	13,4	14,1	13,4	13,0	17,8	15,0	13,1	17,1	14,2
500 - 5 tis.	11,9	9,2	9,4	16,9	16,9	28,2	13,6	21,9	14,6	16,7
do 500 obyv.	5,1	2,5	1,8	5,0	5,3	7,5	3,6	5,2		4,6
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

V tabulce hodnot si můžeme povšimnout zejména vyššího podílů mladých právníků a absolventů FSS v Praze.

Rodinný stav a rodinné plány jsou patrné z následujících dvou tabulek.

Rodinný stav – muži	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
svobodný	68,6	59,4	51,9	70,7	66,0	75,0	60,6	65,0	73,7	63,9
ženatý	18,6	18,9	34,6	15,5	25,5	13,9	14,2	20,4	5,3	18,9
s družkou	12,9	21,7	13,5	13,8	8,5	11,1	25,2	14,6	21,1	17,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rodinný stav – ženy	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
svobodná	61,3	53,8	45,8	54,8	47,5	45,4	52,3	58,5	45,5	52,1
vdaná	17,9	30,8	30,5	26,5	38,8	37,9	24,5	21,8	27,3	28,7
s druhem	19,8	15,4	22,0	18,6	13,1	16,7	22,5	19,0	27,3	18,7
rozvedená	0,9		1,7		0,6		0,7	0,7		0,5
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Máte děti? – muži	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
nemá a zatím neplánuje	67,1	62,9	48,1	70,7	42,6	63,9	63,8	59,2	63,2	60,9
nemá, ale v dohl. době plánuje	21,4	25,7	36,5	8,6	40,4	19,4	26,0	29,1	26,3	25,9
nemá, ale čekají dítě	4,3	1,0	3,8	5,2	6,4	2,8	0,8	2,9		2,8
1 dítě	2,9	4,8	1,9	6,9	6,4	8,3	7,1	6,8	10,5	5,8
2 děti	1,4	3,8	7,7	1,7	2,1		2,4	1,9		2,6
3 a více dětí	1,4		1,9	1,7		2,8				0,6
neví, jiná odpověď	1,4	1,9		5,2	2,1	2,8				1,3
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Máte děti? – ženy	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
nemá a zatím neplánuje	58,5	46,2	40,7	48,4	36,9	39,3	55,6	58,5	40,9	47,6
nemá, ale v dohl. době plánuje	30,2	46,2	37,3	34,4	30,0	41,6	26,5	33,3	31,8	33,7
nemá, ale čekají dítě	6,6		9,3	3,2	6,3	7,5	6,0	2,7	9,1	5,6
1 dítě	2,8	7,7	8,5	10,4	16,3	8,7	7,3	3,4	13,6	8,8
2 děti	0,9		2,5	1,4	6,9		2,0	2,0	4,5	2,2
3 a více dětí	0,9		0,8		1,9					0,4
neví, jiná odpověď			0,8	2,2	1,9	2,9	2,6			1,6
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

V tabulce „rodinných plánů“ si můžeme povšimnout vyššího podílu žen – z ESF, PrF a PřirF, které nemají a zatím ani neplánují mít děti (55,6 – 58,5 %) a pravděpodobně se orientují na budování kariéry a naopak nižšího podílu žen, absolventek LF a PedF, které nemají a neplánují mít děti (36,9 – 39,3 %) a také vyšší podíly mužů – lékařů (40,4 %) a absolventů FSS (36,5 %), kteří plánují mít děti.

A konečně poslední otázka zjišťovala dosažený průměrný prospěch za celou dobu studia.

Studijní průměr	ESF	FI	FSS	FF	LF	PedF	PrF	PřirF	FSpS	MU
do 1,5 včetně	11,0	11,5	28,8	38,1	39,5	36,6	20,5	32,2	20,7	28,4
od 1,51 do 2,00	33,6	28,8	53,6	46,6	39,5	49,1	35,5	36,5	62,1	41,0
od 2,01 do 2,50	45,2	47,1	16,8	13,4	19,2	13,7	32,1	27,5	17,2	25,4
horší než 2,51	10,3	12,5	0,8	2,0	1,8	0,6	12,0	3,8		5,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Z tabulky je patrný horší prospěch anebo spíše přísnější známkování (anebo obojí) zejména u FI, ESF a PrF (stejně jako v předchozím šetření) a naopak lepší prospěch (méně přísné známkování) zejména u PedF, LF a FF (stejně jako v předchozím šetření). Srovnání obou výzkumů ukazuje minimální změny naměřených hodnot.

Orientační hodnoty průměrného prospěchu*

Fakulta	Průměr 09-10	Průměr 07-08	Změna
PedF	1,64	1,65	-0,01
FF	1,65	1,70	-0,05
LF	1,67	1,68	-0,01
FSS	1,70	1,73	-0,03
FSpS	1,73	1,80	-0,07
PřirF	1,76	1,74	0,02
MU	1,79	1,78	0,01
PrF	1,93	1,89	0,04
ESF	2,02	1,96	0,06
FI	2,05	2,10	-0,05

* hodnoty jsou přepočítané z intervalů známek (prospěch 1,00 – 1,50 = 1,25 apod.).

4. Závěr

Nyní se pokusíme shrnout nejdůležitější informace z **průzkumu uplatnění absolventů Masarykovy univerzity z let 2009 a 2010 v praxi**.

Do šetření se svými odpověďmi zapojilo celkem 1 799 absolventů prezenčního magisterského studia devíti fakult MU:

- Ekonomicko-správní (ESF)
- Fakulty informatiky (FI)
- Fakulty sociálních studií (FSS)
- Filozofické fakulty (FF)
- Lékařské fakulty (LF)
- Pedagogické fakulty (PedF)
- Právnícké fakulty (PrF) a
- Přírodovědecké fakulty (PřirF)
- Fakulty sportovních studií (FSpS).

Celkem se vrátilo 36,6 % z dotazníků, které našly svého adresáta.

Více než osm z deseti absolventů (82,5 %) MU z let 2009 a 2010 je zaměstnaných (nebo podnikají), zbývající část tvoří nepracující (mateřská dovolená, postgraduální a jiné další studium, pobyty v zahraničí apod.) a nezaměstnaní. Nezaměstnaných je mezi respondenty jen 2,5 %, což je zhruba třikrát méně než v populaci ČR, oficiální údaje signalizují nezaměstnanost absolventů MU v roce 2010 na úrovni 3,5 %.

Sedm absolventů z deseti (68,3 %) získá pracovní místo již do dvou měsíců po absolutoriu. Získání práce hodnotí jako *velmi obtížné* jen 5,8 % absolventů a jako obtížné pak zhruba každý třetí absolvent (29,0 %). Při hledání zaměstnání se absolventi spoléhají zejména na vlastní síly (64,0 %), 16,1 % dostalo nabídku, aniž museli místo hledat a každému desátému (11,6 %) pomohli rodiče a známí.

Celkem 45,7 % absolventů pracuje ve státních firmách či institucích (jsou to zejména absolventi PedF, LF a PřirF), zhruba čtvrtina (26,9 %) absolventů působí v českých soukromých firmách (častěji to jsou absolventi PrF a ESF), u zahraničních a nadnárodních firem (14,9 % absolventů) pak nejčastěji pracují absolventi FI a ESF. Zhruba polovina všech absolventů pracuje jen ve třech odvětvích: školství, zdravotnictví a služby podnikům.

Více než polovina absolventů působí v oborech, pro které se během studia připravovali, aktuální podíl je 57,5 % (ve starším výzkumu to bylo **64,2 %**). Nadprůměrně vyšší fluktuaci můžeme již také tradičně pozorovat u absolventů ESF, FSS, FF a FSpS. Dvě třetiny absolventů (60,8 %) pracují na místech vyžadujících vysokoškolské vzdělání ve vystudovaném oboru, poněkud podprůměrné hodnoty dosahují u tohoto kritéria absolventi ESF, FF a FSpS. Zhruba jeden ze sedmi absolventů MU (13,8 %) pracuje na místech, která nevyžadují vysokoškolské vzdělání (ve starším výzkumu to bylo **12,7 %**).

Mezi absolventy jednotlivých fakult existuje poměrně značná mzdová diferenciací a to jak u nástupních, tak i aktuálních mezd; značná diferenciací samozřejmě také existuje i mezi oběma pohlavími: ženy mají platy zhruba o jednu pětinu nižší.

	Hrubý nástupní plat	Hrubý aktuální plat
FI	26158	38023
ESF	23012	28956
LF	18661	27686
FSS	20371	26176
MU	19101	24745
PrF	18092	22735
FSpS	16649	22052
PřirF	17713	21839
FF	17783	21115
PedF	16215	20670

Výška aktuálních platů je ovlivňována zejména následujícími faktory:

- vystudovaná fakulta
- hospodářské odvětví kde absolventi působí
- typ podniku
- postavení v zaměstnání
- bydliště a jeho velikost
- pohlaví absolventa

Aktuální hodnocení vlastních mezd vyznívá negativně u více než poloviny absolventů 54,6 % (ve strašim výzkumu to bylo **58,2 %**), mezi fakultami ale existují poměrně velké rozdíly; nejvíce nespokojení jsou již tradičně mladí lékaři, učitelé a právníci a naopak spokojenější jsou inženýři, ekonomové a absolventi FSS.

V aktuálním zaměstnání jsou naši mladí absolventi nejvíce spokojeni s tím, že mohou vykonávat zajímavou práci, spokojeni jsou s formou vlastnictví, s prací v příjemném pracovním prostředí a také se seberealizací. Naopak relativně nejméně spokojeni jsou s možností „udělat kariéru“ a se svými platy; zde je nespokojenost celkově nejvyšší, stejně jako v předchozích letech.

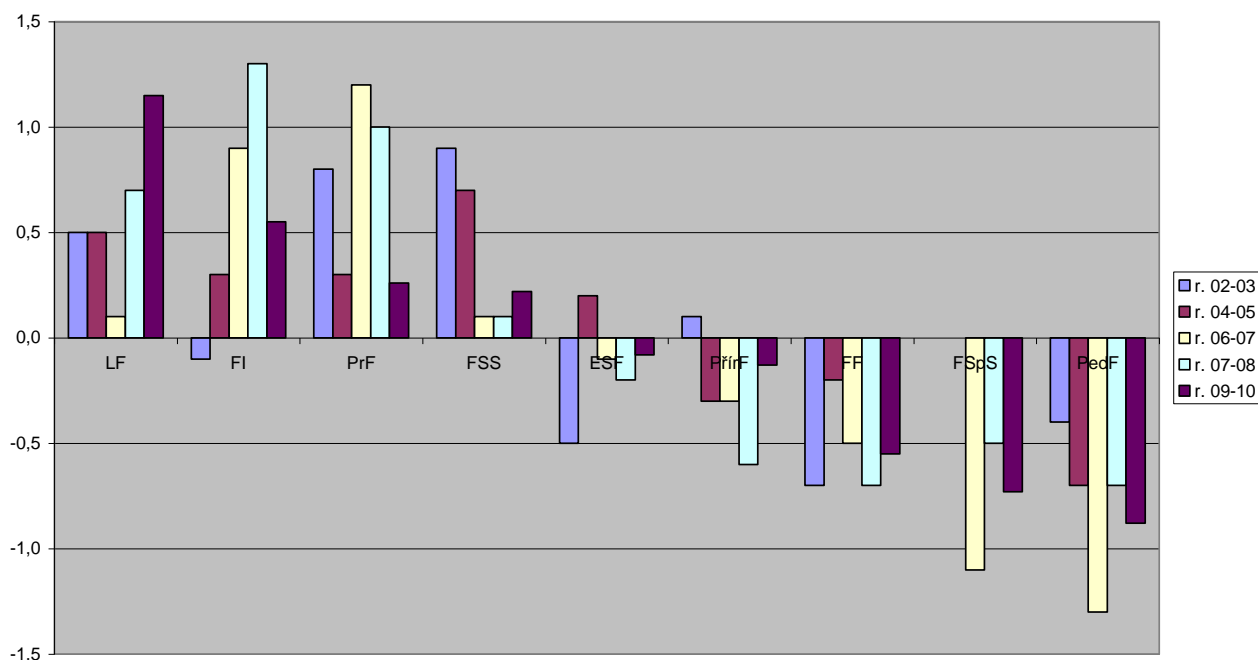
Byl použit model celkového uplatnění absolventů Masarykovy univerzity v praxi, do něhož bylo zahrnuto celkem 10 faktorů, jako jsou například: celková spokojenost se zaměstnáním, spokojenost s výškou platu, perspektivnost a prestiž zaměstnání a další. Takto konstruovaný výsledný žebříček uplatnění absolventů ukazuje, že nejlepšího uplatnění dosahují absolventi LF, FI, PrF a FSS. Pokud porovnáme žebříčky za posledních pět šetření, vidíme, že se v horní polovině tabulky umísťují prakticky identické fakulty.

Žebříčky uplatnění absolventů podle 10 faktorů (vážené faktory)

Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta	Pořadí	Fakulta
2009/10		2007/08		2005/06		2003/04		2001/02	
1.	LF	1.	FI	1.	PrF	1.	FSS	1.	FSS
2.	FI	2.	PrF	2.	FI	2.	LF	2.	PrF
3.	PrF	3.	LF	3.	LF	3.	PrF	3.	LF
4.	FSS	4.	FSS	4.	FSS	4.	FI	4.	PřirF
5.	ESF	5.	ESF	5.	ESF	5.	ESF	5.	FI
6.	PřirF	6.	FSpS	6.	PřirF	6.	MF*	6.	MF*
7.	FF	7.	PřirF	7.	FF	7.	FF	7.	PedF
8.	FSpS	8.	FF	8.	FSpS	8.	PřirF	8.	ESF
9.	PedF	9.	PedF	9.	PedF	9.	PedF	9.	FF

*MF = mezifakultní studium, v posledních dvou výzkumech nebyla tato kategorie použita.

Uplatnění absolventů MU podle fakult a šetření r. 2002 - 2010
(standardizované, vážené hodnoty)

Pozornost byla věnována také zájmu o práci v zahraničí; ten projevuje zhruba jedna čtvrtina absolventů (28,6 %), tedy zhruba stejně jako v předchozím výzkumu (27,3 %). Rozložení motivací k práci v zahraničí je poměrně pestré a není možné jednoznačně tvrdit, že to jsou jen vyšší výdělkové: vyšší výdělkové a „jiné motivy“ (např. touha po poznání, dobrodružství, rozvíjení jazykových dovedností, získání zahraničních zkušeností apod.) jsou zhruba v rovnováze.

Zájem o zahraniční práci častěji projevují absolventi FI a FSS; nejmenší zájem mají mladí učitelé (stejně jako v předchozím šetření).

Vysoká je také spokojenost mladých absolventů s tím, co jim naše univerzita během studia „dala do života“, ta dosáhla historicky druhého nejvyššího podílu.

Vysoký a relativně neměnný je i podíl absolventů, kteří by – pokud by takovou možnost měli – ke studiu znovu zvolili tu stejnou fakultu 68,0 % (v minulém výzkumu to bylo 68,6 %). Na Masarykovu univerzitu by šlo znovu studovat 85,8 % z absolventů (naposled to bylo 87,3 %).

Absolventi vidí nejvyšší a nežádoucí nesoulad mezi „významem pro uplatnění“ a „vybavením díky MU“ zejména u *vybavení komunikačními dovednostmi a odbornými praktickými zkušenostmi a dovednostmi*.

Polovina absolventů (49,4 %) vidí své vyhlídky na společenský vzestup jako velmi dobré nebo dobré (při posledním výzkumu byl podíl stejný – **49,5 %**), jako průměrné je hodnotí třetina (33,2 %) a jen 13,2 % je hodnotila jako spíše špatné nebo velmi špatné (analogický podíl ve starším výzkumu byl **11,5 %**).

Pokud bychom chtěli popsat vliv zhoršené ekonomické situace posledních tří let na uplatnění absolventů s využitím srovnání se starším výzkumem (2007–2008), všimneme si zejména toho, že:

- proces hledání a získávání práce byl pro absolventy z let 2009–10 o něco pomalejší než dříve;
- získávání práce bylo o něco těžší;
- menší podíl absolventů pracuje v oborech, pro které je MU připravovala;
- menší podíl absolventů pracuje na místech, kde je vyžadován právě získaný typ VŠ vzdělání;
- absolventi se o něco více bojí potenciální nezaměstnanosti a
- zvýšil se podíl pesimistického hodnocení budoucího uplatnění absolventů daného oboru.

Všechna uváděná „zhoršení“ v žádném případě nedosahují *„dramatických změn hodnot“*, jedná se převážně o jednotky procent, patrná však jsou.

5. Srovnání hlavních hodnot výzkumů uplatnění absolventů MU v praxi (1993 – 2010)

(všechny údaje jsou v procentech, není-li uvedeno jinak)

Poř. č.	Proměnná	r. 93–95	r. 96	r. 97–00	r. 01–02	r. 03–04	r. 05–06	r. 07–08	r. 09–10
1.	Podíl aktuálně pracujících nebo podnikajících absolventů	76,3	75,5	74,4	73,8	82,3	87,8	85,3	82,5
2.	Aktuálně je nezaměstnaných, kteří již pracovali	1,2 ¹⁰	1,5	0,7	0,7	1,1	0,7	0,6	1,2
3.	Aktuálně je nezaměstnaných, kteří ještě nepracovali	*	1,1	1,2	0,9	0,9	0,1	0,8	1,3
4.	Jaký podíl absolventů získal práci do 6 měsíců?	94,0	94,9	92,9	95,2	93,1	94,2	96,1	90,4
5.	Získat práci bylo „velmi“ + „poměrně obtížné“	33,3	37,0	32,5	26,4	31,7	23,8	23,6	34,9
6.	Podíl zaměstnaných ve státní sféře nebo podnicích s významnou státní účastí	67,0	61,4	57,3	62,0	53,3	51,6	49,2	45,7
7.	Pracuje v oborech, pro které se na VŠ připravovali („určitě ano“)	76,6	76,4	74,0	74,2	70,3	57,7	64,2	57,5
8.	Pracuje v oborech, pro které se „určitě“ nepřipravovali	8,1	5,7	6,9	4,7	6,8	10,3	10,5	10,8
9.	Pracuje na místě nevyžadujícím VŠ	10,2	6,3	7,7	8,5	9,6	11,1	12,7	13,8
10.	Pracuje na místě, které „spíše“ + „určitě“ není takové, jaké si během VŠ představovali	23,3	28,8	24,1	21,1	21,5	21,6	23,1	24,0
11.	Průměrný nástupní plat (Kč)	5885	7333	9593	12300	14510	17134	18568	19101
12.	Průměrný aktuální plat (Kč)	8570	9371	15060	16479	19459	23468	24121	24745
13.	Aktuální plat žen v % platu mužů	90,6	78,1	71,8	76,3	83,8	76,2	80,2	78,8
14.	Aktuální plat hodnotí jako „velice nízký“ + „spíše nízký“	74,6	72,7	64,8	63,7	56,7	55,0	58,2	54,6
15.	Podíl absolventů se souběžným pracovním poměrem (nebo OSVČ)	13,2	13,5	13,0	11,8	13,7	15,5	20,4	22,0
16.	Aktuální zaměstnání je „velice“ + „spíše perspektivní“	53,5	55,2	65,5	66,8	68,5	70,8	69,6	72,5
17.	Obavy ze ztráty pracovního místa (určitě ano + spíše ano)	9,5	15,2	9,0	9,0	10,0	7,4	13,4	18,3
18.	Vyhlídky čerstvých absolventů jsou „spíše špatné“ + „určitě špatné“	42,5	53,6	30,2	21,9	27,2	17,1	31,4	40,3
20.	Aktuálně nepracující hodnotí své šance na získání místa jako „spíše“ + „velmi nízké“	24,2	39,6	32,8	25,9	26,5	23,8	34,9	45,8
21.	Studium bylo orientováno až příliš teoreticky	71,4	73,4	70,2	70,3	70,4	67,5	65,9	62,5
22.	Studium by mohlo být o 1 – 2 semestry kratší	19,6	23,2	20,6	20,9	20,8	22,2	26,4	26,5
23.	Studium nebylo „příliš“ + „vůbec náročné“	35,1 ¹¹	16,1	14,8	13,9	13,7	11,8	10,7	11,3
24.	Celková spokojenost s tím, co MU „dala do života“ (velmi spokojen + spíše spokojen)	70,7	75,2	79,6	78,6	80,4	84,3	83,6	83,7
26.	Podíl absolventů, kteří by „po zkušenosti“ studovali stejnou fakultu	*	66,5	69,3	69,8	67,9	69,0	68,6	68,0
27.	Vyhlídky na společenský vzestup jsou „velmi dobré“ + „spíše dobré“	*	*	*	*	51,6	56,0	49,5	49,4

¹⁰ Částečně jiná metodika.

¹¹ Použita jiná škála měření!

